

2018

ΕΤΗΣΙΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

FOURLIS
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

FOURLIS

Ο Μ Ι Λ Ο Σ Ε Τ Α Ι Ρ Ι Ω Ν

Περιεχόμενα

A. Μέρος

I. Ο Όμιλος FOURLIS	2
1. Οι Αξίες μας	2
2. Ταυτότητα Ομίλου	4
3. Η Στρατηγική μας	6
4. Δομή Ομίλου	6
5. Εταιρική Διακυβέρνηση	9
6. Κοινωνική Υπευθυνότητα Ομίλου FOURLIS	10
II. Οικονομική Ανασκόπηση	18
Κλάδοι Δραστηριότητας	
1. Κλάδος Λιανικής Πώλησης Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων (IKEA)	20
2. Κλάδος Λιανικής Πώλησης Αθλητικών Ειδών (Καταστήματα Intersport – Καταστήματα Athlete's Foot)	22

B. Μέρος

Ετήσια Οικονομική Έκθεση	25
--------------------------------	----

Α. Μέρος

Ι. Ο Όμιλος FOURLIS

1. Οι Αξίες μας

**Ακεραιότητα
Αλληλοσεβασμός
Αποτελεσματικότητα**

Πάθος για καλύτερη ζωή!

Να δημιουργούμε επιπλέον αξία
για τους Πελάτες μας,
τους Ανθρώπους μας,
τους Μετόχους μας
και την Κοινωνία, παρέχοντας
προϊόντα και υπηρεσίες
για καλύτερη ζωή.

FOURLIS
ONIADE ETAFION

2. Ταυτότητα Ομίλου

Ο Όμιλος FOURLIS αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς ομίλους διαρκών καταναλωτικών αγαθών με τη δραστηριότητά του να εκτείνεται στις χώρες της Ελλάδας, της Κύπρου, της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας και της Τουρκίας.

Οι βασικοί εμπορικοί κλάδοι της δραστηριοποίησής του Ομίλου είναι:

- Η Λιανική Πώληση Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλου (IKEA)
- Η Λιανική Πώληση Αθλητικών Ειδών (Intersport – The Athlete's Foot)

Το 2018, ο Όμιλος FOURLIS αποφάσισε να εισέλθει και στον κλάδο επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία μέσω της νέας θυγατρικής του εταιρείας με την επωνυμία TRADE ESTATES ΑΕΕΑΠ. Η νέα θυγατρική του Ομίλου, η οποία έλαβε τη σχετική άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις 28.02.2019, θα επενδύει σε ένα χαρτοφυλάκιο ακινήτων αποτελούμενο από ποιοτικά ακίνητα λιανικής αγοράς και υποδομών ηλεκτρονικού εμπορίου. Ο Όμιλος FOURLIS μέσω της δραστηριοποίησης στον κλάδο αυτό, επιδιώκει να αυξήσει την ευελιξία του στην πρόσβαση σε κεφάλαια, να βελτιώσει τις συνολικές αποδόσεις των περιουσιακών του στοιχείων, να κεντριοποιήσει την ιδιοκτησία και τη διαχείριση των ακινήτων του και να βελτιώσει τον φορολογικό του σχεδιασμό.

Ο Όμιλος FOURLIS, συνέχεια της ΑΦΟΙ ΦΟΥΡΛΗ ΑΕΒΕ εδώ και 70 χρόνια επενδύει στην ποιότητα του εργατικού δυναμικού και του εργασιακού περιβάλλοντος, στις καινοτόμες υποδομές, στις λειτουργικές σχέσεις με τους προμηθευτές. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται σταθερά υψηλό επίπεδο παραγωγικότητας, αλλά και μεγιστοποίηση της ικανοποίησης των πελατών.

Είναι σημαντικό ότι ο Όμιλος FOURLIS παραμένει σταθερά ενεργός στην αναπτυξιακή διαδικασία, με ουσιαστική συμβολή στην Ελληνική οικονομία. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2008, ο Όμιλος FOURLIS έχει δαπανήσει άνω των €160 εκατ. σε επενδύσεις.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, η τακτική και δίκαιη αξιολόγησή του σε όλα τα επίπεδα καθώς και η προσήλωσή του στις αξίες του Ομίλου - την «**Ακεραιότητα**», τον «**Αλληλοσεβασμό**» και την «**Αποτελεσματικότητα**» - συνεχίζουν να αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα μέσω των οποίων ο Όμιλος επιδιώκει να επιτυγχάνει τους στόχους του.

FOURLIS
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

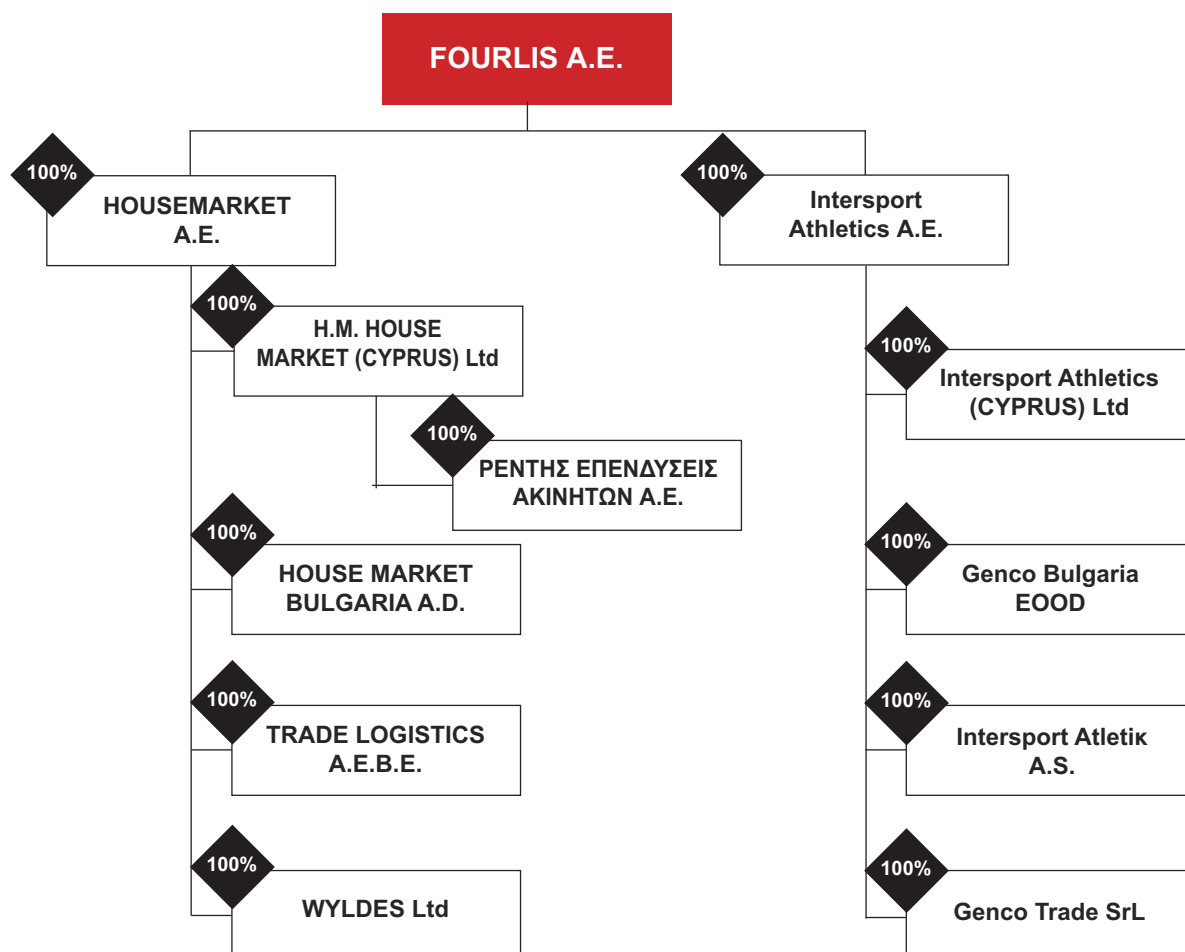

3. Η Στρατηγική μας

Η είσοδος του Ομίλου σε αναπτυσσόμενους κλάδους όπως ο οικιακός εξοπλισμός και τα αθλητικά είδη αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες πάνω στους οποίους αναπτύσσεται και θα συνεχίσει να αναπτύσσεται ο Όμιλος FOURLIS στο μέλλον σε συνδυασμό πλέον με τον ταχύτατα ανερχόμενο κλάδο ακινήτων. Στις επιδιώξεις του Ομίλου για την επίτευξη των επιμέρους στόχων του περιλαμβάνονται:

- Η επικέντρωση της ανάπτυξης στους τομείς του εμπορίου και των υπηρεσιών,
- Η προώθηση συνεργιών μέσα στον Όμιλο αλλά και ανάπτυξη συνεργασιών με άλλες εταιρείες.
- Η συνεχής ανανέωση και αδιάκοπη προσαρμογή του Ομίλου σύμφωνα με τις αυξανόμενες ανάγκες και τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται στην αγορά.
- Ο εκσυγχρονισμός και συνεχής επαγγελματική επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών του Ομίλου.

4. Δομή Ομίλου

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΙΚΕΑ
50	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ INTERSPORT
5	ΚΕΝΤΡΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ-ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ ΙΚΕΑ
12	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ The Athlete's Foot

ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

24	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ INTERSPORT
2	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ The Athlete's Foot

ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

1	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΙΚΕΑ
8	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ INTERSPORT
3	ΚΕΝΤΡΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ - ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ ΙΚΕΑ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

1	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΙΚΕΑ
5	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ INTERSPORT

ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

30	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ INTERSPORT
----	------------------------

5. Εταιρική Διακυβέρνηση

Από το 2011, η FOURLIS ANΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, μητρική εταιρεία του Ομίλου, έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος το πρότυπο εφαρμογής των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, αποσκοπώντας στην αύξηση της διαφάνειας των ελληνικών εταιρειών και στην αύξηση της εμπιστοσύνης από μέρους των επενδυτών.

Η μητρική εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από εννέα μέλη, από τα οποία τέσσερα είναι εκτελεστικά, ένα μη εκτελεστικό και τέσσερα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Η Εταιρεία έχει εκλέξει το Διοικητικό της Συμβούλιο με το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό εκτελεστικών και μη εκτελεστικών διευθυντών για να διασφαλίσει την ποικιλομορφία του φύλου, ηλικίας, γνώσης, προσόντων και εμπειρίας που εξυπηρετούν τους στόχους της Εταιρείας καθώς και την ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, υποστηρίζεται από:

- Την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία έχει οριστεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και υποστηρίζει στους τομείς της οικονομικής ενημέρωσης, του εσωτερικού ελέγχου και στην παρακολούθηση των εξωτερικών ελεγκτών,
- Την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών, που διασφαλίζει την αποτελεσματική, διαφανή διαδικασία επιλογής υποψηφιοτήτων για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της προετοιμασίας προτάσεων προς το Δ.Σ. για τις αμοιβές των ανωτέρων διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.

Μέλη ΔΣ

9

Ποσοστό Ανεξαρτήτων μελών ΔΣ

44.4%

Ποσοστό μη εκτελεστικών μελών ΔΣ

55.6%

Σύστημα ψηφοφορίας

Πλειοψηφία

Ποσοστό γυναικών στο ΔΣ

22.2%

Αριθμός επιτροπών

2

- Επιτροπή Ελέγχου
- Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών

6. Κοινωνική Υπευθυνότητα Ομίλου FOURLIS

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Ομίλου FOURLIS δημιουργήθηκε το 2008 με στόχο τον συντονισμό των εταιρειών του Ομίλου σε πρωτοβουλίες και δράσεις στον τομέα της Κοινωνικής Υπευθυνότητας με γνώμονα τις Αξίες του «Ακεραιότητα, Αλληλοσεβασμός, Αποτελεσματικότητα» και την Αποστολή του, «να δημιουργούμε επιπλέον αξία για τους πελάτες μας, τους ανθρώπους μας, τους μετόχους μας και την κοινωνία, παρέχοντας προϊόντα και υπηρεσίες για καλύτερη ζωή». Η Διεύθυνση Κοινωνικής Υπευθυνότητας λειτουργεί και αναπτύσσεται διαρκώς, έχοντας ως βασική προτεραιότητα το σεβασμό στους Ανθρώπους μας, τη στήριξη της Κοινωνίας και την προστασία του Περιβάλλοντος.

Ενστερνιζόμενος το όραμα των Ηνωμένων Εθνών για μία παγκόσμια συντονισμένη προσπάθεια βελτίωσης της ζωής με έναν βιώσιμο τρόπο, από το 2008 ο Όμιλος FOURLIS είναι μέλος του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (UN GLOBAL COMPACT), της μεγαλύτερης διεθνούς εθελοντικής πρωτοβουλίας για την υπεύθυνη επιχειρηματική δράση.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Κάθε χρόνο, η Διεύθυνση Κοινωνικής Υπευθυνότητας υλοποιεί μία σειρά δράσεων με κεντρικό άξονα το **Ανθρώπινο Δυναμικό** του Ομίλου FOURLIS.

Στο πλαίσιο αυτό, από το 2010 υλοποιείται το πρόγραμμα ΕΥ ΖΗΝ το οποίο στοχεύει στην ενημέρωση των εργαζομένων για θέματα υγείας και ευζωίας και την παρακίνησή τους για την υιοθέτηση ενός υγιεινού μοντέλου ζωής. Το 2018 το πρόγραμμα περιλάμβανε δράσεις όπως σεμινάρια εργονομίας, πρόγραμμα ισορροπημένης διατροφής σε συνεργασία με διαιτολόγο-διατροφολόγο για τους εργαζόμενους στα καταστήματα ΙΚΕΑ, αποστολή μηνιαίου Newsletter για θέματα υγείας και ευζωίας, διοργάνωση αθλητικών τουρνουά, σεμινάρια για τη σημασία του υγιεινού πρωινού και των σνακς.

Το 2018 συνεχίστηκε το πρόγραμμα «Σπουδ@ζω με Υποτροφία» το οποίο υλοποιείται στον Όμιλο FOURLIS από το 2013 και στοχεύει στη στήριξη φοιτητών, παιδιών εργαζομένων, οι οποίοι σπουδάζουν σε Δημόσια Ανώτερα ή Ανώτατα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Ελλάδας και της Κύπρου, εκτός του μόνιμου τόπου διαμονής τους και των οποίων οι οικογένειες αντιμετωπίζουν δυσκολίες να ανταποκριθούν στις οικονομικές απαιτήσεις της κάλυψης των εξόδων διαμονής τους σε άλλη πόλη.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αφουγκραζόμενοι τις ανάγκες των κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε στον Όμιλο FOURLIS σχεδιάζουμε και υλοποιούμε ετησίως δράσεις που στόχο έχουν τη στήριξη της **Κοινωνίας**.

Μερικές από τις σημαντικότερες, που υλοποιήθηκαν το 2018, περιλαμβάνουν:

- Το πρόγραμμα «ΣΤΑΘΜΟΙ ΧΑΡΑΣ», το οποίο πραγματοποιεί από το 2013 η εταιρεία HOUSEMARKET A.E. σε συνεργασία με τις Δημοτικές Αρχές και αφορά τον πλήρη εξοπλισμό και τη διαμόρφωση δημοτικών βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών στην Ελλάδα με προϊόντα IKEA. Το 2018 εξοπλίστηκαν 12 σταθμοί για περισσότερα από 650 παιδιά. Το πρόγραμμα «ΣΤΑΘΜΟΙ ΧΑΡΑΣ» υλοποιήθηκε για δεύτερη χρονιά και από την εταιρεία H.M. HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD όπου το κατάστημα IKEA Κύπρου ανέλαβε τον πλήρη εξοπλισμό 4 σταθμών για περίπου 100 παιδιά.
- Τη δωρεά γευμάτων από τα εστιατόρια των καταστημάτων IKEA σε Ιδρύματα και Οργανισμούς, σε συνεργασία με τη μη κερδοσκοπική οργάνωση «ΜΠΟΡΟΥΜΕ», η οποία στοχεύει στον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων και την καταπολέμηση του υποσιτισμού σε όλη την Ελλάδα. Στη δράση αυτή συμμετείχε για πρώτη φορά και το κατάστημα IKEA Κύπρου, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς.
- Τη συνεργασία της HOUSEMARKET A.E. με το MAKE A WISH για τη δωρεάν προσφορά επίπλων και άλλων προϊόντων από τα καταστήματα IKEA, προκειμένου να εκπληρωθούν οι ευχές 21 παιδιών.
- Το πρόγραμμα «ΦΤΑΝΟΥΜΕ ΣΤΑ ΑΚΡΑ» το οποίο η INTERSPORT ATHLETICS A.E. υλοποιεί από το 2011 και μέσω του οποίου προσφέρει δωρεάν αθλητικό εξοπλισμό σε σχολεία σε ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας, ενώ παράλληλα ενημερώνει τους μαθητές για τη σημασία της άθλησης και της υγιεινής διατροφής για τη ζωή τους. Το 2018, μέσω του προγράμματος αυτού, η INTERSPORT ATHLETICS A.E. επισκέφθηκε 25 σχολεία για περισσότερα από 4.000 παιδιά στους Νομούς Ιωαννίνων και Γρεβενών.
- Την έμπρακτη στήριξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας μέσω της στήριξη του Σωματείου ΔΙΑΖΩΜΑ, του Μη Κερδοσκοπικού Σωματείου ΟΦΕΛΤΗΣ-Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΜΕΑΣ, του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΝΕΜΕΩΝ ΑΓΩΝΩΝ καθώς και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος & Πολιτισμού από την εταιρεία FOURLIS A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.
- Τη συνεργασία της HOUSEMARKET BULGARIA AD με τη UNICEF για τη στήριξη των παιδιών.
- Τη στήριξη πλήθους οργανισμών μέσω της παροχής προϊόντων IKEA και INTERSPORT για την κάλυψη των αναγκών τους και τη στήριξη των σκοπών τους.
- Την προώθηση του εθελοντισμού μέσω δράσεων όπως η εθελοντική αιμοδοσία που πραγματοποιήθηκε σε εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου δύο φορές, την ετήσια δράση συλλογής και προσφοράς τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης σε Ιδρύματα και Οργανισμούς που στηρίζουν ευπαθείς κοινωνικές ομάδες συνανθρώπων μας, τη συλλογή φαρμάκων και τη διανομή τους, μέσω του οργανισμού GIVMED, σε πολίτες που τα χρειάζονται αλλά δυσκολεύονται να τα προμηθευτούν.

Στον Όμιλο FOURLIS, οι δράσεις που υλοποιούμε για την προστασία του Περιβάλλοντος δεν περιορίζονται σ' εκείνες που επιβάλλει η περιβαλλοντική νομοθεσία. Έτσι, παρακολουθούμε τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μας και πραγματοποιούμε μία σειρά εθελοντικών δράσεων και παρεμβάσεων που στόχο έχουν τη μείωση των περιβαλλοντικών μας επιπτώσεων, την εξοικονόμηση και ανακύκλωση των φυσικών πόρων, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και υιοθέτησης μιας υπεύθυνης στάσης ζωής. Στο πλαίσιο αυτό:

- Παρακολουθούμε συστηματικά τις καταναλώσεις ενέργειας και νερού και προχωράμε σε αναγκαίες παρεμβάσεις όπου και όταν χρειαστεί, ενώ υλοποιούμε και προγράμματα ανακύκλωσης υλικών στις εγκαταστάσεις μας.
- Στις εγκαταστάσεις της TRADE LOGISTICS A.E.B.E. από το 2013 λειτουργεί φωτοβολταϊκό πάρκο μέσης δυνατότητας παραγωγής 1.460 MWh/έτος, ενώ και η H.M. HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD έχει προχωρήσει και βρίσκεται σε στάδιο σταδιακής υλοποίησης της εγκατάστασης συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη στέγη του καταστήματος IKEA Κύπρου.
- Η εταιρεία TRADE LOGISTICS A.E.B.E. από το 2012 υπολογίζει τις εκπομπές άνθρακα για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, με στόχο την εξεύρεση λύσεων για τη μείωσή τους.
- Τα καταστήματα IKEA διαθέτουν ποικιλία προϊόντων φιλικών στο περιβάλλον
- Στις εταιρείες του Ομίλου FOURLIS υλοποιούμε δράσεις ευαισθητοποίησης των εργαζομένων και του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και υιοθέτησης μίας υπεύθυνης στάσης ζωής.

Η αναλυτική ετήσια έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου FOURLIS 2018 θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr

II. Οικονομική Ανασκόπηση

Παρά τις δυσμενείς συνθήκες στην ελληνική αγορά και την συνεχιζόμενη οικονομική αβεβαιότητα που εμφανίζεται στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος FOURLIS κατάφερε να βελτιώσει την κερδοφορία του και τους οικονομικούς του δείκτες λόγω και της θετικής απόδοσης των επενδύσεων του στο εξωτερικό.

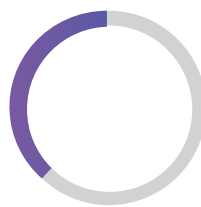
Βασικά Οικονομικά στοιχεία Ελλάδα- Εξωτερικό

Ελλάδα

Πωλήσεις
€275,9 εκατ.
61,5% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €267,4 εκατ.)

Εξωτερικό

Πωλήσεις
€172,6 εκατ.
38,5% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €166,6 εκατ.)

Ελλάδα

EBITDA
€19,6 εκατ.
44,4% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €19,8 εκατ.)

Εξωτερικό

EBITDA
€24,6 εκατ.
55,6% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €22,0 εκατ.)

Αριθμός Υπαλλήλων

2.465

Αριθμός Υπαλλήλων

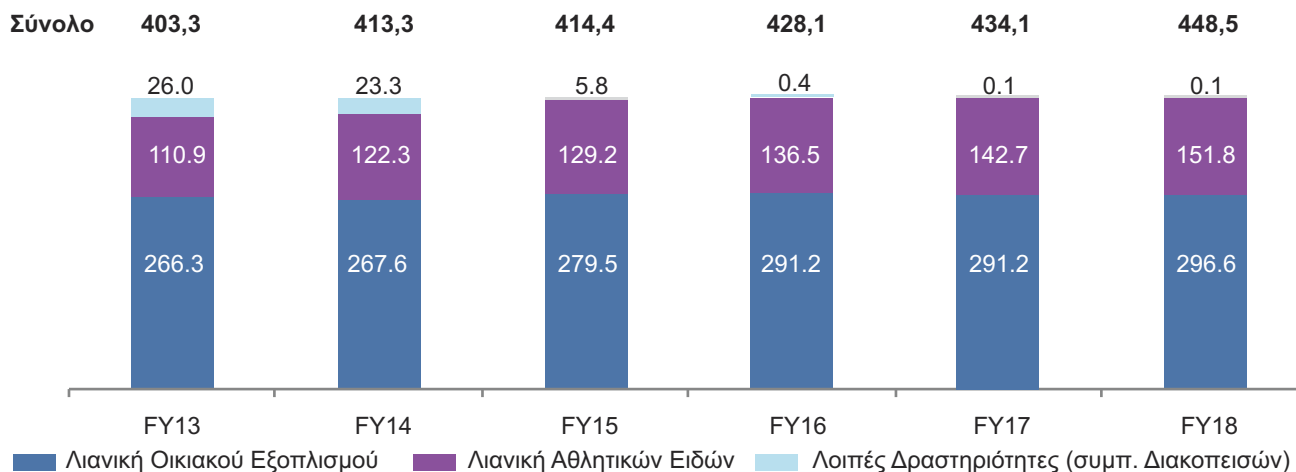

1.573

Συνολικά,

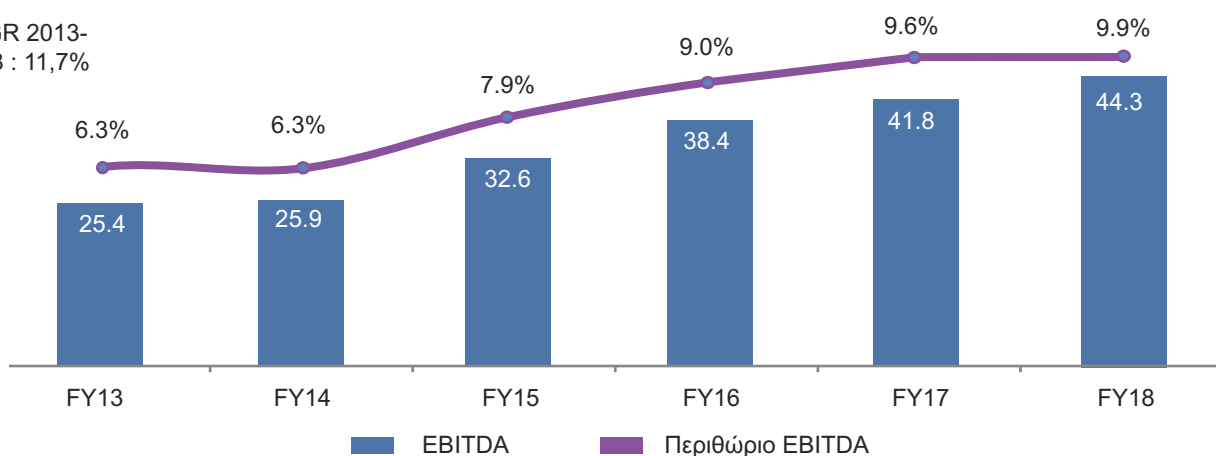
- Ο Όμιλος FOURLIS το 2018 παρουσίασε πωλήσεις € 448,5 εκατ., έναντι € 434,1 εκατ. το 2017 αυξημένες κατά 3,3%.
- Τα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε € 44,3 εκατ. έναντι € 41,8 εκατ. το 2017 παρουσιάζοντας αύξηση 5,8%.
- Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 18,5 εκατ. έναντι κερδών € 14,5 εκατ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 27,1%.
- Τα κέρδη μετά από φόρους ήταν € 14,3 εκατ. αυξημένα κατά 42,4% σε σχέση με το 2017 (€ 10,0 εκατ.).

Πωλήσεις ανά Κλάδο Δραστηριότητας

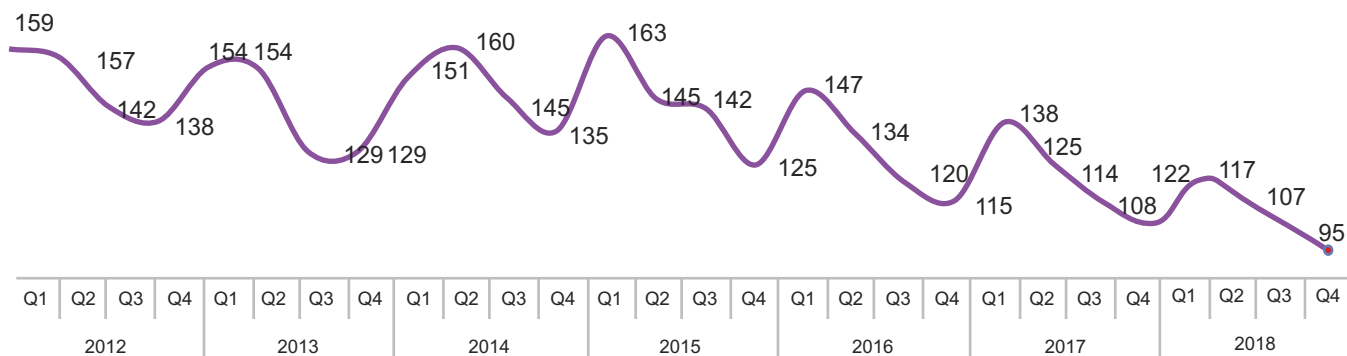

EBITDA

CAGR 2013-2018 : 11,7%

Εξέλιξη Καθαρού Δανεισμού (2012-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων (IKEA)

Ο Όμιλος FOURLIS είναι ο αποκλειστικός δικαιούχος του εμπορικού σήματος IKEA για την Ελλάδα, την Κύπρο και την Βουλγαρία.

Η IKEA αποτελεί τη μεγαλύτερη αλυσίδα επίπλων και οικιακού εξοπλισμού σε παγκόσμια κλίμακα. Ιδρύθηκε το 1943 στη Σουηδία και το δίκτυο καταστημάτων εκτείνεται σε 52 χώρες και λειτουργούν 423 καταστήματα. Κατά τη διάρκεια του 2018, 957 εκατομμύρια άνθρωποι επισκέφθηκαν τα καταστήματα και οι πωλήσεις ανήλθαν σε €38,8 δισεκατομμύρια.

Μέσω της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, των σημείων παραγγελιών και παραλαβών και των ηλεκτρονικών καταστημάτων, οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου FOURLIS (HOUSEMARKET A.E, H.M. HOUSEMARKET CYPRUS LIMITED και HOUSEMARKET BULGARIA EAD), είναι ενεργές στο λιανικό εμπόριο ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλου.

Το δίκτυο των τριών εταιρειών του Ομίλου, εκτείνεται:

Δίκτυο Κλάδου Λιανικής Πώλησης Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων

7 Καταστήματα IKEA (5 στην Ελλάδα, 1 στην Κύπρο, 1 στην Βουλγαρία)

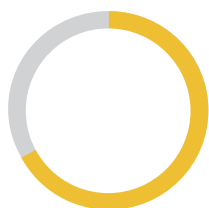
8 Κέντρα Παραγγελιών-Παραλαβών (5 στην Ελλάδα, 3 στην Βουλγαρία)

3 Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου και στις 3 χώρες

Στρατηγική του Ομίλου FOURLIS είναι να επεκτείνει το δίκτυο καταστημάτων και κέντρων παραγγελιών και παραλαβών στις υφιστάμενες χώρες δραστηριοποίησης καθώς και σε άλλες χώρες.

Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία 2018

Πωλήσεις

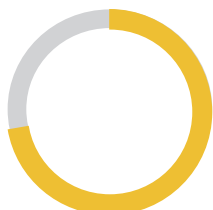
€296,7 εκατ.
66,2% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €291,3 εκατ.)

Μικτό Κέρδος

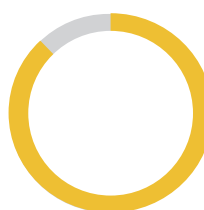
€121,3 εκατ.
62,9% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €120,0 εκατ.)

EBITDA

€32,1 εκατ.
(2017: €31 εκατ.)

Κέρδη προ Φόρων

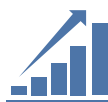
€15,8 εκατ.
(2017: €13,8 εκατ.)

Προσωπικό

2.346

Επενδύσεις

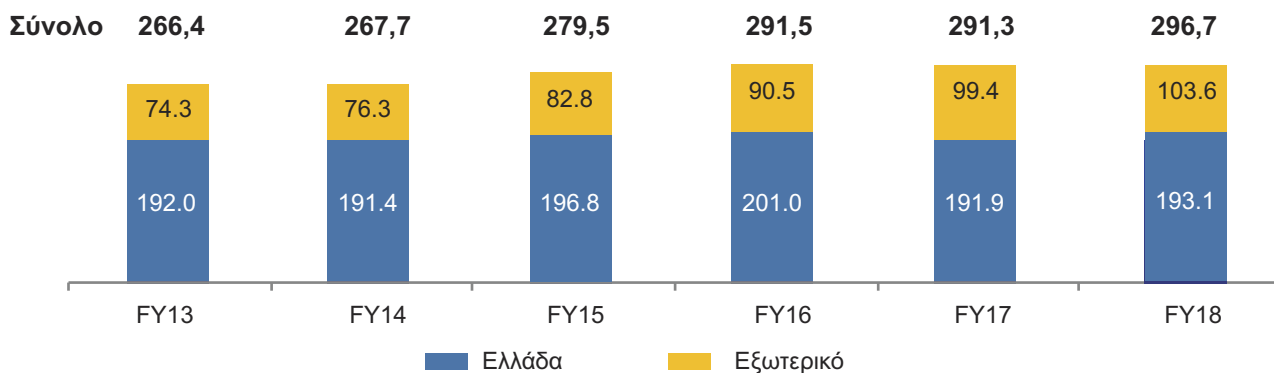

€6,2 εκατ.

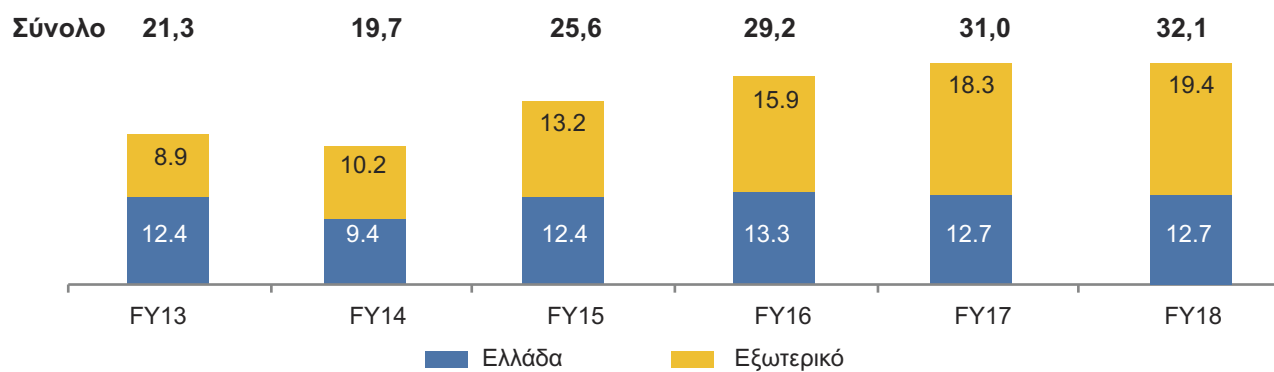

Ιστορικά Στοιχεία (2013-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων – Πωλήσεις (2013-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων – EBITDA (2013-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Αθλητικών Ειδών (Καταστήματα Intersport – Καταστήματα Athlete's Foot)

Ο Όμιλος FOURLIS είναι αποκλειστικός δικαιούχος (Franchisee) του εμπορικού σήματος INTERSPORT για την Ελλάδα, την Κύπρο και την Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Τουρκία.

Η INTERSPORT, είναι η Νο.1 αλυσίδα αθλητικών ειδών στον κόσμο, με περισσότερους από 50 εκατομμύρια πελάτες στα 5.600 καταστήματα της σε 44 χώρες. Στην Ελλάδα, ξεκίνησε τη δυναμική της πορεία, ως μέλος του Ομίλου FOURLIS, τον Σεπτέμβριο 2000.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος είναι αποκλειστικός δικαιούχος (Franchisee) του εμπορικού σήματος THE ATHLETE'S FOOT για την Ελλάδα και την Τουρκία.

Η εταιρεία THE ATHLETE'S FOOT θεωρείται μία από τις κορυφαίες εταιρείες αθλητικών παπουτσιών στον κόσμο, συνεχίζοντας την κληρονομιά και τη δέσμευσή της για ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών. Παράλληλα, μετά και την εξαγορά της το 2012 από την INTERSPORT International Corp. (IIC), η The Athlete's Foot εξακολουθεί να αναπτύσσεται και να

ανοίγει ακόμη περισσότερα καταστήματα σε περισσότερες χώρες κάθε χρόνο.

Ο Κλάδος εκτείνεται με ένα δίκτυο:

Δίκτυο Κλάδου Λιανικής Πώλησης Αθλητικών Ειδών

117 Καταστήματα Intersport

(50 στην Ελλάδα, 30 στην Ρουμανία, 24 στην Τουρκία, 8 στην Βουλγαρία, 5 στην Κύπρο)

14 Καταστήματα THE ATHLETE'S FOOT

(12 στην Ελλάδα, 2 στην Τουρκία)

4 Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου

(1 στην Ελλάδα, 1 στην Ρουμανία, 1 στην Βουλγαρία, 1 στην Κύπρο)

Στο στρατηγικό πλάνο του Ομίλου FOURLIS για την **INTERSPORT** περιλαμβάνεται η επέκταση του δικτύου καταστημάτων σε πλέον των 160 σημείων και αντιστοίχως για τα καταστήματα. The Athlete's Foot σε 50 σημεία.

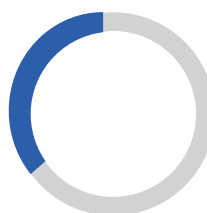
Απολογιστικά Οικονομικά Στοιχεία 2018

Πωλήσεις

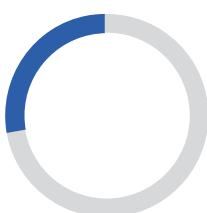
€151,8 εκατ.
33,8% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €142,7 εκατ.)

Μικτό Κέρδος

€71,5 εκατ.
37,1% επί συνόλου Ομίλου
(2017: €67,7 εκατ.)

EBITDA

€13,5 εκατ.
(2017: €11,9 εκατ.)

Κέρδη προ Φόρων

€3,9 εκατ.
(2017: €1,9 εκατ.)

Προσωπικό

1.588

Επενδύσεις

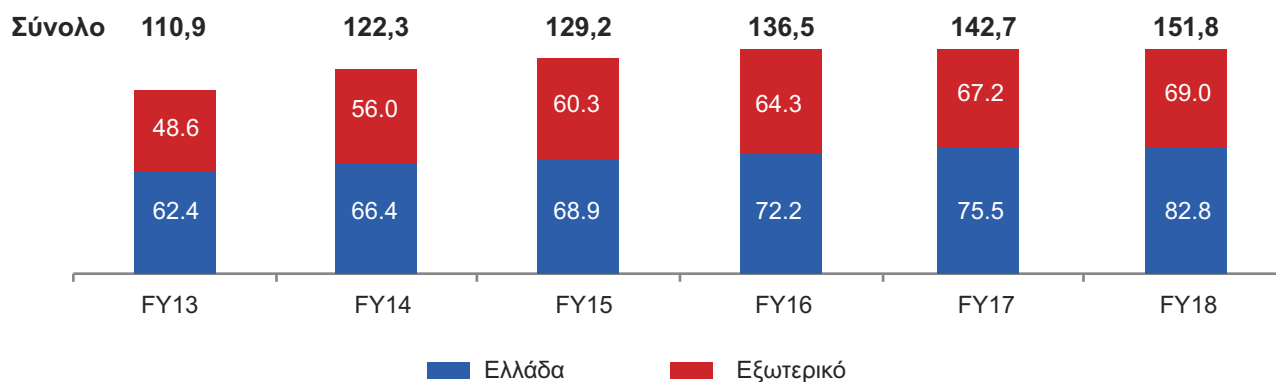

€5,6 εκατ.

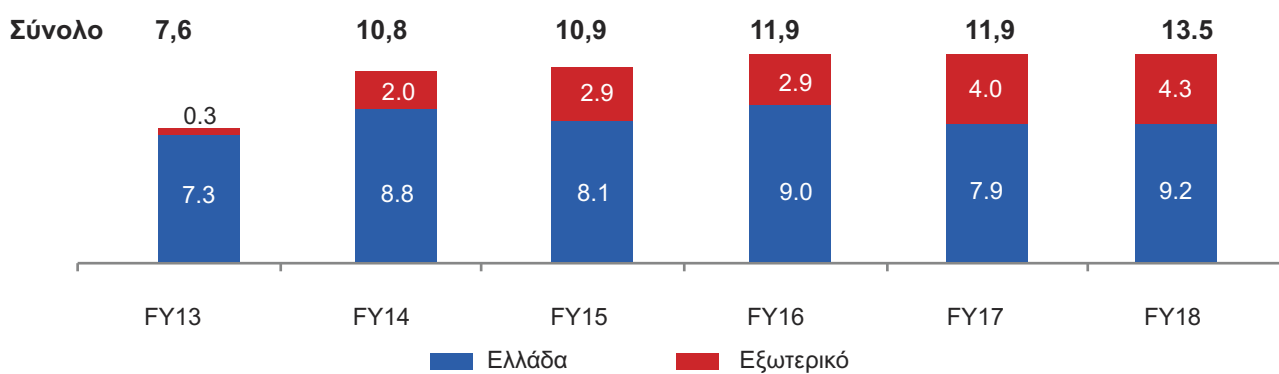

Ιστορικά Οικονομικά Στοιχεία (2013-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Αθλητικών Ειδών – Πωλήσεις (2013-2018)

Κλάδος Λιανικής Πώλησης Αθλητικών Ειδών – EBITDA (2013-2018)

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

χρήσης από 1/1/2018 έως 31/12/2018
(Σύμφωνα με το Ν. 3556/2007)

FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡ. ΜΑΕ 13110/06/Β/86/01
ΑΡ. ΓΕΜΗ 258101000
ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΡΟΥ 18-20 Κτίριο Α – 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ

Περιεχόμενα

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	29
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας FOURLIS ANΩNYMH ETAIPEIA SYMMETOΧΩN επί των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018	30
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	62
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Ενοποιημένη και Εταιρική) της 31ης Δεκεμβρίου 2018 και της 31ης Δεκεμβρίου 2017	67
Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Ενοποιημένη) για τη χρήση 1/1 – 31/12/2018 και 1/1 – 31/12/2017	68
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Ενοποιημένη) για τη χρήση 1/1 – 31/12/2018 και 1/1– 31/12/2017.....	68
Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Εταιρική) για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017	69
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Εταιρική) για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017.....	69
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη) για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017	70
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρική) για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017	71
Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική) για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017	72
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων (Ενοποιημένες και Εταιρικές) της 31ης Δεκεμβρίου 2018.....	73
Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.....	119

**Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/ 2007)**

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι

1. Βασίλειος Στυλιανού Φουρλής, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Δάφνη Αναστασίου Φουρλή, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Απόστολος Δημητρίου Πεταλάς, Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

εξ όσων γνωρίζουμε:

- α. Οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1/1 - 31/12/2018 της Εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και του Ομίλου, που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- β. Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 18 Μαρτίου 2019

**Ο Πρόεδρος
του Δ.Σ.**

Βασίλειος Στ. Φουρλής

**Η Αντιπρόεδρος
του Δ.Σ.**

Δάφνη Αν. Φουρλή

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος**

Απόστολος Δημ. Πεταλάς

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ επί των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018 (1/1 – 31/12/2018)

Προς την τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του έτους 2019

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσεως (1/1-31/12/2018). Η έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κωδικοποιημένου Νόμου (Κ.Ν.) 2190/1920 όπως ίσχυε έως 31/12/2018, του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και της απόφασης 7/448/22.10.2007 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σας υποβάλλουμε για έγκριση τις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 1/1 - 31/12/2018 της Εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και του Ομίλου που συγκροτείται από τις άμεσες και έμμεσες θυγατρικές της.

1. Ο Όμιλος – Κλάδοι Δραστηριότητας

Η μητρική Εταιρεία FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ («Εταιρεία»), με τις άμεσες και έμμεσες θυγατρικές της, συγκροτούν τον Όμιλο FOURLIS («Όμιλος»), που δραστηριοποιείται στους κλάδους λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA) και λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF).

Οι άμεσες και έμμεσες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, που περιλαμβάνονται στα ενοποιημένα στοιχεία του έτους 2018, ανά κλάδο και χώρα δραστηριότητας, είναι οι εξής:

α) Μέθοδος πλήρους ενοποίησης

Εταιρείες λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA)

Ο κλάδος λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων περιλαμβάνει τις εταιρείες:

- HOUSEMARKET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ με διακριτικό τίτλο HOUSEMARKET ΑΕ και καταστατική έδρα στην Ελλάδα, στην οποία η μητρική συμμετέχει με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- HM HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD με διακριτικό τίτλο HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD και καταστατική έδρα στην Κύπρο, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- TRADE LOGISTICS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο TRADE LOGISTICS ΑΕΒΕ και καταστατική έδρα στην Ελλάδα, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% (πλην μίας μετοχής) επί του μετοχικού της κεφαλαίου. Στον κλάδο λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων, περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες αποθήκευσης που παρέχει η εταιρεία TRADE LOGISTICS ΑΕΒΕ.
- PENTHS ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο PENTHS ΑΕ και καταστατική έδρα στην Ελλάδα, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% (πλην μίας μετοχής) επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- HOUSE MARKET BULGARIA AD με διακριτικό τίτλο HOUSE MARKET BULGARIA AD και καταστατική έδρα στη Βουλγαρία, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% (πλην μίας μετοχής) επί του μετοχικού κεφαλαίου της.
- WYLDES LIMITED με διακριτικό τίτλο WYLDES LTD και καταστατική έδρα στην Κύπρο, στην οποία η μητρική Εταιρεία συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου. Μέσω των συνδεδεμένων εταιρειών της WYLDES LTD, VYNER LTD και SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD, ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία SOFIA SOUTH RING MALL EAD, που λειτουργεί ένα από τα μεγαλύτερα εμπορικά κέντρα στη Σόφια της Βουλγαρίας καθώς και τις συναφείς με αυτό επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Εταιρείες λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF)

Ο κλάδος λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών περιλαμβάνει τις εταιρείες:

- INTERSPORT ATHLETICS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο INTERSPORT ATHLETICS ΑΕ και καταστατική έδρα στην Ελλάδα, στην οποία η μητρική συμμετέχει με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- INTERSPORT ATHLETICS (CYPRUS) LTD με διακριτικό τίτλο INTERSPORT ATHLETICS (CYPRUS) LTD και καταστατική έδρα στην Κύπρο, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.

- GENCO BULGARIA EOOD με διακριτικό τίτλο GENCO BULGARIA EOOD και καταστατική έδρα στη Βουλγαρία, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- INTERSPORT ATLETİK MAĞAZACILIK VE DIŞ TİCARET A.Ş. με διακριτικό τίτλο INTERSPORT ATLETİK και καταστατική έδρα στην Τουρκία, στην οποία η μητρική Εταιρεία συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.
- TRADE LOGISTICS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο TRADE LOGISTICS AEBE και καταστατική έδρα στην Ελλάδα, στην οποία η μητρική συμμετέχει έμμεσα με ποσοστό 100% (πλην μίας μετοχής) επί του μετοχικού της κεφαλαίου. Στον κλάδο λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών, περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες αποθήκευσης που παρέχει η εταιρεία TRADE LOGISTICS AEBE.
- GENCO TRADE SRL με διακριτικό τίτλο GENCO TRADE SRL και καταστατική έδρα στη Ρουμανία. Η μητρική Εταιρεία συμμετέχει άμεσα με ποσοστό 1,57% και έμμεσα με ποσοστό 98,43% επί του μετοχικού της κεφαλαίου.

β) Μέθοδος καθαρής θέσης

Στα ενοποιημένα στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνονται οι συγγενείς εταιρείες:

- VYNER LTD με διακριτικό τίτλο VYNER LTD και καταστατική έδρα στην Κύπρο, στην οποία η WYLDES LIMITED συμμετέχει με ποσοστό 50%.
- SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD με καταστατική έδρα στην Κύπρο, στην οποία η WYLDES LIMITED συμμετέχει με ποσοστό 50%.

2. Ενοποιημένα Αποτελέσματα Ομίλου

(Τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ εκτός και εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι πωλήσεις του κλάδου λιανικής οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2017 αυξήθηκαν κατά 1,8% ενώ, οι πωλήσεις του κλάδου λιανικής αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT & TAF) αυξήθηκαν κατά 6,3%. Αναλυτικότερα:

Ο κλάδος λιανικής οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA) παρουσίασε το έτος 2018 πωλήσεις ποσού € 296,7 εκ. (2017: ποσό € 291,3 εκ.). Το συνολικό EBITDA του κλάδου έφτασε το ποσό € 32,1 εκ. έναντι ποσού € 31,0 εκ. το 2017 ενώ, παρουσίασε κέρδη προ φόρων ποσού € 15,8 εκ. έναντι κερδών ποσού € 13,8 εκ. το 2017.

Στον κλάδο λιανικής αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF), οι πωλήσεις για το έτος 2018 ανήλθαν σε ποσό € 151,8 εκ. (2017: ποσό € 142,7 εκ.). Το συνολικό EBITDA του κλάδου κατά τη χρήση 2018 έφθασε σε ποσό € 13,5 εκ. (ποσό € 11,9 εκ. το 2017) ενώ, παρουσίασε κέρδη προ φόρων ποσού € 3,9 εκ. έναντι ποσού € 1,9 εκ. το 2017.

Τα ενοποιημένα κέρδη προ φόρων του Ομίλου ανήλθαν σε ποσό € 18,5 εκ. έναντι ενοποιημένων κερδών προ φόρων ποσού € 14,5 εκ. το 2017. Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε ποσό € 14,3 εκ. έναντι κερδών ποσού € 10,0 εκ. το 2017.

Στη συνέχεια, παραθέτουμε συγκριτικά στοιχεία της χρήσης 1/1 – 31/12/2018 με τη χρήση του 2017, των ενοποιημένων αποτελεσμάτων του Ομίλου ανά κλάδο, με στόχο να αναδείξουμε την πραγματική εικόνα της πορείας των δραστηριοτήτων του Ομίλου, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά την περίοδο αναφοράς. Τα ποσά είναι σε χιλ. ευρώ.

Κλάδος λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA):

	2018	2017	2018/2017
Έσοδα πωλήσεων	296.698	291.312	1,02
EBITDA (*)	32.134	30.981	1,04
Κέρδη προ φόρων	15.784	13.771	1,15

(*) Οι επιλεγμένοι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης αναφέρονται στην ενότητα 9.

Κλάδος λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF):

	2018	2017	2018/2017
Έσοδα πωλήσεων	151.787	142.735	1,06
EBITDA (*)	13.534	11.866	1,14
Κέρδη προ φόρων	3.910	1.861	2,10

(*) Οι επιλεγμένοι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης αναφέρονται στην ενότητα 9.

Στοιχεία ενοποιημένων αποτελεσμάτων Ομίλου:

	2018	2017	2018/2017
Έσοδα πωλήσεων	448.486	434.059	1,03
EBITDA (*)	44.269	41.837	1,06
Κέρδη προ φόρων	18.470	14.532	1,27
Καθαρά κέρδη μετά απο φόρους ιδιοκτητών μητρικής	14.291	10.039	1,42

(*) Οι επιλεγμένοι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης αναφέρονται στην ενότητα 9.

Σημειώνουμε ότι, το σύνολο των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων που αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό ευρώ 173,7 εκ., έναντι του ποσού των ευρώ 167,9 εκ. την 31/12/2017. Στα Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) δε συμπεριλαμβάνεται το έσοδο από αναλογούσες αποσβέσεις στα πάγια επιχορήγησης.

3. Βασικοί αριθμοδείκτες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων Ομίλου

Στην ενότητα αυτή εκθέτουμε βασικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες που αφορούν την οικονομική διάρθρωση και την αποδοτικότητα του Ομίλου, σύμφωνα με τα ενοποιημένα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου, για τη χρήση έτους 2018 σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση έτους 2017.

Δείκτες Οικονομικής Διάρθρωσης:

	2018	2017
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Ενεργητικού	34,12%	33,91%
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	59,04%	60,17%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής) / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	40,96%	39,83%
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού / Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	113,96%	113,74%

Δείκτες Απόδοσης και Αποδοτικότητας:

	2018	2017
Κέρδη εκμετάλλευσης / Έσοδα πωλήσεων	6,74%	6,43%
Κέρδη προφόρων / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής)	10,63%	8,66%

4. Πορεία εργασιών – Σημαντικά γεγονότα

Την περίοδο από 1/1/2018 έως 31/12/2018 πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου στη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές της:

FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:

Με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας που συνήλθε την 15η Ιουνίου 2018 (σχετ. το με αριθμό 22/15.06.2018 πρακτικό Γ.Σ.), το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας α) αυξήθηκε κατά το ποσό των δύο εκατομμυρίων εξήντα πέντε χιλιάδων επτακοσίων σαράντα επτά ευρώ (€ 2.065.747,52) με κεφαλαιοποίηση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 71B § 6 ν. 4172/2013, ισόποσου μέρους του αποθεματικού που έχει σχηματισθεί κατά το ν. 2065/1992 από διανομή μετοχών κατόπιν κεφαλαιοποίησής της υπεραξίας που προέκυψε από την αναπροσαρμογή ακινήτων θυγατρικών εταιρειών ή άλλων εταιρειών στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και αύξηση της ονομαστικής αξίας της κάθε μετοχής κατά το ποσό των τεσσάρων λεπτών (€ 0,04), και β) μειώθηκε κατά το ποσό των πέντε εκατομμυρίων εκατόν εξήντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ ευρώ και ογδόντα λεπτών (€ 5.164.368,80), με μείωση της ονομαστικής αξίας της κάθε μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους.

Η παραπάνω μεταβολή καταχωρίστηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 27/6/2018 (Κ.Α.Κ. 1411661), σχετικώς εκδοθείσας της με αριθμό 1196323/27.06.2018 ανακοίνωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος Διάθεσης Μετοχών που εγκρίθηκε και θεσπίστηκε με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 27/9/2013 (Stock Option Plan - στο εξής «το Πρόγραμμα»), εντός της χρήσης 2018 ασκήθηκαν 163.626 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (στο εξής «τα Δικαιώματα»). Δυνάμει της από 17.12.2018 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. το με αριθμό 400/17.12.2018 πρακτικό Δ.Σ.), πιστοποιήθηκε η άσκηση των ως άνω Δικαιωμάτων από τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος με καταβολή της αξίας άσκησης των νέων μετοχών.

Σημειώνεται ότι η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των τριών ευρώ και σαράντα λεπτών (€ 3,40) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για το Πρόγραμμα (27/9/2013). Ήδη, δυνάμει των από 20/11/2017 και 19/11/2018 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. τα με αριθμούς 389/20.11.2017 και 399/19.11.2018 πρακτικά Δ.Σ.) έχει επέλθει αναπροσαρμογή της ιστορικής τιμής της μετοχής της Εταιρείας, με συνέπεια εφαρμοζόμενη τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών του Προγράμματος να λογίζεται το ποσό των τριών ευρώ και 0,2823 (€ 3,2823) ανά μετοχή.

Κατόπιν της πιστοποίησης της καταβολής της τιμής άσκησης των Δικαιωμάτων από τους δικαιούχους, ήτοι του συνολικού ποσού των 537.069,61 ευρώ, εκδόθηκαν και παραδόθηκαν προς τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος 163.626 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ εκάστης, ενώ το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των 148.899,66 ευρώ, που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των νέων μετοχών. Επίσης, συνεπεία της άσκησης των ως άνω Δικαιωμάτων με καταβολή της αξίας άσκησης εξ ευρώ 3,2823 ανά μετοχή σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διαφορά υπέρ το άρτιο, συνολικού ποσού 388.169,95 ευρώ, μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Η παραπάνω μεταβολή καταχωρίστηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 22/1/2019 (Κ.Α.Κ. 1638212), σχετικώς εκδοθείσας της με αριθμό 7785/22.01.2019 ανακοίνωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Μετά τις παραπάνω μεταβολές, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται πλέον στο ποσό των 47.144.655,74 ευρώ, διαιρούμενο σε 51.807.314 μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ εκάστης, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

GENCO BULGARIA EOOD:

Δυνάμει απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας της 28.06.2018 πραγματοποιήθηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, κατά το ποσό των ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων εβδομήντα χιλιάδων λέβα (BGN 1.570.000,00), με έκδοση 157.000 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας δέκα λέβα (BGN 10,00) η κάθε μία μετοχή. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη μέτοχο INTERSPORT ATHLETICS ANONYMH EΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, σε εκτέλεση της από 02.07.2018 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της και καταχωρίστηκε στα οικεία μητρώα εταιρειών την 19.07.2018. Μετά την κατά τα ανωτέρω ΑΜΚ, το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε δεκατέσσερα εκατομμύρια εννιακόσιες πενήντα πέντε χιλιάδες εκατόν εβδομήντα λέβα (BGN 14.955.170,00), διαιρούμενο σε 1.495.517 μετοχές, ονομαστικής αξίας δέκα λέβα (BGN 10,00) η κάθε μία. Η ισοτιμία ευρώ (€) λέβα (BGN) είναι σταθερή και ίση με 1 € = 1,95583 BGN.

INTERSPORT ATLETİK MAĞAZACILIK VE DIŞ TİCARET A.Ş.:

Με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας που συνήλθε την 21η Μαρτίου 2018, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας α) μειώθηκε κατά το ποσό των τριάντα εκατομμυρίων τετρακοσίων είκοσι μιας χιλιάδων εξακοσίων εξήντα δύο Τουρκικών Λιρών (TL 30.421.662,00), με μείωση της ονομαστικής αξίας της κάθε μετοχής κατά το ποσό των 0,24 Τουρκικών Λιρών, προς συμψηφισμό ζημιών προηγούμενων χρήσεων και β) αυξήθηκε κατά το ποσό των δεκατεσσάρων εκατομμυρίων Τουρκικών Λιρών (TL 14.000.000,00) με καταβολή μετρητών, με έκδοση ογδόντα επτά εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (87.500.000) νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας TL 0,16 η κάθε μία μετοχή. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη μέτοχο INTERSPORT ATHLETICS A.E.E. (εισφορά εις είδος, με κεφαλαιοποίηση προκαταβολών).

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας που συνήλθε την 24η Δεκεμβρίου 2018, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των εννέα εκατομμυρίων εξακοσίων επτά χιλιάδων τετρακοσίων σαράντα οκτώ Τουρκικών Λιρών (TL 9.607.448,00), με κεφαλαιοποίηση μέρους των υποχρεώσεων της εταιρείας αυτής προς την μέτοχο INTERSPORT ATHLETICS A.E.E., μέχρι του προαναφερθέντος ποσού, που έχουν προκύψει από πώληση εμπορευμάτων.

Η μέτοχος INTERSPORT ATHLETICS A.E.E. ανέλαβε το σύνολο των μετοχών που εξέδωσε η εταιρεία προς κεφαλαιοποίηση των προαναφερθέντων υποχρεώσεων της.

Μετά τις παραπάνω μεταβολές, που έχουν καταχωρισθεί στο οικείο εμπορικό μητρώο, το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε TL 43.888.556,00, διαιρούμενο σε 274.303.475 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας TL 0,16 η κάθε μία μετοχή.

WYLDDES LTD:

Δυνάμει του από 21/2/2018 συνήθους ψηφίσματος του Δ.Σ. της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε αυτής κατά το συνολικό ποσό των πενήντα τριών ευρώ (€ 53,00), με έκδοση πενήντα τριών (53) συνήθων μετοχών, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00). Τιμή διάθεσης ορίστηκε το ποσό των δέκα χιλιάδων ευρώ (€ 10.000,00) για καθεμία από τις παραπάνω μετοχές. Επισημαίνεται ότι, συνεπεία της ολοσχερούς καταβολής, από τη μοναδική μέτοχο HOUSEMARKET A.E., του ποσού διάθεσης των νέων μετοχών, συνολικό ποσό εξ ευρώ 5.299.947,00 ήχθη σε αύξηση του αποθεματικού εξ εκδόσεως μετοχών υπέρ το άρτιον.

Μετά την ως άνω αύξηση, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 21/2/2018 ανερχόταν στο ποσό των 7.001,00 ευρώ, διαιρούμενο σε 7.001 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας 1,00 ευρώ εκάστης, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Ακολούθως, δυνάμει του από 17/12/2018 συνήθους ψηφίσματος του Δ.Σ. της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε αυτής κατά το συνολικό ποσό των τριών ευρώ (€ 3,00), με έκδοση τριών (3) συνήθων μετοχών, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00). Τιμή διάθεσης ορίστηκε το ποσό των δέκα χιλιάδων ευρώ (€ 10.000,00) για καθεμία από τις παραπάνω μετοχές. Επισημαίνεται ότι, συνεπεία της ολοσχερούς καταβολής του ποσού διάθεσης των νέων μετοχών, από τη μοναδική μέτοχο HOUSEMARKET A.E. δυνάμει του από 01/10/2018 πρακτικού του Δ.Σ. της τελευταίας, συνολικό ποσό εξ ευρώ 29.997,00 ήχθη σε αύξηση του αποθεματικού εξ εκδόσεως μετοχών υπέρ το άρτιον.

Μετά την ως άνω αύξηση, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε στο ποσό των 7.004,00 ευρώ, διαιρούμενο σε 7.004 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας 1,00 ευρώ εκάστης, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

VYNER LTD:

Δυνάμει της 22/2/2018 αποφάσεως του Δ.Σ. της εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιό της αυξήθηκε κατά το ποσό των € 100,00, με έκδοση 100 νέων κοινών (συνήθων) μετοχών ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00) και υπέρ το άρτιον αξία ενενήντα εννέα χιλιάδων εννιακοσίων ενενήντα εννέα ευρώ (€ 99.999,00) η καθεμία μετοχή. Η εν λόγω αύξηση, από την οποία συνολικώς αντλήθηκαν κεφάλαια € 10.000.000,00 (που αντιστοιχούν, κατά το ποσό των € 100 στη συνολική ονομαστική αξία και κατά το ποσό των € 9.999.900,00 συνολική υπέρ το άρτιον αξία των νέων μετοχών), καλύφθηκε στο σύνολό της από τη μέτοχο SEASONAL MARITIME CORPORATION LIMITED.

Ακολούθως, την 26/2/2018 η μέτοχος WYLDES LTD απέκτησε, με αγορά από τη μέτοχο SEASONAL MARITIME CORPORATION LIMITED, 50 κοινές (συνήθεις) μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00) η κάθε μία έναντι συνολικού τιμήματος € 5.000.000,00 (που αντιστοιχεί, κατά το ποσό των € 50 στη συνολική ονομαστική αξία και κατά το ποσό των € 4.999.950,00 συνολική υπέρ το άρτιον αξία των μεταβιβασθεισών μετοχών).

Σημειώνεται ότι σκοπός της κατά τα άνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της VYNER LTD, που αποφασίσθηκε από το Δ.Σ. της εταιρείας της 22/2/2018, ήταν η άντληση κεφαλαίων για τη συμμετοχή της VYNER LTD, δια θυγατρικής εταιρείας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας SOFIA SOUTH RING MALL EAD προκειμένου να αντληθούν κεφάλαια για τη μείωση του δανεισμού της τελευταίας.

Δυνάμει της 17/12/2018 αποφάσεως του Δ.Σ. της εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιό της αυξήθηκε κατά το ποσό των δύο ευρώ (€ 2,00), με έκδοση 2 νέων κοινών (συνήθων) μετοχών ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00) και υπέρ το άρτιον αξία εννέα χιλιάδων εννιακοσίων ενενήντα εννέα ευρώ (€ 9.999,00) η καθεμία μετοχή. Η εν λόγω αύξηση, από την οποία συνολικώς αντλήθηκαν κεφάλαια € 20.000,00 (που αντιστοιχούν, κατά το ποσό των € 2 στη συνολική ονομαστική αξία και κατά το ποσό των € 19.998,00 συνολική υπέρ το άρτιον αξία των νέων μετοχών), πραγματοποιήθηκε με κεφαλαιοποίηση ποσού € 20.000, που είχαν προκαταβάλει την 15/3/2018 οι μέτοχοι WYLDES LTD και SEASONAL MARITIME CORPORATION LIMITED εξ ημισείας η καθεμία εξ αυτών, κατόπιν της από 13/3/2018 απόφασης του Δ.Σ. της VYNER LTD, δυνάμει της οποίας είχε επιτραπεί στις παραπάνω μετόχους να προβούν στην καταβολή του παραπάνω ποσού έναντι μελλοντικής αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Κατόπιν αυτών, η συμμετοχή της WYLDES LTD στην VYNER LTD διαμορφώθηκε σε ποσοστό 50% (πλην μιας μετοχής) του ολοσχερώς καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της VYNER LTD (ήτοι 5.087 μετοχές έναντι συνόλου 10.176 μετοχών).

SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED:

Η Γ.Σ. των μετόχων της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED, που συνήλθε την 10/1/2018, αποφάσισε να επιτρέψει στις μετόχους WYLDES LTD και SEASONAL MARITIME CORPORATION LIMITED να προβούν σε καταβολές, προς την SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED, ποσού € 15.000 η καθεμία εξ αυτών, έναντι μελλοντικής αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED.

Την 16/1/2018 και την 10/10/2018 η μέτοχος WYLDES LTD προέβη σε καταβολή ποσών € 15.000 και € 100.000 αντίστοιχα προς την SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED, έναντι συμμετοχής της σε μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED.

Ακολούθως, δυνάμει της 10/12/2018 αποφάσεως του Δ.Σ. της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED, το μετοχικό κεφάλαιό της αυξήθηκε κατά το ποσό των € 230,00, με έκδοση 230 νέων κοινών (συνήθων) μετοχών ονομαστικής αξίας ενός ευρώ (€ 1,00) και υπέρ το άρτιον αξία εννιακοσίων ενενήντα εννέα ευρώ (€ 999,00) η καθεμία μετοχή. Η εν λόγω αύξηση, από την οποία συνολικώς αντλήθηκαν κεφάλαια € 230.000,00 (που αντιστοιχούν, κατά το ποσό των € 230 στη συνολική ονομαστική αξία και κατά το ποσό των € 229.770,00 συνολική υπέρ το άρτιον αξία των νέων μετοχών), καλύφθηκε εξ ημισείας από καθεμία από τις μετόχους WYLDES LTD και SEASONAL MARITIME CORPORATION LIMITED.

Κατόπιν αυτών, η συμμετοχή της WYLDES LTD στην VYNER LTD ανέρχεται σε ποσοστό 50% του ολοσχερώς καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LIMITED (ήτοι 4.115 μετοχές έναντι συνόλου 8.230 μετοχών).

Πέραν των ανωτέρω, δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών του Ομίλου κατά το 2018.

Η μητρική Εταιρεία FOURLIS ANΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ δε διαθέτει υποκαταστήματα.

Οι θυγατρικές εταιρείες και ιδιαίτερα οι εταιρείες λιανικής έχουν αναπτύξει και αναπτύσσουν ένα σημαντικό δίκτυο καταστημάτων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Κλάδος λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA): Ο κλάδος έχει σε λειτουργία συνολικά επτά (7) Καταστήματα [πέντε (5) στην Ελλάδα, ένα (1) στην Κύπρο και ένα (1) στη Βουλγαρία]. Επίσης, λειτουργούν πέντε (5) Κέντρα Παραγγελιών και Παραλαβών (Pick up & Order Points) προϊόντων IKEA στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στη Ρόδο, την Πάτρα, τα Χανιά, το Ηράκλειο, και την Κομοτηνή και τρία (3) στη Βουλγαρία στη Βάρνα, το Μπουργκάς και το Πλοβνί που ξεκίνησε τη λειτουργία του την 5/12/2018. Επίσης λειτουργούν και τρία Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) στην Ελλάδα, την Κύπρο και τη Βουλγαρία. Την 20/3/2018 ξεκίνησε τη λειτουργία του ένα νέο Σημείο Προώθησης προϊόντων (Pop UP) IKEA στον Πειραιά με ορισμένη διάρκεια και έληξε τη λειτουργία του την 1/12/2018.

Κλάδος λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF): Ο κλάδος λιανικής αθλητικών ειδών αριθμεί την 31/12/2018 εκατόν δέκα επτά (117) Καταστήματα INTERSPORT σε Ελλάδα πενήντα (50), Ρουμανία τριάντα (30), Τουρκία είκοσι τέσσερα (24), Βουλγαρία οχτώ (8) και Κύπρο πέντε (5). Τα Καταστήματα INTERSPORT που προστέθηκαν στο δίκτυο την περίοδο 1/1 -31/12/2018 είναι: ένα (1) νέο κατάστημα στην Τουρκία, Κωνσταντινούπολη (20/4/2018) ενώ, την 1/1/2018 έληξε την λειτουργία του Κατάστημα στην ίδια πόλη, ένα (1) νέο κατάστημα στην Κύπρο, Λευκωσία (21/11/2018), ένα (1) νέο Κατάστημα στη Βουλγαρία, Πλοβνί (22/11/2018) και ένα (1) νέο Κατάστημα στη Ρουμανία, Satu Mare (5/12/2018). Παράλληλα, σε Ελλάδα, Ρουμανία και Κύπρο λειτουργούν Καταστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce). Τα Καταστήματα TAF που λειτουργούν την 31/12/2018 είναι δέκα τέσσερα (14), εκ των οποίων δώδεκα (12) στην Ελλάδα και δύο (2) στην Τουρκία.

5. Εξέλιξη της τιμής της μετοχής

Στην ενότητα αυτή παραθέτουμε Πίνακα που εμφανίζει την εξέλιξη της τιμής της μετοχής της μητρικής Εταιρείας FOURLIS ANΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Χρηματιστήριο Αθηνών από την 1/1/2018 μέχρι 31/12/2018 (μαύρη γραμμή) σε σχέση με τον Γενικό Δείκτη (κόκκινη γραμμή).

6. Προγράμματα stock options (Δικαιώματα Προαίρεσης)

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 16ης Ιουνίου 2017, στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών, ενέκρινε τη διάθεση 2.566.520 δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών και την παροχή εξουσιοδοτήσεως στο Διοικητικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση των διαδικαστικών θεμάτων και λεπτομερειών. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε τέσσερις σειρές, με περίοδο ωρίμανσης πέντε ετών ανά σειρά. Τα δικαιώματα πρέπει να ασκηθούν εντός πέντε ετών από την ημερομηνία ωρίμανσής τους. Σε περίπτωση που μετά την παραπάνω κατανομή των δικαιωμάτων στους δικαιούχους της κάθε σειράς, παραμένουν αδιάθετα δικαιώματα, αυτά δε θα παραχωρούνται αλλά θα ακυρώνονται. Η τιμή διάθεσης των μετοχών της κάθε σειράς, είναι η χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για την έγκριση του προγράμματος.

Την 20/11/2017 το Δ.Σ. προέβη στην παραχώρηση 641.630 Δικαιωμάτων Προαίρεσης, τα οποία αποτελούν την πρώτη από τις τέσσερις υπό παραχώρηση σειρές. Η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης προσδιορίζεται στο ποσό των ευρώ 5,768 ανά μετοχή που αποτελεί τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής προσαρμοσμένη με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε μετά την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης.

Την 19/11/2018 το Δ.Σ. προέβη στην παραχώρηση 641.630 Δικαιωμάτων Προαίρεσης, τα οποία αποτελούν τη δεύτερη από τις τέσσερις υπό παραχώρηση σειρές. Η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης προσδιορίζεται στο ποσό των ευρώ 5,666 ανά μετοχή που αποτελεί τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής προσαρμοσμένη με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε μετά την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης.

Την 20/11/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέδωσε Πρόσκληση προς τους δικαιούχους του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγορών Μετοχών που ενέκρινε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 27/9/2013, και η Τακτική Γενική Συνέλευση της 16/6/2017 για την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Στην εν λόγω Πρόσκληση ανταποκρίθηκαν 16 δικαιούχοι και άσκησαν το δικαίωμά τους για την εξαγορά 163.626 μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ, στην τιμή διάθεσης 3,28 ευρώ ανά μετοχή και κατέβαλαν συνολικό ποσό πεντακοσίων τριάντα επτά χιλιάδων εξήντα εννέα ευρώ και εξήντα ενός λεπτού (€ 537.069,61).

Σημειώνεται ότι η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των τριών ευρώ και σαράντα λεπτών (€ 3,40) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για το πρόγραμμα της 27/9/2013 (ημέρα Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης). Λόγω εταιρικών γεγονότων (επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών), η ιστορική τιμή κλεισίματος της μετοχής αναπροσαρμόστηκε και διαμορφώθηκε στο ποσό των τριών ευρώ και τριάντα τεσσάρων λεπτών (€ 3,34) ανά μετοχή (Δυνάμει της από 20/11/2017 απόφασης του ΔΣ). Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 15/6/2018 πραγματοποιήθηκε μεταβολή της ιστορικής τιμής της μετοχής, συνέπεια εταιρικής πράξης σχετιζόμενης με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και της επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους. Συνέπεια της άνω αναπροσαρμογής είναι η ιστορική τιμή διαμορφώθηκε πλέον στο ποσό των τριών ευρώ και είκοσι οκτώ λεπτών (€ 3,28).

Επίσης η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που θεσπίστηκε με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας την 16/6/2017 είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των πέντε ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (€ 5,87) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής. Λόγω εταιρικών γεγονότων (επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών), η ιστορική τιμή κλεισίματος της μετοχής αναπροσαρμόστηκε και διαμορφώθηκε στο ποσό των πέντε ευρώ και εβδομήντα επτά λεπτών (€ 5,77) ανά μετοχή (Δυνάμει της από 20/11/2017 απόφασης του ΔΣ). Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 15/6/2018 πραγματοποιήθηκε μεταβολή της ιστορικής τιμής της μετοχής, συνέπεια εταιρικής πράξης σχετιζόμενης με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και της επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους. Συνέπεια της άνω αναπροσαρμογής, είναι η ιστορική τιμή διαμορφώθηκε πλέον στο ποσό των πέντε ευρώ και εξήντα επτά λεπτών (€ 5,67).

Την 26/1/2018 καταχωρίστηκαν στο ΓΕΜΗ α) η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό ευρώ 303.879,66 με καταβολή μετρητών και η έκδοση 313.278 νέων μετοχών με ονομαστική αξία ευρώ 0,97 και τιμή διάθεσης ευρώ 3,34 εκάστη και β) η πιστοποίηση της καταβολής της ως άνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά το συνολικό ποσό των 303.879,66 ευρώ. Την 30/1/2018 η Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων του ΧΑ ενέκρινε την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των ως άνω 313.278 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας. Με απόφαση της Εταιρείας οι νέες μετοχές είναι διαπραγματεύσιμες στο ΧΑ από την 1/2/2018.

Την 22/1/2019 καταχωρίστηκαν στο ΓΕΜΗ α) η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό ευρώ 148.899,66 με καταβολή μετρητών και η έκδοση 163.626 νέων μετοχών με ονομαστική αξία ευρώ 0,91 και τιμή διάθεσης ευρώ 3,28 εκάστη (Κ.Α.Κ 1638212) και β) η πιστοποίηση της καταβολής της ως άνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά το συνολικό ποσό των 148.899,66 ευρώ, ως και της υπέρ το άρτιο διαφοράς κατά το συνολικό ποσό των 388.169,95 (Κ.Α.Κ 163269).

Την περίοδο 1/1-31/12/2018 παραιτήθηκαν δικαιούχοι από την άσκηση 0 δικαιωμάτων (2017: 11.580) προαίρεσης τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 25/11/2013, δικαιούχοι 6.220 δικαιωμάτων (2017: 13.626) τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 24/11/2014 καθώς και δικαιούχοι 6.720 δικαιωμάτων προαίρεσης (2017: 26.097) τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 25/11/2015.

7. Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη του Ομίλου

Ο ρυθμός αύξησης της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας επιταχύνθηκε το 2018 σε σχέση με το 2017 (εκτίμηση αύξησης άνω του 2%), με το ΑΕΠ να καταγράφει άνοδο 2,7% κατά το τελευταίο εννεάμηνο σε τρέχουσες τιμές κυρίως λόγω αύξησης των εξαγωγών και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος του IOBE το 2018 έκλεισε στις 100,9 μονάδες και ο σχετικός δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης έχει συστηματικά ανοδική πορεία επί επτά συνεχόμενους μήνες (έως και τον Ιανουάριο 2019).

Με την προσδοκία ότι στο έτος 2019 στην Ελλάδα θα βελτιωθούν ακόμη περισσότερο οι προοπτικές της οικονομίας εφόσον:

- συνεχιστεί η οικονομική ανάπτυξη,
- ολοκληρωθεί το πρόγραμμα προσαρμογής και η ενίσχυση της ρευστότητας των τραπεζών,
- βελτιωθεί περαιτέρω το κλίμα εμπιστοσύνης και αρθούν οι περισσότεροι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων,
- βελτιωθεί η δυνατότητα του τραπεζικού συστήματος να προσφέρει κεφάλαια για τη δημιουργία νέων επενδύσεων
- αυξηθεί η απασχόληση και θα μειωθεί το ποσοστό ανεργίας,
- μειωθεί η υψηλή φορολόγηση φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων,
- μειωθεί το συσσωρευμένο χρέος νοικοκυριών και επιχειρήσεων,

η Διοίκηση του Ομίλου στοχεύει:

- α) στην περαιτέρω αύξησης της κερδοφορίας της,
- β) στη συνέχιση αυστηρά επιλεγμένων επενδύσεων και στους δυο κλάδους λιανικής που δραστηριοποιείται,
- γ) στην περαιτέρω ενίσχυση των συνεργειών και οικονομιών κλίμακας εντός του Ομίλου με την πραγματοποίηση νέας επένδυσης μηχανολογικού εξοπλισμού για την αυτοματοποίηση της παροχής υπηρεσιών αποθήκευσης και διανομής προϊόντων ηλεκτρονικού εμπορίου προς όλες τις εταιρείες του Ομίλου του κλάδου αθλητικών ειδών από την εταιρεία TRADE LOGISTICS AEBE,
- δ) στην αξιοποίηση νέων επενδυτικών ευκαιριών και στο πλαίσιο αυτό έλαβε έγκριση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για άδεια λειτουργίας στην υπό σύσταση εταιρεία με την επωνυμία «TRADE ESTATES Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», για την λειτουργία της ως: α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2778/1999 και β) Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4209/2013,
- ε) στη διατήρηση της ισορροπίας της προέλευσης των εσόδων του Ομίλου μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού για την ορθολογική κατανομή κινδύνου στις διαφορετικές χώρες δραστηριότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η Διοίκηση, θα προχωρήσει στην υλοποίηση του επιχειρηματικού της πλάνου πραγματοποιώντας επιλεκτικές επενδύσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, ως εξής:

Στον κλάδο της λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών, με δίκτυο στο τέλος του 2018 εκατόν δεκαεπτά (117) Καταστημάτων INTERSPORT σε Ελλάδα, Ρουμανία, Τουρκία, Βουλγαρία και Κύπρο καθώς επίσης και τριών (3) Καταστημάτων Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) σε Ελλάδα, Κύπρο και Ρουμανία, εντός του έτους 2019 αναμένεται να προσθέσει στο δίκτυο έξι (6) νέα Καταστήματα INTERSPORT και να ξεκινήσει τη λειτουργία του το e-commerce στην Βουλγαρία και την Τουρκία. Επίσης, στα ήδη λειτουργούντα δεκατέσσερα (14) Καταστήματα TAF αναμένεται να προστεθούν τρία (3) νέα Καταστήματα και ένα Κατάστημα Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) στην Ελλάδα. Στο τέλος του 2019, ο κλάδος των αθλητικών ειδών αναμένεται να διαθέτει ένα δίκτυο εκατόν είκοσι τριών (123) Καταστημάτων INTERSPORT και δεκαεπτά (17) Καταστημάτων TAF ενώ, θα λειτουργούν πλήρως τα Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) INTERSPORT σε Ελλάδα, Ρουμανία, Τουρκία, Βουλγαρία και Κύπρο.

Ο κλάδος οικιακού εξοπλισμού και επίπλων που λειτουργεί με επτά (7) Καταστήματα IKEA, οκτώ (8) Κέντρα Παραγγελιών και Παραλαβών (Pick Up & Order Points) και τρία (3) Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) σε Ελλάδα, Βουλγαρία και Κύπρο, θα προσθέσει στο δίκτυό του δύο (2) Κέντρα Παραγγελιών και Παραλαβών (Pick Up & Order Points) ένα (1) στην Ελλάδα και ένα (1) στην Κύπρο.

Η εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, η τακτική και δίκαιη αξιολόγησή του σε όλα τα επίπεδα καθώς και η προσήλωσή του στις αξίες του Ομίλου - την «Ακεραιότητα», τον «Αλληλοσεβασμό» και την «Αποτελεσματικότητα» - συνεχίζουν να αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα μέσω των οποίων ο Όμιλος επιδιώκει να επιτυγχάνει τους στόχους του.

8. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος

α) Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων και κίνδυνο ρευστότητας. Η διαχείριση του κινδύνου διεκπεραιώνεται από την υπηρεσία διαχείρισης χαρτοφυλακίου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η υπηρεσία διαχείρισης χαρτοφυλακίου προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις θυγατρικές του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος και ο κίνδυνος επιτοκίου.

Συναλλαγματικοί κίνδυνοι:

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικούς κινδύνους προερχόμενους από εμπορικές συναλλαγές σε ξένα νομίσματα (RON, USD, TRY, SEK) με προμηθευτές που τιμολογούν τον Όμιλο σε νομίσματα διαφορετικά του τοπικού νομίσματος. Ο Όμιλος, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους συναλλαγματικούς κινδύνους σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες, αξιολογεί την ανάγκη προαγοράς συναλλάγματος.

Κίνδυνοι επιτοκίων και ρευστότητας:

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους ταμειακών ροών που λόγω μιας ενδεχόμενης μελλοντικής μεταβολής των κυμαινόμενων επιτοκίων μπορεί να διαφοροποιήσουν θετικά ή αρνητικά τις ταμειακές εισροές ή/ και εκροές, που συνδέονται με περιουσιακά στοιχεία ή/ και υποχρεώσεις του Ομίλου.

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω διατήρησης επαρκών τραπεζικών πιστωτικών ορίων αλλά και σημαντικών διαθεσίμων. Για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων ο Όμιλος χρησιμοποιεί και παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (Interest Rate Swaps).

β) Σημαντικές Επίδικες Υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες υποθέσεις που η έκβασή τους μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου ή της Εταιρείας της χρήσης από 1/1 - 31/12/2018.

9. Επιλεγμένοι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης

Σε εφαρμογή των Κατευθυντήριων Γραμμών της ESMA (05/10/2015|ESMA/2015/1415) ο Όμιλος FOURLIS, υιοθέτησε ως Εναλλακτικό Δείκτη Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA). Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων για χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό καθώς και για την αξιολόγηση και δημοσίευση των επιδόσεων. Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν τα αντικαθιστούν.

Ορισμός **EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation & Amortization)/ Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων** = Κέρδη προ φόρων +/- Χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα (Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων + Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων + Συμμετοχή στις ζημίες συγγενών εταιρειών) + Συνολικές αποσβέσεις/απομειώσεις (ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων)

Το πιο άμεσα συσχετιζόμενο κονδύλιο με τον συγκεκριμένο ΕΔΜΑ (EBITDA) είναι τα κέρδη εκμετάλλευσης (EBIT) και οι αποσβέσεις/απομειώσεις. Τα κέρδη εκμετάλλευσης παρουσιάζονται στη γραμμή της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και οι αποσβέσεις/απομειώσεις παρουσιάζονται συνολικά στη γραμμή της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Αναλυτικότερα, η συμφωνία του επιλεγμένου ΕΔΜΑ με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της αντίστοιχης περιόδου είναι η εξής:

Ενοποιημένα Αποτελέσματα Ομίλου

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη Εκμετάλλευσης	30.212	27.892
Αποσβέσεις/Απομειώσεις	14.057	13.945
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων (EBITDA)	44.269	41.837

Κλάδος λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA)

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη Εκμετάλλευσης	22.974	22.216
Αποσβέσεις/Απομειώσεις	9.160	8.765
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων (EBITDA)	32.134	30.981

Κλάδος λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF)

(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη Εκμετάλλευσης	8.470	6.892
Αποσβέσεις/Απομειώσεις	5.064	4.974
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων (EBITDA)	13.534	11.866

10. Κοινωνική Υπευθυνότητα

Το περιεχόμενο της παρούσας μη χρηματοοικονομικής κατάστασης έχει συνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις των Προτύπων GRI (έκδοση 2016). Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος διεξάγει ετήσια ανάλυση ουσιαστικότητας των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του, ώστε να ιεραρχήσει τα θέματα με τις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις και όσα επηρεάζουν σημαντικά τα ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου.

Ο Όμιλος ορίζει ως ενδιαφερόμενα μέρη όσους επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τις δραστηριότητές του. Έχοντας προσδιορίσει και ιεραρχήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη του, ο Όμιλος επενδύει στη συνεχή και αμφίδρομη επαφή και επικοινωνία μαζί τους, με σκοπό τη διατήρηση μίας σταθερής ροής πληροφοριών, από και προς τον Όμιλο, σχετικά με τα αιτήματα, τις ανησυχίες και τις προσδοκίες τους. Οι βασικές ομάδες ενδιαφερόμενων μερών του Ομίλου είναι οι ακόλουθες: εργαζόμενοι, μέτοχοι, πελάτες, προμηθευτές/συνεργάτες, ευρύτερη κοινωνία, τοπικές κοινωνίες, επίσημες και εποπτικές αρχές/πολιτεία, επιχειρηματική κοινότητα/ενώσεις, ΜΜΕ, ΜΚΟ και ομοειδείς εταιρείες.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της ανάλυσης ουσιαστικότητας θα είναι διαθέσιμες στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2018, η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr.

α) Σύντομη Περιγραφή Επιχειρηματικού Μοντέλου

Σήμερα, ο Όμιλος με έδρα στην οδό Σωρού 18-20 (Κτίριο Α), 15125 στο Μαρούσι, αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς Ομίλους καταναλωτικών αγαθών στην Ελλάδα, την Κύπρο, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Τουρκία, με τους παρακάτω τομείς δραστηριοτήτων:

- Λιανική πώληση ειδών Οικιακού Εξοπλισμού και Επίπλων μέσω των καταστημάτων IKEA σε Ελλάδα, Κύπρο και Βουλγαρία.
- Λιανική πώληση Αθλητικών Ειδών μέσω των καταστημάτων INTERSPORT σε Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία και των καταστημάτων The Athlete's Foot σε Ελλάδα και Τουρκία.

Οι παραπάνω δραστηριότητες συμπληρώνονται και από Καταστήματα Ηλεκτρονικού Εμπορίου (e-commerce) ενώ, στο πλαίσιο της εκμετάλλευσης συνεργειών μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, οι υπηρεσίες αποθήκευσης και διανομής και στους δύο κλάδους για όλες τις χώρες παρέχονται από την TRADE LOGISTICS A.E.B.E. που είναι θυγατρική εταιρεία του Ομίλου. Τέλος, η μητρική εταιρεία του Ομίλου είναι η FOURLIS A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη συμμετοχή της σε ημεδαπές και αλλοδαπές εταιρείες οιασδήποτε μορφής και ανεξάρτητα από το σκοπό και τον εταιρικό τύπο τους.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον, τη στρατηγική, τους στόχους και τις κύριες εξελίξεις και παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εξέλιξη του Ομίλου είναι διαθέσιμες στις παρακάτω ενότητες της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου:

- 4. Πορεία Εργασιών-Σημαντικά Γεγονότα
- 7. Πληροφορίες για την προβλεπόμενη εξέλιξη του Ομίλου
- 8. Κυριότεροι Κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, καθώς και στο κεφάλαιο που ακολουθεί.

β) Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα και της συνεισφοράς μας στη βιώσιμη ανάπτυξη, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα θέματα που συνδέονται με τις δραστηριότητές μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη, στις κοινωνίες των χωρών όπου δραστηριοποιούμαστε καθώς και στο φυσικό περιβάλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, παρακολουθούμε τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μας ως προς:

- Την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, πελατών, συνεργατών και επισκεπτών στις εγκαταστάσεις μας, ένα θέμα το οποίο διαχειριζόμαστε μέσω μίας ενιαίας Πολιτικής Υγιεινής και Ασφάλειας.
- Την υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών κατά τη χρήση των προϊόντων μας, ένα θέμα το οποίο διαχειριζόμαστε μέσω της εντατικής συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών, των προμηθευτών, της ευρωπαϊκής ή/και εγχώριας νομοθεσίας καθώς και μέσω της σήμανσης των προϊόντων μας.
- Την υπεύθυνη επικοινωνία και προώθηση των προϊόντων μας, ένα θέμα το οποίο διαχειριζόμαστε εφαρμόζοντας διεθνείς κώδικες επικοινωνίας και λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο.
- Την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συναλλασσομένων μας, την οποία διαχειριζόμαστε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τη συμμόρφωσή μας με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016.
- Τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού μας ως προς την απασχόληση, τις ίσες ευκαιρίες, την εκπαίδευση και την υγεία και ασφάλεια, θέματα τα οποία διαχειριζόμαστε με σχετικές πολιτικές και διαδικασίες.
- Το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο εργασιακό περιβάλλον του Ομίλου, μέσω της εφαρμογής σχετικών πολιτικών και διαδικασιών, με προοπτική επέκτασης στην εφοδιαστική αλυσίδα.
- Την καταπολέμηση της διαφθοράς, δωροδοκίας και απάτης, μέσω διαδικασιών και πολιτικών που εφαρμόζουμε.
- Τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μας, ένα θέμα το οποίο διαχειριζόμαστε μέσω της εφαρμογής προγραμμάτων εξοικονόμησης φυσικών πόρων και ανακύκλωσης υλικών, παρεμβάσεων με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εργαζομένων και κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και υιοθέτησης μίας υπεύθυνης στάσης ζωής.

Ο τρόπος με τον οποίο διαχειριζόμαστε τα θέματα αυτά παρουσιάζεται πιο αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

γ) Κοινωνικά θέματα

Υγεία και ασφάλεια πελατών, συνεργατών και επισκεπτών στις εγκαταστάσεις μας

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Ο Όμιλος, τηρώντας την κείμενη νομοθεσία, εφαρμόζει Πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας για όλες τις θυγατρικές εταιρείες του και σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής του, η οποία περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα σχετικών διαδικασιών, μέτρων και πρωτοβουλιών σχετικά με την ασφαλή παραμονή των επισκεπτών, πελατών και συνεργατών στις εγκαταστάσεις του. Τυχόν διαφοροποιήσεις των σχετικών διαδικασιών του Ομίλου ανά χώρα ή περιοχή εξαρτώνται από το μέγεθος των εγκαταστάσεων, καθώς και από την υφιστάμενη νομοθεσία της χώρας δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου.

Στο πλαίσιο αυτό, μερικές από τις πρακτικές που εφαρμόζουμε στον Όμιλο είναι οι ακόλουθες:

- Συνεργασία με εξωτερική υπηρεσία προστασίας και πρόληψης ατυχημάτων.
- Γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου, βάσει υπάρχουσας μεθοδολογίας και νομοθεσίας.
- Λήψη μέτρων για τη μείωση των περιπτώσεων «emergency pick» με στόχο την πρόληψη ατυχημάτων στα Καταστήματα IKEA.
- Εκπαίδευση Ομάδων Α' Βοηθειών.
- Εκπαίδευση Ομάδων Πυρασφάλειας και Πυρόσβεσης.
- Λειτουργία ιατρείων εξοπλισμένων με ιατρικά κρεβάτια και αυτόματο εξωτερικό απινιδωτή σε όλα τα Καταστήματα IKEA.
- Παροχή ειδικού αμαξιδίου στην είσοδο των Καταστημάτων IKEA, καθώς και ειδικά διαμορφωμένων τουαλετών και θέσεων πάρκινγκ με σκοπό τη δυνατότητα ασφαλούς παραμονής και μετακίνησης και τη διευκόλυνση ατόμων με αναπηρία.
- Πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο ISO 22000 για την ασφάλεια των τροφίμων που διατίθενται στα εστιατόρια των Καταστημάτων IKEA.

Εκπαιδεύουμε τους εργαζόμενους τακτικά, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται σε έκτακτα περιστατικά που επηρεάζουν τόσο την ασφάλεια των ιδίων όσο και των επισκεπτών στις εγκαταστάσεις μας ενώ, για τη διασφάλιση της τήρησης της Πολιτικής Υγιεινής και Ασφάλειας πραγματοποιούνται τακτικές επιθεωρήσεις από τεχνικούς ασφαλείας στο σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Στο πλαίσιο της πολιτικής μας, όλα τα περιστατικά που αφορούν την Υγιεινή και Ασφάλεια και συμβαίνουν εντός των εγκαταστάσεων και των καταστημάτων του Ομίλου αναφέρονται και συντάσσεται αναφορά ασφαλείας (Safety Report) για

κάθε κατάσταση ξεχωριστά, καθώς και για το σύνολό τους. Η αναφορά περιέχει πληροφορίες για τον αριθμό και τον τύπο των περιστατικών αλλά και για τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Μέσω αυτών των αναφορών, είμαστε σε θέση να λαμβάνουμε χρήσιμη πληροφόρηση για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών μας, καθώς και να βελτιώνουμε τις πρακτικές μας, όπου χρειαστεί.

Η εφαρμογή των πολιτικών μας σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας είχε σημαντικά αποτελέσματα για το 2018. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

- Δε σημειώθηκε κανένα ατύχημα στους παιδότοπους των Καταστημάτων IKEA.
- [GRI 416-2]: Δεν υπήρξε καμία περίπτωση μη-συμμόρφωσης με τη νομοθεσία που να αφορά θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας.

Συμμόρφωση, σήμανση και υπεύθυνη επικοινωνία και προώθηση προϊόντων

I. Συμμόρφωση και σήμανση προϊόντων

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Ο Όμιλος διαχειρίζεται το θέμα αυτό μέσω της συμμόρφωσης των προϊόντων που εμπορεύονται οι εταιρείες του, σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής του, με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών, των προμηθευτών, της ευρωπαϊκής ή/και εγχώριας νομοθεσίας, καθώς και μέσω της συμμόρφωσής του με όλους τους νόμους και κανονισμούς που αφορούν τη σήμανση και χρήση τους (πχ. CE approval).

Καταστήματα IKEA:

Τα προϊόντα IKEA διαθέτουν ειδική σήμανση και ενδείξεις με στόχο την παροχή πληροφοριών και συμβουλών προς τους καταναλωτές αναφορικά με την κατασκευή των προϊόντων, με το εάν η χρήση ενός προϊόντος πρέπει να πραγματοποιείται μόνο από ενήλικες, με τις διαστάσεις, κ.α. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι στην IKEA παρέχεται πολυετής εγγύηση προϊόντων, που σε κάποιες περιπτώσεις φτάνει τα 25 χρόνια, ενώ ακολουθείται και εφαρμόζεται πολιτική ανάκλησης προϊόντων. Αν χρειαστεί, ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού, η περίπτωση ανάκλησης δημοσιοποιείται.

Καταστήματα INTERSPORT & TAF:

Αντίστοιχα, η Εμπορική Διεύθυνση των Καταστημάτων INTERSPORT & της TAF, η οποία έχει και την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων, μεριμνά ώστε να ακολουθούνται οι αγορανομικές διατάξεις καθώς και η σήμανση CE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα προϊόντα διαθέτουν ειδική σήμανση και ενδείξεις με στόχο την παροχή πληροφοριών και συμβουλών προς τους καταναλωτές αναφορικά με τη χρήση τους, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την κατασκευή των προϊόντων κ.α. Τόσο η πολιτική των Καταστημάτων INTERSPORT και TAF, εστιάζουν στη συμπερίληψη όρων εντός των συμβάσεων με τους προμηθευτές, οι οποίοι προβλέπουν την τήρηση όλων των κανόνων και νόμων που ισχύουν για τα προϊόντα που προμηθεύεται η εταιρεία από εκείνους. Σε περιπτώσεις ελαττωματικών προϊόντων, οι εταιρείες προχωρούν άμεσα στην απόσυρση και επιδιόρθωσή τους καθώς και σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ενημέρωσης αρμόδιων φορέων, όπως για παράδειγμα του Υπουργείου Εμπορίου, των ενώσεων καταναλωτών αλλά και του καταναλωτικού κοινού, με ειδικό δελτίο τύπου.

II. Υπεύθυνη Επικοινωνία και προώθηση προϊόντων

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Για τη διαφήμιση και προώθηση των προϊόντων IKEA του Ομίλου, η εταιρεία ακολουθεί σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησης, τον κώδικα επικοινωνίας που εφαρμόζει η IKEA σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς και όλους τους κώδικες δεοντολογίας, μάρκετινγκ και επικοινωνίας και τις αγορανομικές διατάξεις που υποχρεούται να τηρεί ενώ, λαμβάνει υπόψη και τις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο. Όσον αφορά στην προώθηση των προϊόντων μας, η πολιτική της εταιρείας προσαρμόζεται στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες των καταναλωτών. Για το λόγο αυτό, ο σχεδιασμός των Καταστημάτων IKEA διαφέρει ανάλογα με την τοποθεσία τους, ώστε να ανταποκρίνεται στα πρότυπα και στις προτιμήσεις της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας.

Αντίστοιχα, η στρατηγική μάρκετινγκ και επικοινωνίας των Καταστημάτων INTERSPORT καθορίζεται με γνώμονα το όραμά τους που είναι να φέρουν τον Αθλητισμό κοντά στους ανθρώπους, ενώ, των Καταστημάτων The Athlete's Foot με γνώμονα το δικό τους όραμα, που είναι να φέρουν το στυλ στον αθλητισμό, έχοντας πάντα ως αρχή την κάλυψη των αναγκών και ιδιαιτεροτήτων των καταναλωτών. Οι πολιτικές μάρκετινγκ και των δύο εστιάζουν σε δύο τομείς: στην εταιρική επικοινωνία (Corporate Communication) και στην προώθηση των προϊόντων. Οι τρόποι επικοινωνίας και προώθησης των προϊόντων που επιλέγουν οι εταιρείες περιλαμβάνουν διάφορα μέσα όπως τηλεοπτική και ραδιοφωνική επικοινωνία και ηλεκτρονική διαφήμιση ενώ, ακολουθούν όλους τους κώδικες δεοντολογίας, μάρκετινγκ και επικοινωνίας καθώς και τις αγορανομικές διατάξεις που υποχρεούνται να τηρούν, σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής τους.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

[[GRI 417-2]: Το 2018 δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης που αφορούν την παροχή πληροφοριών και στη σήμανση προϊόντων και υπηρεσιών.

[GRI 417-3]: Το 2018 δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες που αφορούν την επικοινωνία μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένων της διαφήμισης, της προώθησης και των χορηγιών.

GRI= Global Reporting Initiative

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Ο Όμιλος τηρεί τόσο την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία όσο και τις τοπικές νομοθεσίες των χωρών όπου δραστηριοποιείται, για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συναλλασσομένων φυσικών προσώπων. Ο σεβασμός στην ιδιωτικότητα αποτελεί συστατικό στοιχείο του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και του Εσωτερικού Κανονισμού Εργασίας.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο εκτιμούμε την εμπιστοσύνη όλων των συναλλασσομένων μαζί μας και έχουμε σχεδιάσει και εφαρμόζουμε πολιτική προστασίας των προσωπικών δεδομένων και ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων για όλα τα φυσικά πρόσωπα (επισκέπτες, συνεργάτες, πελάτες, προμηθευτές, νυν και πρώην εργαζομένους). Τις προσωπικές πληροφορίες που συλλέγουμε για επαγγελματικές ανάγκες μετά από νόμιμη συγκατάθεση, όπου χρειάζεται, φροντίζουμε να τις προστατεύουμε ασφαλώς με τη δέουσα επιμέλεια και να διασφαλίζουμε όλα τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία και τις οδηγίες της Αρχής Προστασίας (GDPR) σε όλες τις χώρες δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου.

Αξίζει να αναφερθεί ότι όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής του έχουν εκπαιδευτεί σε θέματα GDPR είτε με δια ζώσης σεμινάρια είτε μέσω e-learning. Η εκπαίδευση για θέματα GDPR αποτελεί, επίσης, μέρος του προγράμματος induction για νέους εργαζόμενους.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

[GRI 418-1] Το 2018, οι εφαρμοζόμενες πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, έχουν ως αποτέλεσμα τη μηδενική αναφορά, διαμαρτυρία ή καταγγελία εκ μέρους των συναλλασσομένων φυσικών προσώπων που να σχετίζεται με την παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων, ελευθεριών ή της ιδιωτικότητας τους ενώ δεν μας έχει γνωστοποιηθεί οποιαδήποτε σχετική καταγγελία από την αρμόδια αρχή.

Υποστήριξη κοινωνίας και τοπικών κοινωνιών

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο FOURLIS εργαζόμαστε καθημερινά για την υλοποίηση της κοινής δέσμευσης και του οράματός μας: τη δημιουργία των προϋποθέσεων για μία καλύτερη ζωή για όλους. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκουμε να βρισκόμαστε σε διαρκή σύνδεση με τους πολίτες αλλά και την ευρύτερη κοινωνία, στις χώρες όπου δραστηριοποιούμαστε, με στόχο την ενημέρωσή μας σχετικά με τις ανάγκες τους, την κατανόηση και την ικανοποίησή τους στο μέτρο των δυνατοτήτων μας.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

[GRI 413-1] Στη συνέχεια παρουσιάζονται μερικά από τα σημαντικότερα προγράμματα και δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2018 για την υποστήριξη της κοινωνίας. Περισσότερες πληροφορίες θα συμπεριληφθούν στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr.

- Πρόγραμμα «Σταθμοί Χαράς», μέσω του οποίου η HOUSEMARKET προχώρησε στον πλήρη εξοπλισμό 12 δημοτικών βρεφονηπιακών σταθμών, σε συνεργασία με τις Δημοτικές Αρχές, για περισσότερα από 650 παιδιά σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας καθώς και 4 δημόσιων και κοινοτικών νηπιαγωγείων στην Κύπρο.
- Συνεργασία της IKEA με τον Οργανισμό Make A Wish – Κάνε μία Ευχή Ελλάδος, για την προσφορά δωρεάν εξοπλισμού για την πραγματοποίηση ευχών παιδιών που στηρίζει ο Οργανισμός.
- Δωρεά γευμάτων σε Ιδρύματα και Οργανισμούς στην Ελλάδα από τα εστιατόρια των Καταστημάτων IKEA σε συνεργασία με το «ΜΠΟΡΟΥΜΕ» αλλά και σε Οργανισμούς στην Κύπρο, από το εστιατόριο του τοπικού Καταστήματος IKEA.
- Πρόγραμμα «Φτάνουμε στα Άκρα» μέσω του οποίου η INTERSPORT προσέφερε δωρεάν αθλητικό εξοπλισμό σε 25 ακριτικά και απομακρυσμένα Δημόσια Δημοτικά Σχολεία των νομών Ιωαννίνων και Γρεβενών για περισσότερους από 4.000 μαθητές.
- Συνεργασία με τον Οργανισμό «GIVMED» για την προφορά φαρμάκων, από τους εργαζόμενους του Ομίλου στην Αττική, σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Στήριξη του Σωματίου ΔΙΑΖΩΜΑ, του Μη Κερδοσκοπικού Σωματίου ΟΦΕΛΤΗΣ-Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΜΕΑΣ, του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΝΕΜΕΩΝ ΑΓΩΝΩΝ και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ μέσω της FOURLIS AE ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.
- Στήριξη των παιδιών, μέσα από δράσεις που υλοποιεί η HOUSEMARKET Βουλγαρίας (Καταστήματα IKEA Βουλγαρίας) σε συνεργασία με τη UNICEF και μέσω της οποίας το 2018 η HOUSEMARKET Βουλγαρίας (Καταστήματα IKEA Βουλγαρίας) συνέχισε το πρόγραμμα πλήρους εξοπλισμού και διαμόρφωσης παιδικών σταθμών ιδανικών για τις δραστηριότητες και την απασχόληση παιδιών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, με τον εξοπλισμό 4 ακόμα σταθμών.
- Εθελοντική Αιμοδοσία η οποία πραγματοποιήθηκε σε εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου σε Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία, δύο φορές εντός του 2018.

- Δωρεά Τροφίμων & Ειδών Πρώτης Ανάγκης σε Ιδρύματα και Οργανισμούς, από τους εργαζόμενους των εταιρειών του Ομίλου σε Ελλάδα, Κύπρο, Ρουμανία και Βουλγαρία.

δ) Εργασιακά θέματα

Απασχόληση

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Ο Όμιλος είναι οι άνθρωποι του, όλοι εκείνοι δηλαδή που καθημερινά στηρίζουν τη λειτουργία του. Η προσέγγισή μας στο ζήτημα της απασχόλησης και οι σχέσεις μας με τους εργαζομένους μας επηρεάζουν άμεσα την απόδοση, τη διατήρηση και εξέλιξή τους, ενώ αποτελούν σημαντικά θέματα για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ομίλου.

Βασικοί άξονες της Πολιτικής μας, σχετικά με τις προσλήψεις προσωπικού και την επαγγελματική εξέλιξη του Ανθρώπινου Δυναμικού μας, είναι:

- Τα κριτήρια αξιολόγησης προσλήψεων να είναι κοινά σε όλες οι εταιρείες του Ομίλου, ώστε να διασφαλίζεται η ισότητα των ευκαιριών και η καταπολέμηση των διακρίσεων.
- Δίνονται ίσες ευκαιρίες εξέλιξης μέσα από διαδικασίες εσωτερικής μετακίνησης και προαγωγών σε όλους τους εργαζομένους του Ομίλου.
- Λαμβάνονται υπόψη οι ισορροπίες μεταξύ των δύο φύλων, εθνικοτήτων, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, καθώς και λοιπών καταστάσεων όπως η αναπηρία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός κ.λπ., στις διαδικασίες επιλογής και ανάπτυξης των εργαζομένων μας, καθώς και στις πολιτικές αμοιβών και παροχών.

Σε όποια από τις εταιρείες παρουσιάζεται ανάγκη κάλυψης νέων θέσεων εργασίας, τότε αυτές καλύπτονται άμεσα είτε με εσωτερική μετακίνηση / προαγωγή εργαζομένων (μέσω της διαδικασίας Ανοιχτής Στελέχωσης), είτε με απευθείας πρόταση αλλαγής θέσης / προαγωγής σε κάποιον εργαζόμενο (για υψηλόβαθμα στελέχη), είτε με νέα πρόσληψη.

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι στις εταιρείες του Ομίλου σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησής του απασχολούνται εργαζόμενοι 36 συνολικά εθνικοτήτων.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Την 31/12/2018, ο Όμιλος αριθμούσε 4.038 εργαζομένους.

Όμιλος: Σύνολο Ανθρώπινου Δυναμικού βάσει γεωγραφικής κατανομής και φύλου

Γεωγραφική Περιοχή	2018	
	Άντρες	Γυναίκες
Ελλάδα	1.133	1.332
Κύπρος	178	173
Ρουμανία	230	240
Βουλγαρία	211	280
Τουρκία	165	96
Σύνολο	1.917	2.121

2018

53% το ποσοστό των γυναικών, στο σύνολο του Ομίλου

35 % το ποσοστό των γυναικών, σε θέσεις manager/supervisor του Ομίλου

22 % το ποσοστό των γυναικών, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου

Κατάρτιση και εκπαίδευση εργαζομένων

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο πιστεύουμε πως η ανάγκη των εργαζομένων για εκπαίδευση είναι συνεχής και αυξανόμενη, καθώς ο ανταγωνισμός και οι σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς δημιουργούν διαρκώς νέες ανάγκες εκπαίδευσης και κατάρτισης. Για το λόγο αυτό, η εκπαίδευση του κάθε εργαζομένου στον Όμιλο ξεκινάει από την πρόσληψή του.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Το πρώτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για κάθε εργαζόμενο στον Όμιλο είναι ένα εισαγωγικό πρόγραμμα, μέσα από το οποίο φροντίζουμε οι νεοπροσληφθέντες εργαζόμενοί μας να ενημερώνονται σχετικά με τη δομή του Ομίλου, τις Αρχές, τον Κώδικα Δεοντολογίας και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της κάθε εταιρείας.

Επίσης, το 2011 δημιουργήθηκε η Ακαδημία Εκπαίδευσης του Ομίλου, «FOURLIS Learning Academy» στην οποία όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου είναι μέλη, συμμετέχοντας σε Προγράμματα ανάλογα με τις απαιτήσεις του ρόλου τους και τις ανάγκες τους για προσωπική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της Ακαδημίας, το 2016 ξεκίνησε το πρόγραμμα FOURLIS Retail MBA, το οποίο σχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε το 2015 με κύριο στόχο να προσφέρει υψηλού επιπέδου γνώσεις από Πανεπιστημιακούς καθηγητές και υψηλόβαθμα στελέχη τόσο της αγοράς όσο και του Ομίλου, σε ένα εύρος πεδίων που επικεντρώνεται κυρίως στη διοίκηση του λιανεμπορίου.

Το πρόγραμμα παρακολουθούν εργαζόμενοι όλων των εταιρειών του Ομίλου από όλες τις χώρες δραστηριοποίησής του.

Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι από το 2008 έχουμε υιοθετήσει ένα ετήσιο ενιαίο Σύστημα Αξιολόγησης της Απόδοσης και Ανάπτυξης για όλους τους εργαζόμενους του Ομίλου μας, προκειμένου να εξασφαλίσουμε ότι η διαδικασία αξιολόγησης είναι και θα παραμείνει διαφανής.

[GRI 404-3]: Η Διαδικασία της Αξιολόγησης και Ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση των μετρήσιμων συμφωνημένων στόχων αλλά και την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και των συμπεριφορών των εργαζομένων, πραγματοποιείται μία φορά το χρόνο για το σύνολο των εργαζομένων σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης εργαζομένων του Ομίλου για το 2018:

Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο

12,3

Υγεία, ασφάλεια και ευεξία εργαζομένων στην εργασία

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Δεδομένου ότι η δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος εργασίας αποτελεί βασική Αρχή για τον Όμιλο, η οποία προβάλλεται και μέσα από τις Αξίες του, όχι μόνο ακολουθούμε τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας των χωρών όπου δραστηριοποιούμαστε, αλλά εκτιμούμε τους πιθανούς κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσουμε και λαμβάνουμε τα απαραίτητα μέτρα ώστε να πετύχουμε την πρόληψη τυχόν ατυχημάτων.

Σημαντική προτεραιότητά μας αποτελεί η διασφάλιση της τήρησης της Πολιτικής Υγιεινής και Ασφάλειας με την πραγματοποίηση εντατικών επιθεωρήσεων από τεχνικούς ασφαλείας σε όλες τις εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου και τη σύνταξη ειδικής μελέτης εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου από τον τεχνικό ασφαλείας. Στον Όμιλο, τηρούμε ως ελάχιστη προϋπόθεση, τις απαιτήσεις των κατά τόπους νομοθετικών πλαισίων και του “ILO Code of Practice on Recording and Notification of Occupational Accidents and Diseases”. Επενδύουμε, επίσης, στη συνεχή και τακτική εκπαίδευση του συνόλου των εργαζομένων, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε έκτακτα περιστατικά που επηρεάζουν τόσο την ασφάλεια των ιδίων όσο και των πελατών, επισκεπτών και συνεργατών στα Καταστήματά μας. Ειδικά στα Καταστήματα IKEA έχουμε δημιουργήσει και εσωτερικές ομάδες Safety, Πυρασφάλειας και Α' Βοηθειών, ενώ και στα Καταστήματα INTERSPORT & TAF επιλεγμένοι εργαζόμενοι έχουν εκπαιδευτεί στη διαχείριση αντίστοιχων θεμάτων.

Επίσης, με στόχο την ενημέρωση των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ευεξίας και την παρακίνησή τους για την υιοθέτηση ενός πιο υγιεινού μοντέλου ζωής, το 2010, η Διεύθυνση Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Ομίλου εγκαίνιασε το πρόγραμμα ΕΥ ΖΗΝ. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού κάθε χρόνο πραγματοποιούνται δράσεις όπως προληπτικές ιατρικές εξετάσεις, ενημερωτικές ομιλίες για θέματα υγείας και ευεξίας, αθλητικά τουρνουά κ.α.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία

Το 2018, ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων στο σύνολο των εταιρειών του Ομίλου παρέμεινε στα ίδια χαμηλά με το 2017 επίπεδα.

Επίσης, ως αποτέλεσμα της συνολικής διαχείρισής μας σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, στην τελευταία διετή Έρευνα Εργασιακού Κλίματος που πραγματοποιήθηκε το 2018, η περιοχή που συγκέντρωσε τη μεγαλύτερη ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού μας ήταν η ασφάλεια.

Περισσότερες πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τα αποτελέσματα των πολιτικών σε θέματα υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων του Ομίλου θα συμπεριληφθούν στην ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2018.

Πρόγραμμα ΕΥ ΖΗΝ

Στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΥ ΖΗΝ, το 2018 πραγματοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, αθλητικά τουρνουά σε Ελλάδα και Κύπρο καθώς και σεμινάρια εργονομίας σε Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία και Ρουμανία.

ε) Σεβασμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο προσεγγίζουμε τα θέματα σεβασμού και προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με συστηματικό τρόπο, μέσω των πολιτικών που υιοθετούμε και των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουμε. Η προσπάθεια αυτή έχει σαν βασικούς της άξονες:

- Τη συμμετοχή μας στο Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UN GLOBAL COMPACT) μέσω του οποίου δεσμευόμαστε να τηρούμε τις αντίστοιχες Αρχές όπως για παράδειγμα εκείνες που αφορούν την προάσπιση της ελευθερίας του συνδικαλίζεσθαι, την εξάλειψη της παιδικής και της καταναγκαστικής εργασίας καθώς και των διακρίσεων στο χώρο εργασίας.
- Τους εσωτερικούς Κανονισμούς Εργασίας
- Τον Κώδικα Δεοντολογίας
- Την Πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας
- Τις υπεύθυνες πολιτικές προϊόντος των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου έχουν υπογράψει, ανάλογα με τη θέση τους στην εταιρική ιεραρχία, την αναλυτική ή συνοπτική έκδοση του Κώδικα Δεοντολογίας (η συνοπτική έκδοση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr).

Επιπλέον, 24 ώρες το 24ωρο λειτουργεί η Γραμμή Κώδικα Δεοντολογίας του Ομίλου και καλώντας τη μπορεί κανείς να αναφέρει ανώνυμα ή επώνυμα οποιουδήποτε προβληματισμούς για παραβιάσεις του Κώδικα Δεοντολογίας ή μη συμμόρφωσης με την κείμενη νομοθεσία. Την περίοδο 1/1-31/12/2018 καταγράφηκαν τρεις (3) ανώνυμες αναφορές από εργαζομένους σε Εταιρεία του Ομίλου, μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Κώδικα Δεοντολογίας, για την οποία έλαβε γνώση η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου. Οι αναφορές αυτές, αφού αξιολογήθηκαν από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, διαβιβάστηκαν στη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα. Οι παραπάνω αναφορές δεν αφορούσαν περιστατικά καταπάτησης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

στ) Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Με στόχο την καταπολέμηση της διαφθοράς και δωροδοκίας και απάτης, ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει:

- Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης: Η Εταιρεία, με την από 28/2/2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες. Ο Κώδικας είναι προσαρμοσμένος στην ελληνική νομοθεσία και την επιχειρηματική πραγματικότητα και αποτελεί ένα πρότυπο βέλτιστων πρακτικών Εταιρικής Διακυβέρνησης που σαν στόχο έχουν την ενίσχυση της διαφάνειας των ελληνικών επιχειρήσεων καθώς και την αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών τόσο ως προς το σύνολο των εισηγμένων εταιρειών όσο και κάθε μίας από αυτές και διευρύνει τους ορίζοντες προσέγκυσης επενδυτικών κεφαλαίων.
- Κώδικα Δεοντολογίας: Ο Κώδικας Δεοντολογίας εστιάζει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος εργασίας το οποίο προωθεί το σεβασμό και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μέσω του Κώδικα, ο Όμιλος προωθεί και εφαρμόζει πολιτική ίσων ευκαιριών για όλους τους εργαζόμενους καθώς και πολιτική απαγόρευσης σεξουαλικής παρενόχλησης και είναι σε πλήρη εναρμόνιση με την εργατική νομοθεσία. Επίσης, η πολιτική αποτροπής βίας στους χώρους εργασίας του Ομίλου, όπως αυτή διατυπώνεται στον Κώδικα, απαγορεύει ρητά τις πράξεις βίας, τα απειλητικά μηνύματα ή συμπεριφορά και τη χρήση ή κατοχή όπλων από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, σε χώρους εργασίας ή κατά τη διάρκεια συναλλαγών με εξωτερικούς συνεργάτες. Όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου οφείλουν να υιοθετούν και να εφαρμόζουν τον Κώδικα Δεοντολογίας.
- Γραμμή του Κώδικα Δεοντολογίας: Λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο και καλώντας τη μπορεί κανείς να αναφέρει ανώνυμα ή επώνυμα οποιουδήποτε προβληματισμούς για παραβιάσεις του Κώδικα Δεοντολογίας ή μη συμμόρφωσης με την κείμενη νομοθεσία. Η πρόσβαση στη γραμμή Κώδικα Δεοντολογίας επιτυγχάνεται καλώντας από κινητό ή σταθερό τηλέφωνο στον αριθμό (+30) 210 6293010, ενώ ισχύει και η ηλεκτρονική διεύθυνση: codeofconduct@fourlis.gr
- Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας: Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της μητρικής εταιρείας του Ομίλου (FOURLIS ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ) εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της. Αναφέρεται στην οργανωτική της δομή, στο σύστημα διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει καθώς και στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Περιλαμβάνει τις βασικές αρχές λειτουργίας και τις σχετικές διαδικασίες, ενώ περιγράφει και τη διάρθρωση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee), της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου. Επιπρόσθετα, περιέχει τις βασικές αρχές του κώδικα συναλλαγών επί των κινητών αξιών και τη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία.
- Επιτροπή Ελέγχου: Η Επιτροπή Ελέγχου, που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, έχει ενδεικτικά τις παρακάτω υποχρεώσεις:
- Παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων
- Επίβλεψη κάθε επίσημης ανακοίνωσης που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας και εξέταση των βασικών ανακοινώσεων της εταιρείας

- Παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων
- Διασφάλιση της ανεξαρτησίας του εσωτερικού ελέγχου και της μονάδας εσωτερικού ελέγχου
- Εξέταση περιπτώσεων συγκρούσεων συμφερόντων
- Παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου
- Επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρησης της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του τακτικού ελεγκτή
- Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου: Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου είναι οργανωμένη έτσι ώστε να επιτελεί έναν ανεξάρτητο, επιβεβαιωτικό και συμβουλευτικό ρόλο, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες της εταιρείας. Υποστηρίζει τον Όμιλο στην επίτευξη των στόχων του μέσω αξιολόγησης, η οποία συντελεί στη βελτίωση των συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων από τη Διοίκηση. Εποπτικό Όργανο της Μονάδας του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), η οποία και ενημερώνει, σε τριμηνιαία βάση, το Διοικητικό Συμβούλιο της μητρικής εταιρείας του Ομίλου για το διενεργούμενο έργο.
- Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών: Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών έχει ως βασικό έργο της να προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την επιλογή ανώτατων στελεχών και να υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις αμοιβές (βασικό μισθό, bonus ή κάποια οικονομικά κίνητρα και παροχές) των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών.
- Την εφαρμογή διαδικασίας ενημέρωσης της Ανώτατης Διοίκησης και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου για κάθε περιστατικό απάτης ή διαφθοράς.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Όλοι οι εργαζόμενοι του Ομίλου έχουν υπογράψει, ανάλογα με τη θέση τους στην εταιρική ιεραρχία, την αναλυτική ή συνοπτική έκδοση του Κώδικα Δεοντολογίας.

Σε εφαρμογή της διαδικασίας ενημέρωσης της Ανώτατης Διοίκησης για την αντιμετώπιση περιστατικών απάτης ή διαφθοράς, κατά την περίοδο 1/1-31/12/2018 καταγράφηκαν επτά (7) περιστατικά απάτης μικρής έκτασης που εντοπίστηκαν από τις εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας των εταιρειών του Ομίλου.

Σε όλες τις περιπτώσεις λήφθηκαν άμεσα τα απαραίτητα μέτρα και, όπου απαιτήθηκε, εφαρμόστηκε η πολιτική για την απομάκρυνση των εμπλεκόμενων εργαζομένων της εταιρείας. Δεν υπήρξε άλλη ενημέρωση ή καταγγελία που να είναι σε γνώση της Διοίκησης του Ομίλου και να αφορά περιστατικά διαφθοράς ή δωροδοκίας.

ζ) Περιβαλλοντικά θέματα

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στον Όμιλο παρακολουθούμε εντατικά τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μας και πραγματοποιούμε μια σειρά εθελοντικών δράσεων και παρεμβάσεων που στόχο έχουν τη μείωση των περιβαλλοντικών μας επιπτώσεων, την εξοικονόμηση και ανακύκλωση των φυσικών πόρων καθώς και την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και υιοθέτησης μιας υπεύθυνης στάσης ζωής. Τα ετήσια αποτελέσματα των πρακτικών που εφαρμόζουμε κοινοποιούνται στην ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης καθώς και στην Αναφορά Προόδου "Communication on Progress" του Ομίλου, ως προς την τήρηση των δέκα Αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Αποτελέσματα των πολιτικών και βασικοί δείκτες επίδοσης

Τα στοιχεία που παρακολουθούμε στις εγκαταστάσεις μας, όπου αυτό είναι δυνατόν, αφορούν:

- Την κατανάλωση ενέργειας: Ηλεκτρική (kWh), Πετρέλαιο (lt) , Φυσικό Αέριο (m³).
- Την κατανάλωση νερού (lt)
- Τις εκπομπές άνθρακα (CO₂e)
- Την ανακύκλωση υλικών (εντός Ομίλου) όπως: Χαρτί (kg), Μπαταρίες (kg), Μαγειρικό Λίπος (lt), Λαμπτήρες (kg), Αλουμίνιο (kg), Γυαλί (kg), Πλαστικό (kg), Μέταλλα (kg), Ξυλεία (kg).

Ενέργεια

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (IKEA Ελλάδας*):

	2018
Ηλεκτρική ενέργεια (kWh):	18.636.923
Πετρέλαιο (lt):	70.056
Φυσικό αέριο (m ³):	267.921

Περισσότερα στοιχεία για τα αποτελέσματα των μετρήσεων κατανάλωσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (kWh), Πετρελαίου (lt), Φυσικού Αερίου (m³), για το έτος 2018, θα είναι διαθέσιμα στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2018, η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ: Από το 2012, η TRADE LOGISTICS υπολογίζει τις εκπομπές άνθρακα για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, με στόχο την εφαρμογή λύσεων για τη μείωσή τους. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων για το έτος 2018 θα είναι διαθέσιμα στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2018 η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019.

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ: Από το 2013, η εταιρεία TRADE LOGISTICS, του Ομίλου, έχει προχωρήσει στην εγκατάσταση και τη λειτουργία φωτοβολταϊκού συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη στέγη της αποθήκης, μέσης δυνατότητας ετήσιας παραγωγής 1.400 MWh. Η συνολική παραγωγή ενέργειας το 2018 ανήλθε σε 1.394 MWh, ενώ τους 1.274 CO₂e μετρικούς τόνους έφτασε η ποσότητα των αερίων του θερμοκηπίου που δεν ελευθερώθηκαν στην ατμόσφαιρα το ίδιο διάστημα, λόγω του ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από το φωτοβολταϊκό πάρκο γίνεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Αντίστοιχα, η εταιρεία HOUSEMARKET A.E. έχει προχωρήσει και βρίσκεται σε στάδιο υλοποίησης της εγκατάστασης συστημάτων παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στις στέγες των κτιρίων της, με στόχο την μεγιστοποίηση της νέας χρήσης εγκαταστάσεων που δεν παράγουν οποιαδήποτε μορφή επιβάρυνσης για το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, το 2018 συνεχίστηκε η διαδικασία για την τοποθέτηση φωτοβολταϊκού συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με συμφωνισμό στο κατάστημα IKEA Κύπρου το οποίο αναμένεται να είναι σε πλήρη λειτουργία τους πρώτους μήνες του 2019.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ: Το 2018 ολοκληρώθηκε, επίσης, το τριετές (2016-2018) πρόγραμμα αντικατάστασης λαμπτήρων που έχουν υψηλή κατανάλωση, με λαμπτήρες LED, σε εμπορικούς και μη χώρους των Καταστημάτων IKEA σε Ελλάδα, Κύπρο και Βουλγαρία. Οι εταιρείες INTERSPORT και The Athle's Foot συνέχισαν το δικό τους αντίστοιχο πρόγραμμα στα καταστήματά τους.

Υλικά

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΥΛΙΚΩΝ (Καταστήματα IKEA Ελλάδας)

	2018
Χαρτί (kg):	1.106.978
Μπαταρίες (kg):	6.896
Μαγειρικό λίπος (lt):	16.874
Λαμπτήρες (kg):	1.810
Αλουμίνιο (kg):	2.600
Γυαλί (kg):	0
Πλαστικό (kg):	47.670
Μέταλλα (kg):	38.502
Ξυλεία (kg):	35.460

Περισσότερα στοιχεία για την ανακύκλωση υλικών εντός του Ομίλου, για το έτος 2018, θα είναι διαθέσιμα στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου FOURLIS για το έτος 2018, η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr

Αξίζει να αναφερθεί ότι από τον Σεπτέμβριο του 2016 η HOUSEMARKET Ελλάδας (Καταστήματα IKEA Ελλάδας) έχει προχωρήσει στην εφαρμογή συστήματος ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης των αντιγράφων των τιμολογίων και των πιστωτικών, με σημαντικά οφέλη για την εξοικονόμηση χαρτιού. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι μέσω της πρακτικής αυτής υπολογίζεται ότι το 2018 αποφεύχθηκε η εκτύπωση συνολικά 757.660 σελίδων A4 στα καταστήματα, στο e-shop καθώς και στα Κέντρα Παραγγελιών Παραλαβών IKEA.

Αντίστοιχη πρακτική ακολουθεί και η INTERSPORT Ελλάδας, η οποία από τον Νοέμβριο του 2017 έχει προχωρήσει στην ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των αντιγράφων των παραστατικών πώλησης, μία παρέμβαση η οποία, το 2018, είχε ως αποτέλεσμα την αποφυγή εκτύπωσης 2.575.159 αντιγράφων παραστατικών.

Επίσης, το 2018 η INTERSPORT Ελλάδας προχώρησε σε αντικατάσταση των χάρτινων κιβωτίων με επαναχρησιμοποιήσιμα πλαστικά για τη μεταφορά των εμπορευμάτων της από την κεντρική της αποθήκη (TRADE LOGISTICS) προς τα καταστήματά της στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη. Υπολογίζεται ότι μέσω της πρωτοβουλίας αυτής τα χάρτινα κιβώτια που δεν χρησιμοποιήθηκαν φτάνουν περίπου τα 120.000 τεμάχια.

	2018
IKEA εκτός Αττικής** (lt):	22.523.000
IKEA Αττικής (lt):	31.160.000

* Οι μετρήσεις για το Κέντρο Παραγγελιών και Παραλαβών IKEA στα Χανιά αφορούν το διάστημα 12/10/17-11/10/18. Επίσης, τα αποτελέσματα για τα Κέντρα Παραγγελιών και Παραλαβών στην Πάτρα και τη Ρόδο έχουν υπολογιστεί κατά προσέγγιση. Τα ακριβή αποτελέσματα θα δημοσιοποιηθούν την επόμενη χρονιά.

** Εξαιρείται το Κέντρο Παραγγελιών και Παραλαβών IKEA στο Ηράκλειο

Περισσότερα στοιχεία για τα αποτελέσματα των μετρήσεων κατανάλωσης νερού στις εγκαταστάσεις του Ομίλου, για το έτος 2018, θα είναι διαθέσιμα στην Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2018, η οποία θα εκδοθεί τον Ιούνιο του 2019 και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.fourlis.gr.

Προϊόντα φιλικά στο περιβάλλον:

Η IKEA διαθέτει προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον, όπως για παράδειγμα:

- Το скаμπτό με скалоπάτια MÄSTERBY που είναι φτιαγμένο από 100% ανακυκλωμένο πλαστικό.
- Το скаμπτό MARIUS που είναι φτιαγμένο από 40% ανακυκλωμένο ασάλι
- Την κουρτίνα μπάνιου BJÖRNÄN που έχει φτιαχτεί από 100% ανακυκλωμένο πολυεστέρα που προέρχεται από πλαστικά μπουκάλια PET
- Τους καθρέφτες IKEA που είναι 100% χωρίς μόλυβδο.
- Τις κουρτίνες, τα ριχτάκια και τα καλύμματα μαξιλαριών JOFRID που αποκτούν το βαθύ χρώμα τους από φυσικές χρωστικές ουσίες που βρίσκονται στα φύλλα των φυτών από γεωργικές καλλιέργειες, τα οποία διαφορετικά θα έμεναν αναξιοποίητα. Η διαδικασία βαφής με φυσικές χρωστικές απαιτεί λιγότερο νερό, ενέργεια και χημικά από τις συμβατικές μεθόδους.
- Την επαναφορτιζόμενη μπαταρία LADDA η οποία είναι ήδη φορτισμένη και μπορεί να επαναφορτιστεί έως και 1.500 φορές.
- Λαμπτήρες LED και φωτιστικά με ενσωματωμένους λαμπτήρες LED.
- Τον σολομό που σερβίρεται στο Εστιατόριο των Καταστημάτων IKEA και πωλείται από το Σουηδικό Κατάστημα Τροφίμων IKEA ο οποίος προέρχεται από υπεύθυνη υδατοκαλλιέργεια κατά το πρότυπο ASC.
- Τα θαλασσινά που σερβίρονται στο Εστιατόριο των Καταστημάτων IKEA και πωλούνται από το Σουηδικό Κατάστημα Τροφίμων IKEA τα οποία προέρχονται από αειφόρο αλιεία πιστοποιημένη κατά το πρότυπο MSC.
- Τις σοκολάτες και τον καφέ IKEA τα οποία φέρουν την πιστοποίηση UTZ. Αυτό σημαίνει ότι το κακάο και ο καφές προέρχονται από βιώσιμες καλλιέργειες που δημιουργούν καλύτερες ευκαιρίες για τους παραγωγούς και τις οικογένειές τους.
- Τις επίπεδες συσκευασίες με τις οποίες επιτυγχάνεται μείωση των εκπομπών ρύπων από τις μεταφορές από το εργοστάσιο στο κατάστημα και από το κατάστημα στο σπίτι, όσο και μείωση του κόστους μεταφοράς.

η) Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας

Κύριος πάροχος υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για τον Όμιλο είναι η TRADE LOGISTICS. Η TRADE LOGISTICS (TRADE LOGISTICS A.E.B.E.) ξεκίνησε τις δραστηριότητές της τον Μάρτιο του 2008, με έδρα το Σχημάτι Βοιωτίας και σύμφωνα με το Καταστατικό της, έχει ως εταιρικό σκοπό την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας, ήτοι την παραλαβή, αποθήκευση και μεταφορά εμπορευμάτων, τη δημιουργία προωθητικών και λοιπών συσκευασιών, τον ανεφοδιασμό επιχειρηματικών μονάδων καθώς και τη διαχείριση του συνόλου των σχετικών πληροφοριών. Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητές της είναι:

1. Υπηρεσίες αποθήκευσης και διανομής για τα Καταστήματα:
 - IKEA, σε Ελλάδα, Κύπρο και Βουλγαρία
 - INTERSPORT, σε Ελλάδα, Κύπρο, Ρουμανία, Βουλγαρία και Τουρκία (κεντρική αποθήκη)
 - TAF, σε Ελλάδα και Τουρκία
2. Αποστολή παραγγελιών ηλεκτρονικού εμπορίου απευθείας στους πελάτες στην Ελλάδα για:
 - Το e-shop της IKEA (www.ikea.gr) και
 - Το e-shop της INTERSPORT (www.intersport.gr)

Η εταιρεία, με το εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό της, τη χρήση της τεχνολογίας καθώς και την εφαρμογή πρωτοποριακών μεθόδων στον τομέα Logistics, στοχεύει στην άρτια λειτουργία όλων των διαδικασιών Αποθήκευσης και Διανομής και στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της.

Όσον αφορά τους προμηθευτές μας, βρισκόμαστε σε διαδικασία εξέτασης διαφόρων μέτρων και προτάσεων για την αξιολόγηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών τους επιδόσεων.

11. Συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών

Ως συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της, οι συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη της και τα συνδεδεμένα με αυτά φυσικά και νομικά πρόσωπα (κατά το ΔΛΠ 24). Οι σημαντικότερες εμπορικές συναλλαγές, οι οποίες και απαλείφονται για τις ανάγκες της ενοποίησης των Οικονομικών Καταστάσεων μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου αφορούν κυρίως σε πωλήσεις εμπορευμάτων μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου και σε παροχή υπηρεσιών αποθήκευσης – εφοδιασμού, συντήρησης – επισκευών και σε έξοδα διοικητικής υποστήριξης.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 31 Δεκεμβρίου 2017. Όλα τα ποσά είναι εκφρασμένα σε χιλ. ευρώ.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Απαιτήσεις από:				
HOUSE MARKET SA	0	0	5.250	5.248
H.M. HOUSE MARKET (CYPRUS) LTD	0	0	17	14
INTERSPORT SA	0	0	851	631
INTERSPORT (CYPRUS) LTD	0	0	5	3
RENTIS SA	0	0	2	2
GENCO TRADE SRL	0	0	156	25
GENCO BULGARIA	0	0	12	10
HOUSE MARKET BULGARIA AD	0	0	43	111
INTERSPORT ATLETIK	0	0	504	323
TRADE LOGISTICS SA	0	0	23	21
SPEEDEX SA	0	0	0	0
VYNER	140	0	0	0
TRADE STATUS SA	119	132	118	132
SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD	96	0	0	0
Σύνολο	355	132	6.980	6.520
Υποχρεώσεις προς:				
HOUSE MARKET SA	0	0	0	0
TRADE LOGISTICS SA	0	0	1	1
SPEEDEX SA	0	181	0	1
TRADE STATUS SA	1	1	0	0
SOFIA SOUTH RING MALL AED	3	4	0	0
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	38	24	38	24
Σύνολο	42	210	38	26

Οι συναλλαγές με τις θυγατρικές και συγγενείς του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την περίοδο 1/1 – 31/12/2018 και την περίοδο 1/1-31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έσοδα πωλήσεων	95	107	4.288	4.114
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	0	20	1.080	784
Έσοδα απο μερίσματα	0	0	5.000	5.000
Σύνολο	95	128	10.368	9.898

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	241	265	12	13
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	0	476	0	(0)
Σύνολο	241	742	12	13

Στις χρήσεις 2018 και 2017 έγιναν οι ακόλουθες συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Πωλήσεις	41.308	36.958	4.193	4.019
Κόστος πωληθέντων	29.146	25.956	0	0
Λοιπά έσοδα	2.245	1.925	1.080	765
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	9.072	8.585	11	7
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	5.293	4.356	0	0
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	43	2	0	0
Έσοδα απο μερίσματα	8.000	8.000	5.000	5.000

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	14.586	14.125	6.861	6.388
Αποθέματα	281	281	(0)	(0)
Πιστωτές	14.586	14.125	1	1

12. Απασχολούμενο ανθρώπινο δυναμικό

Ο αριθμός του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου την 31/12/2018 είναι 4.038 άτομα (3.897 την 31/12/2017). Αντίστοιχα, το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας την 31/12/2018 είναι 95 άτομα (90 την 31/12/2017).

13. Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης

Στις χρήσεις 2018 και 2017 δόθηκαν αμοιβές σε διευθυντικά στελέχη και σε μέλη της Διοίκησης για τις υπηρεσίες τους στον Όμιλο και την Εταιρεία ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	2.515	2.452	568	546

14. Ίδιες μετοχές

Την 31/12/2018 η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επισημαίνεται ότι δυνάμει σχετικής απόφασης της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 17/6/2016 είχε θεσπιστεί πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών, μέχρι του αριθμού των 2.549.616 μετοχών (5% του κατεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου), το οποίο έληξε την 17/6/2018, δηλαδή για 24 μήνες από τη Γενική Συνέλευση που έλαβε τη σχετική απόφαση.

15. Επεξηγηματική Έκθεση σχετικά με τις πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 Ν.3556/2007

α. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 47.144.655,74 ευρώ (31/12/2017: 50.094.377,36 ευρώ) και διαιρείται σε 51.807.314 μετοχές (31/12/2017: 51.643.688 μετοχές), ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ (31/12/2017: 0,97 ευρώ) η καθεμία μετοχή.

Όλες οι μετοχές είναι κοινές ονομαστικές, τηρούμενες σε άυλη μορφή, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών (Κατηγορία "Υψηλής Κεφαλαιοποίησης") του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου με εξαίρεση των αριθμό των ιδίων μετοχών που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

β. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007

Την 31/12/2018 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας:

- ΚΕΜ ΦΟΥΡΛΗ ΔΑΦΝΗ (17,369%)

δ. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους τους.

ε. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

στ. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας, γνωστές στην Εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρεία συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπεται στο Καταστατικό της δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

ζ. Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920

Οι κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεων του Καταστατικού δε διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/ 1920.

η. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920

Α. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 παρ. 1 (β) του Κ.Ν. 2190/ 1920 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας, κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη λήψη σχετικής απόφασης από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του: α) να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία και β) να εκδίδει ομολογιακό δάνειο με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 3α του Κ.Ν. 2190/ 1920. Οι αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζονται σύμφωνα με τα παραπάνω, δεν αποτελούν τροποποίηση του Καταστατικού. Η πιο πάνω απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/ 1920.

Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση με απόφασή της που υπόκειται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/ 1920, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη για κάθε ανανέωση και η ισχύς της αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας.

Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, εάν τα αποθεματικά της Εταιρείας υπερβαίνουν το ένα τέταρτο (1/4) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, τότε για την αύξηση αυτού απαιτείται πάντα, απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και ανάλογη τροποποίηση του περί μετοχικού κεφαλαίου άρθρου. Οι παραπάνω αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας λαμβάνονται με απαρτία των δύο τρίτων (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αν δε συντελεστεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, συνέρχεται πρώτη επαναληπτική Γενική Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη συνεδρίαση που ματαιώθηκε, που προσκαλείται πριν από δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Η επαναληπτική αυτή Γενική Συνέλευση, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διατάξεως, όταν εκπροσωπείται σ' αυτήν τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αν δεν συντελεστεί και αυτή η απαρτία, συνέρχεται δεύτερη επαναληπτική Γενική Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη συνεδρίαση που ματαιώθηκε, που προσκαλείται πριν από δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Η επαναληπτική αυτή Γενική Συνέλευση, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διατάξεως, όταν εκπροσωπείται σ' αυτήν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Οι παραπάνω αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται σ' αυτή.

- B. 1) Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας «FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» της 27.09.2013 αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 13 και των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κ.Ν. 2190/ 1920, την εφαρμογή Προγράμματος Διάθεσης Μετοχών (Stock Options) – στο εξής «Πρόγραμμα Α» - σε στελέχη της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του εν λόγω νόμου, εξουσιοδότησε δε το Διοικητικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση των διαδικαστικών θεμάτων και λεπτομερειών. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος και το νόμο, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμα τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και εκδίδει και παραδίδει τις μετοχές στους ανωτέρω δικαιούχους, αυξάνοντας το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας και πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου. Οι αυξήσεις αυτές του μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελούν τροποποιήσεις του Καταστατικού. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται κατά τον τελευταίο μήνα της εταιρικής χρήσης, εντός της οποίας έλαβαν χώρα αυξήσεις κεφαλαίου, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, να προσαρμόζει, με απόφαση του, το άρθρο του Καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προβλέπεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τις παραπάνω αυξήσεις, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του παραπάνω Προγράμματος Α, εντός της χρήσης 2018 ασκήθηκαν 163.626 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (στο εξής «τα Δικαιώματα»). Δυνάμει της από 17.12.2018 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. το με αριθμό 400/17.12.2018 πρακτικό Δ.Σ.), πιστοποιήθηκε η άσκηση των ως άνω Δικαιωμάτων από τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος με καταβολή της αξίας άσκησης των νέων μετοχών.

Σημειώνεται ότι η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των τριών ευρώ και σαράντα λεπτών (3,40€) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για το Πρόγραμμα (27.09.2013). Ήδη, δυνάμει των από 20.11.2017 και 19.11.2018 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. τα με αριθμούς 389/20.11.2017 και 399/19.11.2018 πρακτικά Δ.Σ.) έχει επέλθει αναπροσαρμογή της ιστορικής τιμής της μετοχής της Εταιρείας, με συνέπεια εφαρμοζόμενη τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών του Προγράμματος να λογίζεται το ποσό των τριών ευρώ και 0,2823 € (3,2823 €) ανά μετοχή.

Κατόπιν της πιστοποίησης της καταβολής της τιμής άσκησης των Δικαιωμάτων από τους δικαιούχους, ήτοι του συνολικού ποσού των 537.069,61 ευρώ, εκδόθηκαν και παραδόθηκαν προς τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος 163.626 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ εκάστης, ενώ το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των 148.899,66 ευρώ, που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των νέων μετοχών. Επίσης, συνεπεία της ασκήσεως των ως άνω Δικαιωμάτων με καταβολή της αξίας άσκησης εξ ευρώ 3,2823 ανά μετοχή σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διαφορά υπέρ το άρτιο, συνολικού ποσού 388.169,95 ευρώ, μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Η παραπάνω μεταβολή καταχωρίσθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 22.01.2019 (Κ.Α.Κ. 1638212), σχετικώς εκδοθείσας της με αριθμό 7785/22.01.2019 ανακοίνωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

- 2) Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας «FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» της 16.06.2017 αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 13 και των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Κ.Ν. 2190/ 1920, την εφαρμογή Προγράμματος Διάθεσης Μετοχών (Stock Options) – στο εξής «Πρόγραμμα Β» - σε ανώτατα στελέχη της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών υπό την έννοια του άρθρου 32 ν. 4308/2014 ως ισχύει, εξουσιοδότησε δε το Διοικητικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση των διαδικαστικών θεμάτων και λεπτομερειών. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος και το νόμο, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμα τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και εκδίδει και παραδίδει τις μετοχές στους ανωτέρω δικαιούχους, αυξάνοντας το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας και πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου. Οι αυξήσεις αυτές του μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελούν τροποποιήσεις του Καταστατικού. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται κατά τον τελευταίο μήνα της εταιρικής χρήσης, εντός της οποίας έλαβαν χώρα αυξήσεις κεφαλαίου, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, να προσαρμόζει, με απόφαση του, το άρθρο του Καταστατικού περί του κεφαλαίου, έτσι ώστε να προβλέπεται το ποσό του κεφαλαίου, όπως προέκυψε μετά τις παραπάνω αυξήσεις, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β.

Δεν ασκήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών εντός της χρήσης 2018 στο πλαίσιο της εφαρμογής του πα-

ραπάνω Προγράμματος Β. Σχετικά με τα προγράμματα που αφορούν την έκδοση νέων μετοχών για την περίοδο 1/1 - 31/12/2018 περισσότερα στοιχεία αναφέρονται παραπάνω, στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου στην παράγραφο 6 Πρόγραμμα stock options (Δικαιώματα Προαίρεσης).

- Γ. Δεν υφίσταται εν ισχύ πρόγραμμα απόκτησης από την Εταιρεία δικών της (ιδίων) μετοχών. Περαιτέρω, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης 2018 η Εταιρεία δεν κατείχε δικές της (ιδίες) μετοχές.

Μέχρι την 31/12/2018, αλλά και έως και σήμερα, δεν έχει πραγματοποιηθεί αγορά ιδίων μετοχών σε υλοποίηση της παραπάνω απόφασης της Γ.Σ.

θ. Κάθε σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει ο εκδότης και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο του εκδότη κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

ι. Συμφωνίες που ο εκδότης έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου ή με το προσωπικό του, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το ανθρώπινο δυναμικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης.

16.Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018

Σύμφωνα με το Ν. 3873/ 2010 άρθρο 2 παρ.2, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δηλώνει τα παρακάτω:

α) Αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης στον οποίο υπάγεται η Εταιρεία ή τον οποίο έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόζει η Εταιρεία, καθώς και τον τρόπο στον οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό το σχετικό κείμενο

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) ιδρύθηκε το 2012, ως αποτέλεσμα της σύμπραξης του Χρηματιστηρίου Αθηνών και του ΣΕΒ, με τη νομική μορφή της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας. Από τον Οκτώβριο του 2018, αποτελεί Τακτικό Μέλος του ΕΣΕΔ και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

Σκοπός του ΕΣΕΔ είναι η αδιάκοπη μεγέθυνση της αξιοπιστίας της ελληνικής αγοράς μεταξύ των εγχώριων και διεθνών επενδυτών και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Λειτουργεί ως εξειδικευμένος φορέας για τη διάδοση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης και επιδιώκει την ανάπτυξη κουλτούρας καλής διακυβέρνησης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Το γενικό πλάνο δράσης του περιλαμβάνει: τη διαμόρφωση θέσεων επί του θεσμικού πλαισίου, την υποβολή προτάσεων, τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και ομάδες εργασίας, τη διοργάνωση εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και εφαρμογής των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης, την παροχή εργαλείων συνδρομής και βαθμολόγησης των επιδόσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Το ΕΣΕΔ ως Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία έχει Μέλη, τα οποία διακρίνονται σε Ιδρυτικά (ΧΑ και ΣΕΒ), Τακτικά (ΕΕΤ), Συμμετέχοντα και Λοιπά. Ανώτατο όργανο του ΕΣΕΔ είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ). Το ΕΣΕΔ διοικείται από Συμβούλιο Διοίκησης αποτελούμενο από 3-5 μέλη που εκλέγονται από τη ΓΣ και έχει πενταετή θητεία. Σήμερα, το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές. Πέραν του Συμβουλίου Διοίκησης, στο ΕΣΕΔ λειτουργεί επίσης Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, στο οποίο συμμετέχουν από την Ελλάδα και το εξωτερικό ειδικοί, από διάφορους τομείς (ελεγκτικό, επενδυτικό, επιχειρηματικό, εποπτείας, νομικό, συμβουλευτικό, τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό).

Από τον Οκτώβριο του 2018, έχει συσταθεί Εκτελεστική Επιτροπή Υλοποίησης Δράσεων (Working Committee) με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Ιδρυτικών Μελών και του νέου Τακτικού Μέλους (ΧΑ, ΣΕΒ, ΕΕΤ) με αρμοδιότητες την υλοποίηση του σχεδίου δράσης, τη διοργάνωση επιμέρους δράσεων (συνέδρια, εκδηλώσεις, προωθητικές ενέργειες), την ανεύρεση χορηγών και λοιπών πόρων, καθώς και την εκπλήρωση και υλοποίηση επιμέρους σκοπών του ΕΣΕΔ.

Η Εταιρεία με την από 28/2/2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, έχει αποφασίσει αυτοβούλως να εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που συντάχθηκε με πρωτοβουλία του ΣΕΒ (Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών) και κατόπιν τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής του (28/6/2013) από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ).

Ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι ανηρτημένος στον ιστότοπο του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, στη διεύθυνση: <http://www.esed.org.gr>.

Ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης στοχεύει στη διαρκή βελτίωση του ελληνικού εταιρικού θεσμικού πλαισίου και ευρύτερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς και στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών τόσο ως προς το σύνολο των εισηγμένων εταιρειών όσο και κάθε μίας από αυτές και διευρύνει τους ορίζοντες προσέλευσης επενδυτικών κεφαλαίων.

Ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης περιλαμβάνει δύο ειδών διατάξεις: «γενικές αρχές», οι οποίες απευθύνονται σε όλες τις εταιρείες εισηγμένες και μη, και «ειδικές πρακτικές» οι οποίες αφορούν μόνο σε εισηγμένες εταιρείες. Οι γενικές αρχές στοχεύουν στην παροχή ενός γενικού πλαισίου μέσα στο οποίο μπορούν να εξεταστούν και να αντιμετωπιστούν τα περισσότερα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης σε μία επιχείρηση, εισηγμένη ή μη. Κάθε γενική αρχή ακολουθείται από μία ή περισσότερες ειδικές πρακτικές που αναπτύσσουν περαιτέρω τις σχετικές γενικές αρχές και καθοδηγούν την εφαρμογή τους στο πλαίσιο του ρυθμιστικού και ιδιοκτησιακού καθεστώτος των εισηγμένων εταιρειών. Ο Κώδικας ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν: να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

Οι γενικές αρχές του Κώδικα καλύπτουν τις κάτωθι ενότητες:

- Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου
- Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου
- Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου
- Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Σύστημα εσωτερικού ελέγχου
- Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών
- Επικοινωνία με τους μετόχους
- Γενική Συνέλευση των μετόχων

β) Αναφορά στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου, καθώς και παραπομπή στον τόπο όπου τις έχει δημοσιοποιήσει

Στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης όπου γίνεται αναφορά σε υφιστάμενες, υποχρεωτικές νομικές ρυθμίσεις, χρησιμοποιείται οριστική ενεστώτα έτσι ώστε να διακριθούν οι απαιτήσεις αυτές από τις οικειοθελούς χαρακτήρα πρακτικές του Κώδικα.

Ενδεικτικά, αναφέρονται οι κάτωθι πρακτικές που εφαρμόζει η Εταιρεία και υπερβαίνουν τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις περί εταιρικής διακυβέρνησης (δηλαδή του Ν. 3016/2002, του Ν. 3693/2008 αρ.37, του Ν. 4403/2016 αρ.2, του Ν. 4449/2017 αρ.44 καθώς και του Κ. Ν. 2190/1920 στα σημεία που καλύπτει τα σχετικά θέματα):

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να αποτελείται κατά πλειοψηφία από μη εκτελεστικά μέλη (συμπεριλαμβανομένων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών) και από τουλάχιστον δύο (2) εκτελεστικά μέλη. Τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη απαλλαγμένα από συγκρούσεις συμφερόντων με την Εταιρεία και από στενούς δεσμούς με τη Διοίκηση, τους βασικούς μετόχους ή την Εταιρεία.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό Γραμματέα ο οποίος παρίσταται στις συνεδριάσεις του. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του Εταιρικού Γραμματέα, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στον Πρόεδρο και τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συλλογικά και ατομικά, με γνώμονα τη συμμόρφωση του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και στους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών που συνέρχεται τακτικά και διασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής και διαφανούς διαδικασίας αφενός για την ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αφετέρου για τη διαμόρφωση της πολιτικής και των αρχών της Εταιρείας που σχετίζονται με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Οι αρμοδιότητες του Προέδρου θεσπίζονται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο σε διάκριση από εκείνες του Διευθύνοντος Συμβούλου και αποτυπώνονται εγγράφως στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του δεδομένου ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο με την υποστήριξη της Επιτροπής Ελέγχου θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές όσον αφορά στον εσωτερικό έλεγχο και διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Επίσης, ορίζει τη διαδικασία που θα υιοθετηθεί για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η οποία περιλαμβάνει το πεδίο εφαρμογής και τη συχνότητα των εκθέσεων που λαμβάνει και εξετάζει το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη διάρκεια

- του έτους, καθώς και τη διαδικασία της ετήσιας αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
- Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διαθέσιμος για συναντήσεις με μετόχους της Εταιρείας και συζητά μαζί τους ζητήματα που αφορούν στη διακυβέρνηση της Εταιρείας. Ο Πρόεδρος διασφαλίζει ότι οι απόψεις των μετόχων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Η Επιτροπή Ελέγχου εξασφαλίζει τη λειτουργία της μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την εφαρμογή πλαισίου εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου.

γ) Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρεία έχει καταρτίσει και εφαρμόζει διαδικασία για την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων (ενοποιημένων και εταιρικών) και της Οικονομικής Έκθεσης. Οι Εταιρείες του Ομίλου καταχωρούν τις συναλλαγές τους στα πληροφοριακά τους συστήματα και με αυτοματοποιημένες διαδικασίες ενημερώνεται η εφαρμογή ενοποίησης. Πραγματοποιείται διασταύρωση στοιχείων και ελέγχονται τα προς απάλειψη στοιχεία (ενδοομιλικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις κλπ). Πραγματοποιούνται οι εγγραφές απαλείψεων και ενοποίησης και εκδίδονται οι οικονομικές καταστάσεις και οι πληροφοριακοί Πίνακες που περιλαμβάνονται στην Οικονομική Έκθεση. Μετά την ολοκλήρωση των ελεγκτικών διαδικασιών, η Οικονομική Έκθεση που περιλαμβάνει τις οικονομικές καταστάσεις παραδίδεται στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η Εταιρεία σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και της Οικονομικής Έκθεσης είναι:

- Επάρκεια σε γνώσεις, προσόντα και διαθεσιμότητα των εμπλεκόμενων στελεχών με σαφώς διαχωρισμένους ρόλους και περιοχές ευθύνης.
- Ύπαρξη καταγεγραμμένων και επικαιροποιημένων διαδικασιών σχετικών με την έκδοση των οικονομικών αποτελεσμάτων.
- Τακτική αναθεώρηση των λογιστικών αρχών και πολιτικών.
- Ύπαρξη δικλίδων σχετικών με την ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων πληροφοριακών συστημάτων.
- Τακτική επικοινωνία των Ανεξάρτητων Ορκωτών ελεγκτών με τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου.
- Πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων επικύρωσης και καταγραφής των σημαντικών εκτιμήσεων που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις.
- Ύπαρξη μεθοδολογίας διαχείρισης κινδύνων και τεκμηρίωση της εφαρμογής της. Παρουσίαση των αποτελεσμάτων διαχείρισης κινδύνων στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Ύπαρξη ενιαίου λογιστικού σχεδίου για όλες τις εταιρείες του Ομίλου και κεντρική διαχείρισή του.
- Ετήσια αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που ακολουθείται για την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

δ) Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, εφόσον η Εταιρεία υπάγεται στην εν λόγω οδηγία

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δε συνέτρεξαν περιπτώσεις εξαγοράς ή δημόσιας προσφοράς.

ε) Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και τις βασικές εξουσίες της, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησής τους

Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΝ. 2190/ 1920 όπως ισχύει.

Σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της η Εταιρεία ακολουθεί τις παρακάτω πρακτικές:

- Έγκαιρη και εμπρόθεσμη ενημέρωση των μετόχων της Εταιρείας, με τις προβλεπόμενες από το Νόμο δημοσιεύσεις σχετικά με τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης.
- Ανάρτηση στον ιστότοπο της Εταιρείας της Πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης, του τρόπου αντιπροσώπευσης των μετόχων, των προθεσμιών και του τρόπου άσκησης των δικαιωμάτων των μετόχων, καθώς και των αποτελεσμάτων των ψηφοφοριών για κάθε θέμα.
- Έγκαιρη ανάρτηση στον ιστότοπο της Εταιρείας Ενημερωτικού Σημειώματος που αφορά τα θέματα, τις σχετικές προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, την απαιτούμενη απαρτία και το απαιτούμενο ποσοστό για την έγκριση των προτάσεων. Το Ενημερωτικό Σημείωμα είναι επίσης, διαθέσιμο σε έγκυρη μορφή στην έδρα της Εταιρείας και διανέμεται στους μετόχους κατά την προσέλευσή τους στη Γενική Συνέλευση.
- Διασφάλιση της δυνατότητας όλων των μετόχων να λάβουν μέρος στη διαδικασία των Γενικών Συνελεύσεων είτε με τη διατύπωση των απόψεών τους είτε με την υποβολή ερωτήσεων.

Η Εταιρεία μετά την έκδοση του Ν. 3884/ 2010, με πρώτη εφαρμογή κατά τη σύγκληση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του 2011, λαμβάνει όλα τα μέτρα για τη σύννομη διεξαγωγή της και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μετόχων.

Οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης αναφέρονται στο απόσπασμα του Καταστατικού της Εταιρείας που είναι αναρτημένο στον ιστότοπό της: <http://www.fourlis.gr>.

στ) Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, τα ανεξάρτητα μέλη του καθώς επίσης και τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, έχουν εκλεγεί από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της που συνήλθε την 16/6/2017. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, είναι πενταετής και παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική γενική συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Εκτελεστικό Μέλος, Πρόεδρος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών	Βασίλειος Φουρλής του Στυλιανού
Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Εκτελεστικό Μέλος, Μέλος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών	Δάφνη Φουρλή του Αναστασίου
Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου,	Ευτύχιος Βασιλάκης του Θεοδώρου
Μέλος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών	
Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	Απόστολος Πεταλάς του Δημητρίου
Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος, Διευθύντρια Κοινωνικής Υπευθυνότητας	Λήδα Φουρλή του Στυλιανού
Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου	Ιωάννης Μπρέμπος του Ευαγγέλου
Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, Μέλος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών	Πάυλος Τρυποσκιάδης του Κωνσταντίνου
Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου	David Watson του Arthur
Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, Μέλος Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών	Ιωάννης Κωστόπουλος του Αθανασίου

Σύντομα βιογραφικά των ανωτέρω μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και του Εταιρικού Γραμματέα κ. Ιωάννη Ζακόπουλου, παρουσιάζονται στον ιστότοπο της Εταιρείας (<http://www.fourlis.gr>).

Το Καταστατικό της Εταιρείας προβλέπει το Διοικητικό Συμβούλιο να έχει αριθμό από 3 έως 9 μέλη. Η Εταιρεία έχει επιλέξει το Διοικητικό της Συμβούλιο με τον ανώτατο επιτρεπόμενο από το Καταστατικό της, αριθμό Συμβούλων ώστε να διασφαλίζεται η ποικιλομορφία φύλου, ηλικίας, γνώσεων, προσόντων, εμπειρίας που εξυπηρετούν τους στόχους της Εταιρείας καθώς και η ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει γενικότερα την ευθύνη για τα εξής:

- Έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της Εταιρείας.
- Έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου, καθώς και λήψη αποφάσεων για μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις.
- Επιλογή και, όποτε χρειάζεται, αντικατάσταση της εκτελεστικής ηγεσίας της Εταιρείας, όπως και εποπτεία του σχεδιασμού της διαδοχής.
- Έλεγχο απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και εναρμόνιση των αμοιβών των ανώτατων στελεχών με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Εταιρείας και των μετόχων της.
- Ύπαρξη διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων και συστήματος εσωτερικού ελέγχου και εξέταση σε ετήσια βάση των κύριων κινδύνων που ενδεχομένως αντιμετωπίζει η Εταιρεία καθώς και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.
- Διασφάλιση και αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της Εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.
- Επαγρύπνηση, όσον αφορά υπάρχουσες και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ αφενός της Εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησης της, των μελών του ΔΣ ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του ΔΣ), καθώς και την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων συγκρούσεων για το σκοπό αυτό, το ΔΣ υιοθετεί διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων.
- Διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της Εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.
- Ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διοίκησης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών και καθηκόντων σε άλλα στελέχη.
- Διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της Εταιρείας που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της Εταιρείας.
- Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, του Κώδικα Δεοντολογίας και των αναθεωρήσεών τους.
- Έγκριση της πολιτικής ίσων ευκαιριών και ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του ΔΣ.

Η πολιτική ίσων ευκαιριών και ποικιλομορφίας της Εταιρείας είναι ανητημένη στον ιστότοπο της (<http://www.fourlis.gr>) και συνοπτικά περιλαμβάνει τα εξής:

Ο Όμιλος FOURLIS έχει δεσμευτεί να παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, ανεξάρτητα από τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, την καταγωγή, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ηλικία, την αναπηρία, την οικογενειακή κατάσταση, ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Ο Όμιλος FOURLIS απαγορεύει ρητά κάθε διάκριση ή παρενόχληση με βάση αυτούς τους παράγοντες.

Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι όλες οι αποφάσεις για την απασχόληση, που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε εκείνες που αφορούν την πρόσληψη, την προαγωγή, την κατάρτιση, τις αμοιβές και παροχές, τις μετακινήσεις, τα πειθαρχικά παραπτώματα, και τις απολύσεις είναι απαλλαγμένα από όποια παράνομη διάκριση.

Ο Όμιλος ενθαρρύνει ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας, χωρίς διακρίσεις, παρενόχληση και αντίποινα. Όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με την απασχόληση βασίζονται στα ατομικά προσόντα, την απόδοση και τη συμπεριφορά.

Ο Όμιλος FOURLIS παρέχει τις κατάλληλες προσαρμογές για τα προσόντα των εργαζομένων με αναπηρία σύμφωνα με τον νόμο. Ο Όμιλος αντιμετωπίζει και διαχειρίζεται καταστάσεις τυχόν αναπηρίας εργαζομένων σαν ξεχωριστές περιπτώσεις.

Με σκοπό την επίτευξη μιας βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης, ο Όμιλος βλέπει την αυξανόμενη ποικιλομορφία στο Δ.Σ. ως βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και τη διατήρηση της ανάπτυξής του.

Τα ελάχιστα προσόντα που πρέπει να έχουν τα υποψήφια μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη, είναι οι ισχυρές αξίες και η πειθαρχία, τα υψηλά πρότυπα ηθικής και η δέσμευση για πλήρη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις επιτροπές του. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να διαθέτουν ατομικές δεξιότητες, εμπειρία και ικανότητες που θα υποστηρίξουν το βραχυχρόνιο σχεδιασμό και τη στρατηγική του Ομίλου.

Η ποικιλομορφία στο Δ.Σ. & στα Ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη βασίζεται σε μια σειρά από στοιχεία, που περιλαμβάνουν ενδεικτικά το φύλο, την ηλικία, το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την εθνικότητα, την επαγγελματική εμπειρία, τις δεξιότητες, τις γνώσεις και το χρόνο προϋπηρεσίας.

Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. & των Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών θα πρέπει να βασίζεται στην αξιοκρατία, και οι υποψήφιοι θα πρέπει να εξεταστούν σε σχέση με αντικειμενικά κριτήρια, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τα οφέλη της ποικιλομορφίας στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ακολουθούν στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου και την ηλικία των μελών του ΔΣ και των Διευθυντικών Στελεχών.

Διοικητικό Συμβούλιο	Αριθμός Ατόμων	%
Άντρες	7	78%
Γυναίκες	2	22%
Σύνολο	9	100%

Το εύρος της ηλικίας των μελών του Δ.Σ. κυμαίνεται από 51 έως 78 ετών.

Διευθυντικά Στελέχη	Αριθμός Ατόμων	%
Άντρες	26	81%
Γυναίκες	6	19%
Σύνολο	32	100%

Το εύρος της ηλικίας των Διευθυντικών Στελεχών κυμαίνεται από 36 έως 63 ετών.

Η πολιτική πραγματοποίησης συναλλαγών μεταξύ των θυγατρικών της Εταιρείας και συνδεδεμένων μερών στοχεύει στην έγκαιρη ενημέρωση για την επιθυμητή συναλλαγή και τη λήψη έγκρισης πριν την πραγματοποίησή της. Η πολιτική εφαρμόζεται για όλες τις νέες συναλλαγές ανεξαρτήτως της αξίας τους. Σε περίπτωση υφιστάμενων συναλλαγών, έγκριση απαιτείται για ουσιαστική τροποποίηση όρων των συμφωνητικών σε ισχύ (νέος λήπτης, νέα συναλλαγή, επέκταση διάρκειας, αλλαγή όρων πίστωσης, αλλαγή όρων τιμολόγησης κλπ).

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους το Διοικητικό Συμβούλιο υιοθετεί ένα ημερολόγιο συνεδριάσεων και ένα 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας.

Η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του πραγματοποιείται ετησίως με χρήση ερωτηματολογίων

που συμπληρώνονται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία επεξεργάζεται ο Εταιρικός Γραμματέας και παρουσιάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση του Νοεμβρίου.

Η πολιτική και οι αρχές της Εταιρείας για τη διαμόρφωση των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του ΔΣ καθώς και η μέθοδος υπολογισμού της μεταβλητής αμοιβής των μελών του ΔΣ, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων που έχουν ληφθεί υπόψη συνοψίζονται ως εξής:

Πολιτική Αμοιβών & Παροχών

Οι αμοιβές είναι ένα θεμελιώδες συστατικό της απασχόλησης και ένα από τα πιο κρίσιμα σημεία διαχείρισης για το Ανθρώπινο Δυναμικό μιας Εταιρείας. Με τον όρο "Αμοιβές" εννοούμε: βασικό μισθό, bonus ή κάποια οικονομικά κίνητρα (εάν η θέση συνδέεται με τα κίνητρα αυτά) και παροχές.

Ο Όμιλος FOURLIS, με σκοπό την εξασφάλιση των αρχών της δικαιοσύνης και της ίσης μεταχείρισης, έχει θεσπίσει και επικοινωνήσει διαφανείς και σαφείς αρχές σύμφωνα με τις οποίες αμείβονται τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Η πολιτική αμοιβών βασίζεται στους στόχους και την περιγραφή της θέσης εργασίας, την αποτελεσματική αξιολόγηση και τη διαχείριση της απόδοσης.

Όλες οι αμοιβές και παροχές εμφανίζονται στην επιστολή προσφοράς και/ή στη σύμβαση εργασίας. Δεν υπάρχουν και δεν επιτρέπεται να δίνονται μη συμφωνημένες και εκτός των πολιτικών, αμοιβές ή παροχές. Οι αμοιβές περιλαμβάνουν το βασικό μισθό, τις μεταβλητές αποδοχές (MBO), τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών καθώς και άλλα κίνητρα σε είδος. Όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων για τις αμοιβές, βασίζονται στα ατομικά προσόντα, την απόδοση και την επαγγελματική συμπεριφορά.

Εύρος Αμοιβών

Ο Όμιλος FOURLIS συνεργάζεται με γνωστές εταιρείες συμβούλων, με διεθνή εμπειρία, ώστε να λαμβάνει έρευνες σχετικά με την τάση των Αμοιβών & Παροχών έτσι ώστε στη συνέχεια να μπορεί να δημιουργήσει τη δική του πολιτική. Η χρήση των ερευνών αγοράς, που διεξάγονται μία φορά το χρόνο, έχουν σαν στόχο να εξασφαλίσουν ότι η πολιτική του Ομίλου είναι σύμφωνη με τις πρακτικές της αγοράς εργασίας με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της εσωτερικής δικαιοσύνης και συνοχής.

Τοποθέτηση στην μισθολογική κλίμακα

Η πολιτική αμοιβών του Ομίλου FOURLIS έχει θεσπίσει κριτήρια τόσο για τις νέες προσλήψεις όσο και για τα υπάρχοντα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Τα κριτήρια αναγνωρίζουν τόσο την εμπειρία που έχουν τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. όσο και τις δεξιότητες που σχετίζονται με τη θέση αυτή.

Κριτήρια για αυξήσεις μισθών

Για να εξασφαλιστεί η δίκαιη και ισότιμη πολιτική αμοιβών, ο Όμιλος FOURLIS έχει καθορίσει και επικοινωνήσει σαφή κριτήρια σχετικά με τις αυξήσεις των αμοιβών. Οι αποφάσεις για τις αυξήσεις βασίζονται στο κόστος ζωής και την απόδοση.

Ως κατευθυντήρια γραμμή για τη διοίκηση, η αξιολόγηση της απόδοσης θα πρέπει να ακολουθεί μια τυπική κατανομή (καμπύλη Γκάους), ανάλογα με τη ωριμότητα της κάθε εταιρείας του Ομίλου FOURLIS. Η Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού του Ομίλου παρέχει την κατάλληλη κατανομή για τις εταιρείες του Ομίλου. Η τυπική κατευθυντήρια γραμμή κατανομής συνιστάται προκειμένου να εφαρμοστεί δίκαια η πρακτική απόδοσης σε όλους τους εργαζόμενους και τη διατήρηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της εταιρείας. Η τακτική των αυξήσεων μπορεί να αλλάζει κάθε χρόνο ανάλογα με το πόσο επιτυχημένες και κερδοφόρες είναι οι εταιρείες του Ομίλου τη δεδομένη περίοδο.

Χρονικό διάστημα αναθεώρησης μισθών

Αναθεώρηση μισθών γίνονται ετήσια σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες αξιολογήσεις.

Bonus και αμοιβές επίτευξης στόχων

Η αμοιβή βάσει στόχων (MBO) είναι μια προαιρετική αμοιβή, η οποία απονέμεται κάθε χρόνο με απόφαση της Διοίκησης του Ομίλου, η οποία επιλέγει το επίπεδο, το μέγεθος και τον τρόπο εφαρμογής της.

Σύμφωνα με την απόφαση, το πρόγραμμα «Αμοιβή βάσει Στόχων» (MBO) βασίζεται σε Ομιλικούς, Εταιρικούς και/ή Προσωπικούς Στόχους, οι οποίοι θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια κάθε έτους.

Το πρόγραμμα MBO έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει τη στρατηγική του Ομίλου, υποστηρίζοντας την άποψη ότι η συμβολή θα πρέπει να ανταμείβεται και στοχεύει στην:

- Δημιουργία κινήτρων για τους Συμμετέχοντες όσον αφορά την επίτευξη στόχων.
- Συμβολή σε Ομιλικά, Εταιρικά ή Προσωπικά τελικά αποτελέσματα
- Ενίσχυση Ομαδικής Εργασίας

Δικαίωμα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Τα προγράμματα SOP εγκρίνονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας και έχουν ως στόχο,

να προσελκύσουν, να διατηρήσουν και να παρακινήσουν τα εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. και τα στελέχη της Εταιρείας και των συνδεδεμένων εταιρειών, δεδομένου ότι μέσω αυτών των προγραμμάτων, οι συμμετέχοντες αντλούν άμεσο συμφέρον ως μέτοχοι του Ομίλου και θα συνδέουν τις επιδόσεις τους με την μελλοντικές επιδόσεις του Ομίλου, όπως αντικατοπτρίζονται στην αύξηση της τιμής της μετοχής.

Άλλα κίνητρα

Ο Όμιλος FOURLIS ακολουθώντας τις τάσεις της αγοράς, με σκοπό να παρέχει περαιτέρω κίνητρα στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., παρέχει βάσει της πολιτικής του, παροχές όπως: την ιατροφαρμακευτική κάλυψη και ασφάλεια ζωής, το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, καθώς και μερικές άλλες δευτερεύουσες παροχές.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση.

Η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου περιγράφεται αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Στον Κανονισμό αυτό περιλαμβάνονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

- Εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου
- Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου
- Καθορισμός ανεξαρτησίας υποψηφίων ή εν ενεργεία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου
- Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα
- Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου
- Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου
- Απαγορεύσεις
- Συνεδριάσεις Διοικητικού Συμβουλίου
- Απαρτία Διοικητικού Συμβουλίου και λήψη αποφάσεων
- Υποστήριξη λειτουργίας Διοικητικού Συμβουλίου
- Πρακτικά συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου

Τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου υποστηρίζουν δύο Επιτροπές: Η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών.

Η Επιτροπή Ελέγχου ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων (άρθρο 37, Ν.3693/ 2008) και ενδεικτικά έχει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων,
- επίβλεψη κάθε επίσημης ανακοίνωσης που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας και εξέταση των βασικών σημείων των οικονομικών καταστάσεων που περιέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης,
- παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και παρακολούθηση της ορθής λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου,
- διασφάλιση της ανεξαρτησίας του εσωτερικού ελέγχου, αξιολόγηση του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου,
- εξέταση περιπτώσεων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της εταιρείας και των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη και υποβολής στο ΔΣ σχετικών αναφορών,
- παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των εταιρικών ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων,
- επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του τακτικού ελεγκτή, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην ελεγχόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία του τακτικού ελεγκτή στις περιπτώσεις παροχής και μη ελεγκτικών υπηρεσιών διασφαλίζεται με την αυστηρή οριοθέτηση και την εξαιρετικά περιορισμένη χρήση των σχετικών υπηρεσιών που παρέχονται από ελεγκτές που δε συμμετέχουν στον τακτικό έλεγχο των εταιρειών του Ομίλου.

Η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου περιγράφεται αναλυτικά στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee Charter) που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και αναρτάται στον ιστότοπο της Εταιρείας (<http://www.fourlis.gr>). Η Επιτροπή Ελέγχου από τη σύστασή της (αρχές του 2003) έως τα τέλη του 2018 πραγματοποίησε 63 συνεδριάσεις. Σε κάθε τακτική συνεδρίαση της χρήσης 2018 συμμετείχαν στελέχη της Οικονομικής Διεύθυνσης της Εταιρείας και εξωτερικοί ελεγκτές κατά περίπτωση. Τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου μοιράζονται και εγκρίνονται στην επόμενη συνεδρίαση του ΔΣ.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών έχει ως βασικό έργο της να προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις αμοιβές τους. Η ετήσια τακτική συνεδρίαση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων πραγματοποιείται τον Οκτώβριο κάθε έτους προ της διαμόρφωσης του προϋπολογισμού του επόμενου έτους. Τα πρακτικά της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών μοιράζονται και εγκρίνονται στην επόμενη συνεδρίαση του ΔΣ.

Τα καθήκοντα της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών είναι:

- Υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του, συμπεριλαμβανομένου του bonus και των αποδοχών βάσει κινήτρων που σχετίζονται με τη διανομή μετοχών.
- Εξέταση και υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο, όσον αφορά στο συνολικό μέγεθος των ετήσιων μεταβλητών (δηλαδή εκτός του μισθού) αμοιβών στην επιχείρηση.
- Εξέταση και υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο (και μέσω αυτού στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν αυτό απαιτείται) αναφορικά με τα προγράμματα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή χορήγησης μετοχών.
- Υποβολή προτεινόμενων στόχων απόδοσης σχετικά με τις μεταβλητές αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου ή στόχων συνδεδεμένων με προγράμματα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης ή μετοχών.
- Τακτική επανεξέταση του μισθού των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων όρων των συμβάσεών τους με την Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων, σε περίπτωση αποχώρησης, και των συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων.
- Υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για οποιαδήποτε επιχειρησιακή πολιτική συνδεόμενη με τις αμοιβές.
- Εξέταση της ετήσιας έκθεσης αμοιβών.

Η λειτουργία της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου περιγράφεται αναλυτικά στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και αναρτάται στον ιστότοπο της Εταιρείας (<http://www.fourlis.gr>). Στον Κανονισμό αυτό περιλαμβάνονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

- Σκοπός της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών
- Μέλη και θητεία της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών
- Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών
- Λειτουργία της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών
- Δημοσιοποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών

ζ) Αν η Εταιρεία αποκλίνει από τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, στον οποίο υπάγεται ή τον οποίο εφαρμόζει, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει περιγραφή της απόκλισης με αναφορά στα σχετικά μέρη του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης και αιτιολόγηση της απόκλισης αυτής. Αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει ορισμένες διατάξεις του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, στον οποίο υπάγεται ή τον οποίο εφαρμόζει, η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει αναφορά της διάταξης που δεν εφαρμόζει και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης με ελάχιστες αποκλίσεις οι οποίες παρουσιάζονται και αιτιολογούνται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (πρώτη αναθεώρηση Ιούνιος 2013)	Επεξήγηση/ Αιτιολόγηση απόκλισης από τις ειδικές πρακτικές του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων (ειδική πρακτική 5.1, Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου).	Απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας που είναι απόφαση της Γ.Σ. Θα προταθεί ως αλλαγή με τη λήξη της θητείας των μελών του υφιστάμενου Διοικητικού Συμβουλίου.
Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προΐστανται ο Πρόεδρος και τα αποτελέσματά της να συζητούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προΐστανται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του, ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου (ειδική πρακτική 7.1, Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου).	Στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι και η αξιολόγηση των Επιτροπών του. Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου η Εταιρεία έχει καταλήξει στη χρήση ερωτηματολογίων που συμπληρώνονται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία ετεξεργάζεται ο Εταιρικός Γραμματέας και παρουσιάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά την τελευταία συνεδρίαση κάθε έτους. Η ειδική πρακτική των συνεδριάσεων των μη εκτελεστικών μελών χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2019.
Τα μη εκτελεστικά μέλη θα πρέπει να συνέρχονται περιοδικά, χωρίς την παρουσία εκτελεστικών, προκειμένου να αξιολογείται η επίδοση των εκτελεστικών μελών και να καθορίζονται οι αμοιβές τους (ειδική πρακτική 7.2, Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου).	
Εάν χορηγούνται δικαιώματα προαίρεσης δε θα πρέπει να ωριμάζουν σε διάστημα μικρότερο από τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία χορήγησης (ειδική πρακτική 1.2, Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών).	Το εν ισχύ πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης προβλέπει να ωριμάζουν τα δικαιώματα προαίρεσης σε διάστημα μικρότερο από τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία χορήγησης. Σε περίπτωση νέου προγράμματος προαίρεσης θα επανεξεταστεί η συγκεκριμένη
Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να προβλέπουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus, που έχει απονεμηθεί, λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού (ειδική πρακτική 1.3, Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών).	Οι υφιστάμενες συμβάσεις της Εταιρείας δεν περιλαμβάνουν αυτόν τον όρο αλλά έχει προβλεφθεί συγκεκριμένη αναφορά στην τελευταία αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας που έχει διανεμηθεί στο σύνολο

17.Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία σύνταξης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1/1/2018 – 31/12/2018

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31/12/2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου πέραν των κάτωθι:

- όσων αναφέρονται στην Ενότητα 6 της Έκθεσης Διαχείρισης και αφορούν στην εξάσκηση των δικαιωμάτων του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών,
- στις 28/2/2019, ανακοινώθηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την υπ' αριθμ. 838/28.2.2019 συνεδρίασή του, αποφάσισε την παροχή άδειας λειτουργίας στην υπό σύσταση εταιρεία με την επωνυμία «TRADE ESTATES Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», για την λειτουργία της ως: α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2778/1999 και β) Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4209/2013. Σκοπός του Ομίλου είναι η TRADE ESTATES ΑΕΕΑΠ να δραστηριοποιείται αμιγώς σε ποιοτικά ακίνητα λιανικής αγοράς και υποδομών ηλεκτρονικού εμπορίου. Θεωρούμε ότι η εξέλιξη του κλάδου Λιανικής σε φυσική και ψηφιακή μορφή, παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρουσες ευκαιρίες για την αγορά ακινήτων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Επί του παρόντος δεν έχει η ποσοτικοποιηθεί η επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- στις 24/1/2019, εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης η αίτησης θυγατρικής εταιρείας για την υπαγωγή στις διατάξεις του Ν.4399/2016 του επιχειρηματικού σχεδίου της για προμήθειας μηχανολογικού εξοπλισμού ποσού ευρώ 6.719.230,
- στις 28/1/2019, η εγγύηση της μητρικής Εταιρείας υπέρ τρίτης εταιρείας (συνδεδεμένης έως και την χρήση 2017) για λήψη δανείου ποσού ευρώ 4.000 χιλ., έχει μειωθεί κατά 1.000 χιλ., μειώνοντας ισόποσα τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου,
- στις 20/2/2019, θυγατρική εταιρεία του Ομίλου προχώρησε στην έκδοση πενταετούς Κοινού Ομολογιακού Δανείου άνευ εξασφαλίσεων ποσού ευρώ δέκα πέντε εκατομμυρίων με σκοπό την χρηματοδότηση γενικών επιχειρηματικών σκοπών. Το δάνειο καλύφθηκε εις ολόκληρο από τον ομολογιούχο δανειστή στις 26/2/2019.

Η παρούσα Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς επίσης και οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018, οι Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων και η Έκθεση Ελέγχου του Νόμιμου Ελεγκτή δημοσιοποιούνται στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Ομίλου: <http://www.fourlis.gr>. Στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση αναρτώνται οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχου του Νόμιμου Ελεγκτή και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών οι οποίες ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες και οι οποίες αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή ενεργητικού ή αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας.

Μαρούσι, 18 Μαρτίου 2019
Το Διοικητικό Συμβούλιο

Οι Οικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές) που παρατίθενται στις σελίδες 66 έως 148, συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 18/3/2019 και υπογράφονται από τους:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Βασίλειος Στ. Φουρλής ΑΤ/ Σ - 700173	Απόστολος Δημ. Πεταλάς ΑΤ/ ΑΚ – 021139
Η Οικονομική Διευθύντρια Προγραμματισμού και Ελέγχου	Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου
Μαρία Ιωαν. Θεοδουλίδου ΑΤ/Τ - 134715	Σωτήριος Ιωαν. Μήτρου ΑΤ/ ΑΙ – 557890 ΑΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 30609 Α ΤΑΞΗΣ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σ' αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κάθε θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στο τμήμα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν' ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί των κατωτέρω θεμάτων, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

**Building a better
working world**

ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές-Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8Β, Μαρούσι
151 25 Αθήνα

Τηλ.: 210 2886 000
Φαξ: 210 2886 905
ey.com

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου Αποτίμηση αποθεμάτων (σε ενοποιημένη βάση)	Πώς αντιμετωπίστηκαν κατά τον έλεγχό μας τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματο-οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος εμφανίζει αποθέματα ύψους €84εκ., ποσό που περιλαμβάνει πρόβλεψη απομείωσης ύψους €1,1εκ.. Όπως περιγράφεται στη σημείωση 3.13 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος αποτιμά τα αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η Διοίκηση του Ομίλου χρησιμοποιεί σημαντικές παραδοχές και εκτιμήσεις για την αποτίμηση και τον υπολογισμό της πρόβλεψης απομείωσης των αποθεμάτων, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, εκτίμηση βραδέως κινούμενων αποθεμάτων, εκτίμηση απαξιωμένων αποθεμάτων που θα καταστραφούν εντός της επόμενης περιόδου, εκτιμήσεις για εποχικότητα αποθεμάτων και εκτίμηση μελλοντικής τιμής πώλησης. Δεδομένης της υποκειμενικής φύσης των βασικών παραδοχών και εκτιμήσεων που χρησιμοποιούνται από την Διοίκηση και της σημαντικότητας του κονδυλίου των αποθεμάτων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θεωρούμε ότι η αποτίμηση αποθεμάτων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική του πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση αποτίμησης των αποθεμάτων, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2, 3.13 και 12 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	Πραγματοποιήσαμε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες: - Εξετάσαμε δείγμα παραστατικών στοιχείων αγορών και πωλήσεων για να αξιολογήσουμε το ιστορικό κόστος και το περιθώριο κέρδους αποθεμάτων. - Εξετάσαμε για δείγμα εμπορευμάτων τον ορθό υπολογισμό της μεθόδου αποτίμησης του μέσου σταθμικού κόστους. - Αξιολογήσαμε δειγματοληπτικά κατά πόσο υπήρξαν αποθέματα που πωλήθηκαν με αρνητικό περιθώριο κέρδους και κατά πόσο αυτό λήφθηκε υπόψη στην αποτίμησή τους στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. - Παρευρεθήκαμε σε μέρος της διαδικασίας των φυσικών απογραφών που πραγματοποιήθηκε σε καταστήματα και αποθήκες του Ομίλου για να εξετάσουμε σε δειγματοληπτική βάση την κατάσταση των αποθεμάτων και πιθανή απαξίωση. - Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τα βραδέως κινούμενα αποθέματα με δειγματοληπτικές αναφορές σε ιστορικά στοιχεία πωλήσεων και εποχικότητα. - Εξετάσαμε την ιστορική ακρίβεια της πρόβλεψης απομείωσης των αποθεμάτων, συγκρίνοντας με απολογιστικά στοιχεία για καταστροφές, διαγραφές ή άλλες εγγραφές που αφορούσαν λογαριασμούς αποθεμάτων. - Ελέγξαμε για δείγμα κωδικών τη μαθηματική ακρίβεια των υπολογισμών της Διοίκησης για απομείωση αποθεμάτων. Αξιολογήσαμε επιπλέον την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
Έλεγχος απομείωσης καταστημάτων (σε ενοποιημένη βάση) Τα ίδιο-χρησιμοποιούμενα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου (2018: €210εκ.), αποτελούν σημαντικό κονδύλι του ενεργητικού του, εκ των οποίων ποσό €186,4εκ. αφορά στην αναπόσβεστη αξία των καταστημάτων του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει το κάθε κατάστημα ως μία Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, ο Όμιλος πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών - καταστήματα για τα οποία υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Η σημαντικότητα του κονδυλίου, καθώς και οι βασικές παραδοχές και εκτιμήσεις που η Διοίκηση του Ομίλου χρησιμοποιεί για να αξιολογήσει κατά πόσον είναι αναγκαία ή όχι πρόβλεψη απομείωσης, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις, θεωρούμε ότι καθιστούν την αξιολόγηση απομείωσης των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική που ακολουθείται κατά την αξιολόγηση απομείωσης των καταστημάτων, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2, 3.7, 3.10 και 7 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε, μεταξύ άλλων, έχουν ως εξής: - Αξιολογήσαμε την πολιτική του Ομίλου για αναγνώριση των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. - Αξιολογήσαμε τις πολιτικές και τις διαδικασίες του Ομίλου για αναγνώριση ενδείξεων απομείωσης επί των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. - Προβήκαμε σε αξιολόγηση των σημαντικών παραδοχών της Διοίκησης κατά τον υπολογισμό του κατά πόσο υφίσταται απομείωση για τα καταστήματα που παρουσίαζαν ενδείξεις. Στην ομάδα ελέγχου συμπεριλάβαμε στελέχη εξειδικευμένα σε θέματα αποτιμήσεων. - Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τις μελλοντικές ταμειακές ροές διενεργώντας τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: (α) συγκρίναμε τις προβλέψεις ταμειακών ροών προηγούμενων ετών με τις αντίστοιχες απολογιστικές, και (β) συγκρίναμε τις μελλοντικές ταμειακές ροές που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα προεξόφλησης του Ομίλου με εξωτερικά διαθέσιμα στοιχεία περί τάσεων της αγοράς. - Προβήκαμε σε αξιολόγηση του υπολογισμού του προεξοφτικού επιτοκίου και της υπολειμματικής αξίας, αξιολογώντας τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, και συγκρίνοντάς τις με εξωτερικά διαθέσιμα κλαδικά και οικονομικά στοιχεία. - Αξιολογήσαμε τις διενεργηθείσες αναλύσεις ευαισθησίας επί των σημαντικότερων παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν. Επιπλέον αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνουν την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, και τις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος

από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α, 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου".

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 6 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 11 Ιουνίου 2010 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 9 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2019

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Σοφία Καλομενίδου
ΑΜ ΣΟΕΛ: 13301
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ)
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.
Χειμάρρας 8B
15125 Μαρούσι
Ελλάδα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 107

**Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Ενοποιημένη και Εταιρική)
της 31ης Δεκεμβρίου 2018 και της 31ης Δεκεμβρίου 2017**
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημείωση	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	7	209.624	215.224	191	208
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	23.993	21.060	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	9	9.023	9.174	241	180
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς	10	28.246	22.838	80.328	80.042
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11	4.699	5.346	47	47
Αναβαλλόμενοι φόροι	24	3.837	4.890	637	714
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		279.423	278.533	81.444	81.191
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού					
Αποθέματα	12	83.864	77.359	0	0
Φόρος εισοδήματος εισπρακτέος		1.333	2.200	910	909
Απαιτήσεις απο πελάτες	13	2.541	2.140	1.980	1.521
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	14	17.130	24.596	5.017	5.101
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	15	39.854	36.603	1.525	2.843
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		144.722	142.898	9.432	10.374
Σύνολο Ενεργητικού		424.145	421.431	90.875	91.565
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	47.145	50.094	47.145	50.094
Αποθεματικά υπέρ το άρτιο		13.445	13.057	13.958	13.570
Αποθεματικά	17	29.520	30.951	15.778	15.406
Αδιανέμητα κέρδη		83.634	73.766	12.151	10.781
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής (α)		173.745	167.869	89.032	89.851
Μη ελέγχουσα συμμετοχή (β)		0	0	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)		173.745	167.869	89.032	89.851
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	21	113.773	118.495	0	0
Παροχές προσωπικού	19	4.736	4.357	515	494
Αναβαλλόμενοι φόροι	24	150	282	0	0
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	22	4.751	4.792	23	23
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		123.410	127.926	539	518
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις για κεφάλαιο κίνησης	21	11.387	16.081	0	0
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων	21	9.117	9.285	0	0
Βραχυπρόθεσμο μέρος για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	21	586	555	0	0
Φόρος εισοδήματος		158	191	20	20
Προμηθευτές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23	105.743	99.526	1.285	1.177
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		126.991	125.636	1.305	1.197
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)		250.400	253.562	1.844	1.715
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)		424.145	421.431	90.875	91.565

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Ενοποιημένη)
για τη χρήση 1/1 – 31/12/2018 και 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	Ο Όμιλος	
		1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έσοδα πωλήσεων	6	448.486	434.059
Κόστος πωληθέντων	6	(255.728)	(246.347)
Μικτό κέρδος		192.758	187.712
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6	7.545	5.581
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(147.834)	(144.241)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(21.292)	(20.174)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	6	(964)	(986)
Κέρδη εκμετάλλευσης		30.212	27.892
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	6	(12.831)	(13.407)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	6	1.006	1.207
Συμμετοχή στα αποτελέσματα συγγενών εταιρειών	6	83	(1.160)
Κέρδη προ φόρων		18.470	14.532
Φόρος εισοδήματος	24	(4.179)	(4.493)
Καθαρά κέρδη (Α)		14.291	10.039
Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		14.291	10.039
Καθαρά κέρδη (Α)		14.291	10.039
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	25	0,2758	0,1944
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - απομειωμένα (σε €)	25	0,2726	0,1917

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Ενοποιημένη)
για τη χρήση 1/1 – 31/12/2018 και 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	Ο Όμιλος	
		1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) (Α)		14.291	10.039
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές)			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) που μεταφέρονται στα αποτελέσματα			
Αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρημ/κών μέσων		0	(204)
Επίδραση ισοτιμιών από τη μετατροπή οικονομικών καταστάσεων σε Ξ.Ν.		(1.896)	(1.727)
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών	21,24	(92)	226
Σύνολο Λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών) που μεταφέρονται στα αποτελέσματα		(1.988)	(1.706)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	19,24	(42)	(94)
Σύνολο λοιπ. συνολ. εισοδημάτων/(ζημιών) που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα		(42)	(94)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά από φόρους(Β)		(2.030)	(1.800)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)+(Β)		12.261	8.239
Τα συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		12.261	8.239
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)+(Β)		12.261	8.239

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων (Εταιρική)
για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	Η Εταιρεία	
		1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έσοδα πωλήσεων*	6	4.288	4.126
Κόστος πωληθέντων	6	(4.100)	(3.721)
Μικτό κέρδος		188	405
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6	1.300	836
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(2.856)	(2.237)
Αποσβέσεις/Απομειώσεις (Διοίκηση)		(75)	(53)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	6	(31)	(34)
Ζημιές εκμετάλλευσης		(1.474)	(1.083)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	6	(2)	(2)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	6	10	119
Έσοδα από μερίσματα		5.000	5.000
Κέρδη προ φόρων		3.534	4.033
Φόρος εισοδήματος	24	(84)	(4)
Καθαρά κέρδη (Α)		3.450	4.030

* Τα έσοδα πωλήσεων νοούνται, έσοδα από συμβάσεις με πελάτες.

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Εταιρική)
για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	Η Εταιρεία	
		1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) (Α)		3.450	4.030
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές)			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	19,24	(14)	(20)
Σύνολο λοιπ. συνολ. εισοδημάτων/(ζημιών) που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα		(14)	(20)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά από φόρους (Β)		(14)	(20)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) μετά από φόρους (Α)+(Β)		3.436	4.010
Τα συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		3.436	4.010
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) μετά από φόρους (Α)+(Β)		3.436	4.010

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

**Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Ενοποιημένη)
για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017**
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων	Αποθεμ. συναλλαγμ. διαφορών από μετατροπή Οικον. Θέσης σε Ξ.Ν.	Αδιανέμητα κέρδη / (Συσ- σωρευμένες ζημιές)	Μη ελέγχουσα συμμετοχή (β)	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)
Σημείωση								
Υπόλοιπο την 1.1.2017	54.924	12.423	36.613	722	(5.569)	64.493	0	163.605
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) περιόδου								
Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	0	10.039	0	10.039
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή Καταστ. Οικον. Θέσης σε Ξ.Ν.	0	0	0	0	(1.695)	(32)	0	(1.727)
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών	21,24	0	0	226	0	0	0	226
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	(1)	(93)	0	(94)
Αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρημ/κών μέσων	0	0	(204)	0	0	0	0	(204)
Σύνολο λοιπών συγκεντρωτικών εισοδημάτων/(ζημιών)	0	0	21	0	(1.696)	(125)	0	(1.800)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/ (ζημιές) μετά από φόρους	0	0	21	0	(1.696)	9.914	0	8.239
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απ'ευθείας στην καθαρή θέση								
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	304	739	0	0	0	0	0	1.043
Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0	0	219	0	0	0	0	219
Σχηματισμός αποθεματικού	0	0	641	0	0	(641)	0	0
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην κατ.μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	(105)	0	0	0	0	0	(105)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.133)	0	0	0	0	0	(5.133)
Σύνολο συναλλαγών με μετόχους	(4.829)	634	860	0	0	(641)	0	(3.975)
Υπόλοιπο την 31.12.2017	50.094	13.057	37.495	722	(7.265)	73.766	0	167.869
Υπόλοιπο την 1.1.2018	50.094	13.057	37.495	722	(7.265)	73.766	0	167.869
Επίδραση από την εφαρμογή νέων λογιστικών προτύπων	23	0	0	0	0	(2.098)	0	(2.098)
Υπόλοιπο την 1.1.2018 (Αναθεωρημένο)	50.094	13.057	37.495	722	(7.265)	71.668	0	165.771
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) περιόδου								
Καθαρά κέρδη	0	0	0	0	0	14.291	0	14.291
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή Καταστ.Οικον.Θέσης σε Ξ.Ν.	0	0	0	0	(1.896)	0	0	(1.896)
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών	21,24	0	0	(92)	0	0	0	(92)
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	19,24	0	0	0	0	(42)	0	(42)
Σύνολο λοιπών συγκεντρωτικών εισοδημάτων/(ζημιών)	0	0	(92)	0	(1.896)	(42)	0	(2.030)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά από φόρους	0	0	(92)	0	(1.896)	14.249	0	12.261
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απ'ευθείας στην καθαρή θέση								
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	16	2.215	388	0	0	(2.066)	537	537
Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	19	0	0	372	0	0	0	372
Σχηματισμός αποθεματικού	0	0	217	0	0	(217)	0	0
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην κατ.μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	0	0	0	0	(33)	0	0	(33)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.164)	0	0	0	(0)	0	(5.164)
Σύνολο συναλλαγών με μετόχους	(2.950)	388	590	0	(33)	(2.283)	0	(4.288)
Υπόλοιπο την 31.12.2018	47.145	13.445	37.991	722	(9.193)	83.634	0	173.745

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρική)
για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αδιανέμητα κέρδη / (Συσσωρευμένες ζημιές)	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)
Υπόλοιπο την 1.1.2017		54.924	12.830	15.187	6.771	89.711
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) περιόδου						
Καθαρά κέρδη		0	0	0	4.030	4.030
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	19,24	0	0	0	(20)	(20)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) μετά από φόρους		0	0	0	4.010	4.010
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απ' ευθείας στην καθαρή θέση						
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	16	304	739	0	0	1.043
Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών		0	0	219	0	219
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.133)	0	0	0	(5.133)
Σύνολο συναλλαγών με μετόχους		(4.829)	739	219	0	(3.870)
Υπόλοιπο την 31.12.2017		50.094	13.570	15.406	10.781	89.851
Υπόλοιπο την 1.1.2018		50.094	13.570	15.406	10.781	89.851
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) περιόδου						
Καθαρά κέρδη		0	0	0	3.450	3.450
Αναλογιστικά κέρδη (ζημιές) επί προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	19,24	0	0	0	(14)	(14)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα /(ζημιές) μετά από φόρους		0	0	0	3.436	3.436
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απ' ευθείας στην καθαρή θέση						
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	16	2.215	388	0	(2.066)	537
Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	19	0	0	372	0	372
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου*	16	(5.164)	0	0	0	(5.164)
Σύνολο συναλλαγών με μετόχους		(2.950)	388	372	(2.066)	(4.255)
Υπόλοιπο την 31.12.2018		47.145	13.958	15.778	12.151	89.032

* Για τη μείωση μετοχικού κεφαλαίου βλέπε Σημείωση 16

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Ενοποιημένη και Εταιρική)
για τη χρήση 1/1 - 31/12/2018 και τη χρήση 1/1 – 31/12/2017
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Σημείωση	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Καθαρή (ζημιά)/ κέρδος προ φόρων	18.470	14.532	3.534	4.033
Πλέον / μείον προσαρμογές για				
Αποσβέσεις / Απομειώσεις	6	14.057	75	53
Έσοδο από αναλογούσες αποσβέσεις στα πάγια επιχορήγησης		(150)	0	0
Προβλέψεις		883	88	58
Συναλλαγματικές διαφορές		(70)	0	(0)
Αποτελέσματα (έσοδα - έξοδα - κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(116)	(5.010)	(5.002)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		11.653	2	2
Πλέον/μείον προς. για μεταβ. λογ. κεφαλαίου κίνησης				
σχετικές με λειτ. δραστ.:				
Μείωση / (αύξηση) λογαριασμών αποθεμάτων		(8.342)	0	0
Μείωση / (αύξηση) λογαριασμών απαιτήσεων		6.538	(373)	37
(Μείωση) / αύξηση λογαριασμών υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		4.541	108	(1.919)
Μείον				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα		(11.765)	(2)	(2)
Καταβλημένοι φόροι		(1.770)	(1)	(0)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	33.930	22.044	(1.579)	(2.739)
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση ή αύξηση ΜΚ θυγατρικών, συγγενών, κοινοπρ. και λοιπών επενδύσεων	10	(5.325)	0	(0)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		(11.935)	(123)	(166)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		36	0	0
Προσθήκη άλλων επενδύσεων		(341)	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων		0	0	0
Τόκοι εισπραχθέντες		121	10	3
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	5.000	8.500
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(17.444)	(11.767)	4.887	8.337
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		537	537	1.043
Πληρωμή εξόδων που αφορούν την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		0	0	0
Πληρωμή για επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου		(5.164)	(5.164)	(5.133)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	21	32.347	0	0
Εξοφλήσεις δανείων	21	(40.341)	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		(558)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(13.180)	(7.227)	(4.627)	(4.090)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα χρηματικά διαθέσιμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	3.306	3.049	(1.319)	1.508
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου		36.603	2.843	1.335
Επίδραση των συναλλαγματικών ισοτιμιών επί των χρηματικών διαθέσιμων		(55)	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	39.854	36.603	1.525	2.843

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις που αναφέρονται στις σελίδες 73 έως 119, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων (Ενοποιημένες και Εταιρικές) της 31ης Δεκεμβρίου 2018

1. Σύσταση και δραστηριότητες Ομίλου

1.1 Γενικές πληροφορίες

Η FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (η «Εταιρεία») με το διακριτικό τίτλο FOURLIS Α.Ε. ιδρύθηκε το 1950 με την επωνυμία Α. ΦΟΥΡΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ενώ, από το 1966 λειτουργούσε με την επωνυμία «ΑΔΕΛΦΟΙ ΦΟΥΡΛΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Φ.Ε.Κ. Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. 618/ 13.06.1966). Μετονομάστηκε σε FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με την από 10/3/2000 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, η οποία εγκρίθηκε με την Κ2 - 3792/ 25.04.2000 απόφαση του Υπ. Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας. Η ίδια Γενική Συνέλευση αποφάσισε τη μετατροπή της σε Εταιρεία Συμμετοχών και ως εκ τούτου και την τροποποίηση του σκοπού της.

Η έδρα και τα γραφεία της Εταιρείας βρίσκονται στο Δήμο Αμαρουσίου, στην οδό Σωρού 18 – 20, στο Κτίριο Α. Είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με αριθμό μητρώου Α.Ε. 13110/06/Β/86/01, αριθμό ΓΕΜΗ 258101000 και ηλεκτρονική διεύθυνση www.fourlis.gr.

Η Εταιρεία από τον Απρίλιο του 1988 είναι εισηγμένη στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η διάρκεια της Εταιρείας, σύμφωνα με το Καταστατικό της, είχε αρχικά οριστεί στα 30 έτη. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 19/2/1988, η διάρκεια παρατάθηκε για ακόμη 30 έτη, ήτοι μέχρι το έτος 2026.

Η σημερινή σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι η ακόλουθη:

1. Βασίλειος Φουρλής του Στυλιανού, Πρόεδρος, εκτελεστικό μέλος.
2. Δάφνη Φουρλή του Αναστασίου, Αντιπρόεδρος, εκτελεστικό μέλος.
3. Ευύχιος Βασιλάκης του Θεοδώρου, Ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος, μέλος Επιτροπής Ελέγχου.
4. Απόστολος Πεταλάς του Δημητρίου, Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος.
5. Λήδα Φουρλή του Στυλιανού, Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος.
6. Ιωάννης Μπρέμπος του Ευαγγέλου, Σύμβουλος, μη εκτελεστικό μέλος, μέλος Επιτροπής Ελέγχου.
7. Παύλος Τρυποσκιάδης του Κωνσταντίνου, Σύμβουλος, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.
8. David Watson, του Arthur Σύμβουλος, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος, Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου.
9. Ιωάννης Κωστόπουλος του Αθανασίου, Σύμβουλος, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.

Ο αριθμός του απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου την 31/12/2018 ανέρχεται σε 4.038 άτομα και την 31/12/2017 ανερχόταν σε 3.897 άτομα. Αντίστοιχα, το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας ανέρχεται σε 95 άτομα την 31/12/2018 και σε 90 άτομα την 31/12/2017.

1.2 Αντικείμενο δραστηριότητας

Η Εταιρεία έχει ως αντικείμενο δραστηριότητας τη συμμετοχή της σε ημεδαπές και αλλοδαπές εταιρείες οιασδήποτε μορφής και ανεξάρτητα από το σκοπό και τον εταιρικό τύπο τους.

Στο αντικείμενο εργασιών της FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ περιλαμβάνεται και η παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις κάθε είδους στους τομείς γενικής διοίκησης, χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πληροφορικής. Με σκοπό την εκμετάλλευση συνεργειών και τον καλύτερο συντονισμό στη λήψη και την εφαρμογή αποφάσεων, έχουν κεντριοποιηθεί οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του Ομίλου στην Ελλάδα και συγκεκριμένα οι υπηρεσίες οικονομικού προγραμματισμού και ελέγχου, ανθρώπινου δυναμικού, πληροφορικής, διαχείρισης διαθεσίμων και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Οι άμεσες και έμμεσες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις είναι οι εξής:

Επωνυμία	Έδρα	% συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
HOUSEMARKET A.E.	Ελλάδα	100,00	Πλήρης
INTERSPORT ATHLETICS A.E.E.	Ελλάδα	100,00	Πλήρης
TRADE LOGISTICS A.E.B.E. *	Ελλάδα	100,00	Πλήρης
PENTHS ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. *	Ελλάδα	100,00	Πλήρης
GENCO TRADE SRL	Ρουμανία	1,57	Πλήρης
GENCO TRADE SRL *	Ρουμανία	98,43	Πλήρης
GENCO BULGARIA EOOD *	Βουλγαρία	100,00	Πλήρης
HOUSE MARKET BULGARIA AD *	Βουλγαρία	100,00	Πλήρης
HM HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD *	Κύπρος	100,00	Πλήρης
INTERSPORT ATHLETICS (CYPRUS) LTD*	Κύπρος	100,00	Πλήρης
WYLDES LIMITED LTD*	Κύπρος	100,00	Πλήρης
INTERSPORT ATLETİK MAĞAZACILIK VE DIŞ TİCARET A.Ş.*	Τουρκία	100,00	Πλήρης

* Εταιρείες με έμμεση συμμετοχή

Επίσης, στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνονται οι συγγενείς εταιρείες:

Επωνυμία	Έδρα	% συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
VYNER LTD*	Κύπρος	50,00	Καθαρή Θέση
SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD*	Κύπρος	50,00	Καθαρή Θέση

* Εταιρείες με έμμεση συμμετοχή

Την περίοδο από 1/1/2018 έως 31/12/2018 πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου στη μητρική εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της:

FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:

Με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας που συνήλθε την 15η Ιουνίου 2018 (σχετ. το με αριθμό 22/15.06.2018 πρακτικό Γ.Σ.), το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας α) αυξήθηκε κατά το ποσό των δύο εκατομμυρίων εξήντα πέντε χιλιάδων επτακοσίων σαράντα επτά ευρώ (€ 2.065.747,52) με κεφαλαιοποίηση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 71B § 6 ν. 4172/2013, ισόποσου μέρους του αποθεματικού που έχει σχηματισθεί κατά το ν. 2065/1992 από διανομή μετοχών κατόπιν κεφαλαιοποίησης της υπεραξίας που προέκυψε από την αναπροσαρμογή ακινήτων θυγατρικών εταιρειών ή άλλων εταιρειών στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και αύξηση της ονομαστικής αξίας της κάθε μετοχής κατά το ποσό των τεσσάρων λεπτών (€ 0,04), και β) μειώθηκε κατά το ποσό των πέντε εκατομμυρίων εκατόν εξήντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ ευρώ και ογδόντα λεπτών (€ 5.164.368,80), με μείωση της ονομαστικής αξίας της κάθε μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους.

Η παραπάνω μεταβολή καταχωρίστηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 27/6/2018 (Κ.Α.Κ. 1411661), σχετικώς εκδοθείσας της με αριθμό 1196323/27.06.2018 ανακοίνωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος Διάθεσης Μετοχών που εγκρίθηκε και θεσπίστηκε με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας της 27/9/2013 (Stock Option Plan - στο εξής «το Πρόγραμμα»), εντός της χρήσης 2018 ασκήθηκαν 163.626 δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (στο εξής «τα Δικαιώματα»). Δυνάμει της από 17/12/2018 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. το με αριθμό 400/17.12.2018 πρακτικό Δ.Σ.), πιστοποιήθηκε η άσκηση των ως άνω Δικαιωμάτων από τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος με καταβολή της αξίας άσκησης των νέων μετοχών.

Σημειώνεται ότι η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των τριών ευρώ και σαράντα λεπτών (€ 3,40) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για το Πρόγραμμα (27.09.2013). Ήδη, δυνάμει των από 20/11/2017 και 19/11/2018 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου (σχετ. τα με αριθμούς 389/20.11.2017 και 399/19.11.2018 πρακτικά Δ.Σ.) έχει επέλθει αναπροσαρμογή της ιστορικής τιμής της μετοχής της Εταιρείας, με συνέπεια εφαρμοζόμενη τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών του Προγράμματος να λογίζεται το ποσό των τριών ευρώ και 0,2823 (€ 3,2823) ανά μετοχή.

Κατόπιν της πιστοποίησης της καταβολής της τιμής άσκησης των Δικαιωμάτων από τους δικαιούχους, ήτοι του συνολικού ποσού των 537.069,61 ευρώ, εκδόθηκαν και παραδόθηκαν προς τους αντίστοιχους δικαιούχους του Προγράμματος 163.626 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ εκάστης, ενώ το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των 148.899,66 ευρώ, που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των νέων μετοχών. Επίσης, συνεπεία της ασκή-

σεως των ως άνω Δικαιωμάτων με καταβολή της αξίας άσκησης εξ ευρώ 3,2823 ανά μετοχή σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διαφορά υπέρ το άρτιο, συνολικού ποσού 388.169,95 ευρώ, μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Η παραπάνω μεταβολή καταχωρίστηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) την 22.01.2019 (Κ.Α.Κ. 1638212), σχετικώς εκδοθείσας της με αριθμό 7785/22.01.2019 ανακοίνωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Μετά τις παραπάνω μεταβολές, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται πλέον στο ποσό των 47.144.655,74 ευρώ, διαιρούμενο σε 51.807.314 μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ εκάστης, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Την περίοδο από 1/1/2018 έως 31/12/2018 δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου στις άμεσες θυγατρικές της Εταιρείας.

Να σημειωθεί ότι την 8/12/2017 είχε ανακοινωθεί η πώληση του ποσοστού (49,55%) της συγγενούς εταιρείας ΣΠΗΝΤΕΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΩΝ στην τρίτη εταιρεία ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΕΒΕ. Η πράξη αυτή εντάχθηκε στη στρατηγική του Ομίλου για επικέντρωση στις κύριες δραστηριότητες λιανικής πώλησης ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλου (Καταστήματα IKEA) και λιανικής πώλησης αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF).

Επίσης, να σημειωθεί ότι την 28/2/2019 ανακοινώθηκε η παροχή άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην υπό σύσταση εταιρεία του Ομίλου με την επωνυμία «TRADE ESTATES Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», για την λειτουργία της ως: α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2778/1999 και β) Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4209/2013.

2. Βάση παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων

2.1 Βάση κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι συνημμένες Ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις (εφ' εξής Οικονομικές Καταστάσεις) έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε τις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018, την 18 Μαρτίου 2019. Οι Οικονομικές Καταστάσεις τελούν υπό την αίρεση της έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από την αποτίμηση συγκεκριμένων στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού (επενδυτικά ακίνητα, χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου, επενδύσεις/χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση) που έγινε σε εύλογες αξίες και βάσει της αρχής της συνέχισης της λειτουργίας του Ομίλου. Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά και διαφοροποιήσεις σε ποσά οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων βάσει των ΔΠΧΑ απαιτεί από τη Διοίκηση να προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα που παρουσιάζονται στην υπό εξέταση χρήση. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι εκτιμήσεις βασίζονται στην εμπειρία της Διοίκησης συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα δεδομένα που υπάρχουν και να περιλαμβάνουν τους εκάστοτε κινδύνους.

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση έχει προβεί στις ακόλουθες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν σημαντική επίδραση στα κονδύλια που έχουν αναγνωριστεί στις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις:

Εκτιμήσεις:

- Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις: αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα προκύψουν φορολογικά κέρδη έναντι των οποίων φορολογικές ζημιές δύνανται να συμψηφιστούν και οι πιστωτικοί φόροι να χρησιμοποιηθούν. Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων ενεργητικού απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις και κρίση αναφορικά με την μελλοντική δραστηριότητα και τις προοπτικές των εταιρειών του Ομίλου καθώς και το ύψος και το χρόνο πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 3.20 και 24 των Οικονομικών Καταστάσεων.

- Εύλογες αξίες επενδυτικών ακινήτων: ο Όμιλος αποτιμά τα επενδυτικά ακίνητα σε εύλογες αξίες όπως αυτές προσδιορίζονται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Για τα επενδυτικά ακίνητα ανεξάρτητες εκτιμήσεις διενεργούνται σε ετήσια βάση. Ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των ακινήτων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων αναφορικά με μελλοντικές χρηματοροές από ενοίκια με τη χρήση Προεξόφλησης Ταμειακών Ροών (DCF). Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 3.8 και 8 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές: η μητρική Εταιρεία σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εξετάζει την ύπαρξη ή μη ενδείξεων απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές. Ο προσδιορισμός ύπαρξης ενδείξεων απομείωσης απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις αναφορικά με εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες καθώς και τον βαθμό στον οποίο επηρεάζουν την ανακτησιμότητα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Εφόσον αξιολογηθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης η Εταιρεία προβαίνει σε υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού. Ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού απαιτεί την διενέργεια εκτιμήσεων αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με την επένδυση, τα επιχειρηματικά σχέδια των εν λόγω επιχειρήσεων και τον προσδιορισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου και των ρυθμών ανάπτυξης. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές περιλαμβάνονται στη Σημείωση 10 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Έλεγχος απομείωσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων: Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται τακτικά προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχουν ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει ότι η λογιστική τους αξία δεν είναι σωστή. Ο Όμιλος θεωρεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης ότι κάθε κατάσταση είναι μία μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating unit – CGU). Στις περιπτώσεις που τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν μέρος μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, όπως το κατάστημα και έχουν προσδιοριστεί ενδείξεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει απομείωση αξίας, το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζεται με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Η αξία λόγω χρήσης υπολογίζεται εφαρμόζοντας μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις της Διοίκησης και τυχόν απομείωση προσδιορίζεται από τη σύγκριση της λογιστικής αξίας με την αξία λόγω χρήσης. Επιπλέον λεπτομέρειες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στη Σημείωση 7 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Ωφέλιμες ζωές ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων: η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων παγίων οι οποίες υπόκεινται σε περιοδική επανεξέταση. Οι ωφέλιμες ζωές όπως αυτές έχουν εκτιμηθεί και εφαρμοστεί αναφέρονται στις Σημειώσεις 3.7 και 3.9 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Παροχές σε εργαζόμενους: η υποχρέωση για τις παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μεθόδους. Η αναλογιστική μελέτη απαιτεί την διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από τις πραγματικές εξελίξεις στο μέλλον. Αυτές οι εκτιμήσεις περιλαμβάνουν τον καθορισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου, μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά ανικανότητας, θνησιμότητας και αποχωρήσεων. Λόγω της πολυπλοκότητας της αποτίμησης και των βασικών υποθέσεων που εμπεριέχονται, η υποχρέωση καθορισμένων παροχών είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε μεταβολές των υποθέσεων αυτών. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από διαφοροποίηση των αναλογιστικών παραδοχών αναγνωρίζονται άμεσα στα Ίδια Κεφάλαια. Οι αναλογιστικές παραδοχές υπόκεινται σε περιοδική επανεξέταση από την Διοίκηση. Επιπλέον λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στη Σημείωση 19 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών: Η εκτίμηση της εύλογης αξίας των παροχών που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής απαιτεί την χρησιμοποίηση της κατάλληλης μεθόδου αποτίμησης, η οποία εξαρτάται από τους όρους και τις προϋποθέσεις των παροχών. Αυτή η εκτίμηση επίσης απαιτεί τη χρησιμοποίηση των κατάλληλων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της αναμενόμενης ζωής των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης, την αναμενόμενη μεταβλητότητα της μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση, και κάνοντας παραδοχές σχετικά με αυτά. Οι παραδοχές και τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους παρουσιάζεται στη Σημείωση 19 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κρίσεις:

- Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες: οι προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες βασίζονται στα ιστορικά στοιχεία των εισπράξεων και λαμβάνουν υπόψη τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η ανάλυση των επισφαλειών της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης περιλαμβάνεται στη Σημείωση 13 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Προβλέψεις για βραδέως κινούμενα αποθέματα: στις εταιρείες του Ομίλου τα αποθέματα εξετάζονται τακτικά ως προς την κυκλοφοριακή τους ταχύτητα και λαμβάνονται προβλέψεις για ακίνητα και βραδέως κινούμενα αποθέματα, απαξιωμένα αποθέματα που θα καταστραφούν εντός της επόμενης περιόδου, εκτιμήσεις για εποχικότητα αποθεμάτων και εκτίμηση μελλοντικής τιμής πώλησης οι οποίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 12 των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες: Ο Όμιλος εκτιμά την εύλογη αξία των μη εξαρغυρωμένων πόντων χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα και αξιολογώντας την πιθανότητα εξάσκησής τους.

2.3 Αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνείες

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω πρότυπα τα οποία ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2018.

- **ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα**

Η τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9 συγκεντρώνει τις φάσεις του έργου των χρηματοοικονομικών μέσων και αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το πρότυπο εισάγει νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση, απομείωση και λογιστική αντιστάθμισης. Η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προέβη σε αξιολόγηση της επίδρασης του προτύπου και εκτίμησε ότι δεν έχει επιπτώσεις στις Οικονομικές τους καταστάσεις. Η εκτίμηση βασίζεται στη μη ύπαρξη: διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων και περιπτώσεων απομείωσης πελατών. Για τη λογιστική αντιστάθμισης, κατά την 1/1/2018 (ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου) η μοναδική υφιστάμενη σχέση αντιστάθμισης του Ομίλου μπορεί να χαρακτηριστεί ως συνεχιζόμενη και ως εκ τούτου η εφαρμογή του νέου προτύπου δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες**

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Το πρότυπο εφαρμόζεται επιπλέον για την αναγνώριση και επιμέτρηση κερδών και ζημιών από την πώληση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δε συγκαταλλέγονται στις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου (πχ πωλήσεις ενσώματων παγίων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Απαιτείται οι οντότητες να επιμερίζουν την τιμή συναλλαγής από συμβάσεις σε επιμέρους διακριτές υποσχέσεις, δηλαδή σε υποχρεώσεις εκτέλεσης, βάσει αυτοτελών τιμών πώλησης, σύμφωνα με το μοντέλο των πέντε βημάτων. Εν συνεχεία, το έσοδο αναγνωρίζεται όταν η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης, δηλαδή όταν μεταβιβάζει τα αγαθά ή υπηρεσίες που προσδιορίζονται στην σύμβαση στον πελάτη.

Από 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς να υπάρξει κάποια αναπροσαρμογή στη συγκριτική πληροφόρηση. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του νέου προτύπου, αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των αποτελεσμάτων εις νέο (ή άλλου στοιχείου της καθαρής θέσης, κατά περίπτωση) την 1η Ιανουαρίου 2018. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζεται στα έσοδα και τις υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα, η σωρευτική αναπροσαρμογή των κερδών εις νέο από την υιοθέτηση του προτύπου είναι ποσό ευρώ 2.098 χιλ. ενώ, η επίδραση στις πωλήσεις της χρήσης 2018 είναι ποσό ευρώ 263 χιλ. Για τον Όμιλο η συνολική υποχρέωση που προκύπτει από το πρόγραμμα επιβράβευσης πελατών είναι ποσό ευρώ 2.852 χιλ την 31/12/2018 (ποσό ευρώ 2.589 χιλ την 1/1/2018).

Το νέο πρότυπο βασίζεται στην αρχή ότι το έσοδο αναγνωρίζεται όταν ο έλεγχος ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας μεταφερθεί στον πελάτη. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη λιανική πώληση ειδών οικιακού εξοπλισμού & επίπλων και αθλητικών ειδών. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα με τη μεταβίβαση του ελέγχου των εμπορευμάτων, δηλαδή όταν τα εμπορεύματα παραδίδονται στον πελάτη. Συνεπώς, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν είχε κανέναν αντίκτυπο στη χρονική στιγμή αναγνώρισης των εσόδων. Τα καθαρά έσοδα από πωλήσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος τιμήματος. Τα καθαρά έσοδα από πωλήσεις εξαιρούν τα ποσά που εισπράττονται από τρίτους όπως τους φόρους προστιθέμενης αξίας, καθώς οι τελευταίοι δεν συνυπολογίζονται στην τιμή της συναλλαγής.

Ωστόσο, οι μελλοντικές εκπτώσεις που σχετίζονται με τα προγράμματα ανταμοιβής των εταιρειών του Ομίλου δημιουργούν δικαίωμα το οποίο πρέπει να αναγνωρίζεται όταν εξασκείται ή λήγει εφόσον θεωρείται ότι είναι ουσιώδες και ο πελάτης δεν θα το αποκτούσε εάν δεν είχε πραγματοποιήσει την αρχική συναλλαγή. Ο Όμιλος παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις βάσει των πόντων που έχουν συγκεντρωθεί από συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση της κάρτας του προγράμματος ανταμοιβής. Όλες αυτές οι εκπτώσεις διευθετούνται σε 18 ή 24 μήνες, ανάλογα με το πρόγραμμα. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου, ο Όμιλος εκτιμά ότι οι εκπτώσεις αυτές αντιπροσωπεύουν ουσιώδες δικαίωμα για τους πελάτες, δημιουργούν υποχρέωση εκτέλεσης και συνεπώς, μέρος του εσόδου της εκάστοτε συναλλαγής, που αναλογεί στο δικαίωμα αυτό, θα αναγνωριστεί όταν εξασκηθεί (εκπλήρωση υποχρέωσης) ή λήξει. Το ΔΠΧΑ 15 δεν αποκλείει ούτε ορίζει συγκεκριμένη μεθοδολογία εκτίμησης της τιμής πώλησης του πόντου εφόσον η εκτίμηση αποτελεί αξιόπιστη αποτύπωση της τιμής στην οποία ο Όμιλος θα παρείχε μεμονωμένα το προϊόν αυτό στον πελάτη.

- **ΔΠΧΑ 15: Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Αποσαφηνίσεις)**

Στόχος των αποσαφηνίσεων είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, σχετικά με: (α) το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», (β) των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και (γ) των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

Ο Όμιλος / η Εταιρεία ανέθεσε σε ομάδα έργου την αξιολόγηση όλων των ενεργών συμβάσεων μίσθωσης υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 16, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το πρότυπο αναμένεται να επηρεάσει κυρίως το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου/ της Εταιρείας. Η Διοίκηση του Ομίλου/ της Εταιρείας εκτίμησε την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του προτύπου στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις. Συγκεκριμένα γνωστοποίησε όλες τις πληροφορίες που είτε είχε σε γνώση του είτε μπορούσε να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια κατά το χρόνο σύνταξής τους σχετικά με την επίδραση που θα έχει η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις κατά την αρχική του εφαρμογή, όπως αναλύεται παρακάτω.

Η πραγματική επίδραση της υιοθέτησης του προτύπου κατά την 1/1/2019 μπορεί να είναι διαφορετική από την αρχική εκτίμηση λόγω του ότι ο Όμιλος / η Εταιρεία δεν έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση και τον έλεγχο των καινούριων πληροφοριακών συστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν.

Μετάβαση στο νέο πρότυπο

Ο Όμιλος / η Εταιρεία θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1/1/2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης ο Όμιλος / η Εταιρεία:

- Θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής.
- Θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωριστεί.

Τυχόν επίδραση της εφαρμογής θα καταχωρηθεί σαν προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1/1/2019, χωρίς να υπάρξει τροποποίηση στη συγκριτική πληροφόρηση.

Ο Όμιλος / η Εταιρεία επιπλέον θα χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα εφαρμοστούν οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1/1/2019 και είχαν αναγνωριστεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.

Επιπλέον, ο Όμιλος / η Εταιρεία θα χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου αναφορικά με τις μισθώσεις με εναπομένουσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου και για τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας.

Ακόμη, ο Όμιλος / η Εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια πάγια και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Μετάβαση στο νέο πρότυπο στο οποίο ο Όμιλος έχει ρόλο μισθωτή

Ο Όμιλος / η Εταιρεία θα αναγνωρίσει καινούρια πάγια και υποχρεώσεις για τις λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν Καταστήματα, κτίρια γραφείων, αυτοκίνητα και μηχανολογικό εξοπλισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος / η Εταιρεία θα:

- Επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης παγίων και θα τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης.
- Επιμετρά την αντίστοιχη υποχρέωση, αυξάνοντας και μειώνοντας το ανοικτό υπόλοιπο με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τον τόκο και τις πληρωμές μισθωμάτων αντίστοιχα.

Πριν την εφαρμογή του προτύπου ο Όμιλος / η Εταιρεία αναγνώριζε έξοδα λειτουργικών μισθώσεων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες και κατόπιν ολοκλήρωσης των προαναφερθέντων εργασιών υλοποίησης, ο Όμιλος εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει επιπλέον υποχρεώσεις από μισθώσεις ύψους ποσού ευρώ από 120 έως 130 εκ κατά την 1/1/2019 και ισόποσα δικαιώματα χρήσης παγίων. Η εκτιμώμενη επίδραση στο EBITDA του Ομίλου αναμένεται να είναι μία αύξηση μεταξύ ποσού ευρώ 19 και 24 εκ. Ο Όμιλος δεν αναμένει επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου στην ικανότητα εξυπηρέτησης των όρων των δανείων του.

- **ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες - Τροποποίηση: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του**

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επι-

χείριση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 9: Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση (Τροποποίηση)**

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη της σύμβασης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν θα έχει επίδραση η συγκεκριμένη τροποποίηση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **ΔΛΠ 28: Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΠ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΔΔΠΧΑ 23: Αβεβαιότητα σχετικά με τις Θεωρήσεις Φόρου Εισοδήματος**

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η Διοίκηση βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης στις εταιρείες του Ομίλου.

- **ΔΛΠ 19: Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου, από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθεια τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου, το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

- **ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις Επιχειρήσεων (Τροποποιήσεις)**

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις αναφορικά με τον ορισμό μιας Επιχείρησης (τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) με σκοπό την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες

η ημερομηνία απόκτησης προσδιορίζεται στην πρώτη ετήσια λογιστική περίοδο που αρχίζει την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που συμβαίνουν την ή μετά την έναρξη αυτής της περιόδου, ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός της σημαντικότητας (Τροποποιήσεις)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της σημαντικότητας και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί. Ο νέος ορισμός αναφέρει πως «πληροφόρηση θεωρείται σημαντική εφόσον όταν παραλείπεται, αποκρύπτεται ή είναι ανακριβής, εύλογα αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις των κύριων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων, που λαμβάνουν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη οντότητα». Επιπλέον, βελτιώθηκαν οι επεξηγήσεις που συνοδεύουν τον ορισμό της σημαντικότητας. Οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός της σημαντικότητας είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Το **ΣΔΛΠ εξέδωσε νέο κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017**, το οποίο είναι μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι αναβαθμίσεις αυτές δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο:** οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μία οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.
- **ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιουργήσαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωριστεί.
- **ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού:** οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

3. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει των ακόλουθων βασικών λογιστικών αρχών.

3.1 Βάση ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών στις οποίες ασκεί έλεγχο. Έλεγχος θεωρείται ότι υπάρχει όταν η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται στην ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές αρχές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής. Ενδοομιλικές συναλλαγές (συμπεριλαμβανομένων και των συμμετοχών), υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, απαλείφονται. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου. Τυχόν ζημίες μερίζονται σε μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό. Συναλλαγές που οδηγούν σε αλλαγές ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρική καταχωρούνται στην καθαρή θέση. Τα αποτελέσματα των εξαγοραζόμενων ή πωλούμενων θυγατρικών εντός της χρήσεως, περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων από ή έως την ημερομηνία εξαγοράς ή πώλησης, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι, κάποια από τα ανωτέρω προβλεπόμενα δεν είχαν αναδρομική εφαρμογή κατά την υιοθέτηση του αναθεωρημένου προτύπου ΔΛΠ 27 και ως εκ τούτου οι ακόλουθες διαφορές έχουν σε ορισμένες περιπτώσεις μεταφερθεί από την προηγούμενη βάση ενοποίησης:

- Εξαγορές μη ελέγχουσας συμμετοχής που έλαβαν χώρα πριν την 1 Ιανουαρίου 2010 έχουν καταχωρηθεί βάσει της μεθόδου επέκτασης μητρικής όπου η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσεως και του λογιστικού υπολοίπου του ποσοστού της καθαρής θέσης που εξαγοράστηκε αναγνωρίστηκε ως υπεραξία.
- Ζημίες που αναλογούσαν σε μη ελέγχουσα συμμετοχή δεν κατανέμονταν σε αυτήν εάν το υπόλοιπο είχε καταστεί αρ-

νητικό. Οι μη κατανεμημένες ζημίες που αναλογούσαν στην μη ελέγχουσα συμμετοχή αποδίδονταν στην μητρική εκτός αν υπήρχε δεσμευτική υποχρέωση από πλευράς της μη ελέγχουσας συμμετοχής για την κάλυψη τυχόν ζημιών.

3.2 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και Υπεραξία

Συνένωση επιχειρήσεων είναι μία συναλλαγή ή άλλο γεγονός κατά το οποίο ένας αποκτών (acquirer) αναλαμβάνει τον έλεγχο μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Ως επιχείρηση ορίζεται ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων που μπορεί να καθοδηγείται και να διευθύνεται με σκοπό την απόδοση ωφελημάτων απευθείας στους ιδιοκτήτες.

Εάν τα αποκτηθέντα στοιχεία του ενεργητικού δεν αποτελούν επιχείρηση, η συναλλαγή ή άλλο γεγονός αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μία απόκτηση ενός στοιχείου του ενεργητικού και το κόστος κτήσης κατανέμεται στα στοιχεία του ενεργητικού και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της απόκτησης. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον του ποσού μη ελέγχουσας συμμετοχής επιμετρημένο, για κάθε συνένωση, είτε στην εύλογη αξία είτε στην αναλογία της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην εύλογη αξία των επί μέρους καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν. Άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση κόστη εξοδοποιούνται όταν πραγματοποιούνται.

Εάν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Η υπεραξία που προκύπτει από αποκτήσεις θυγατρικών παρουσιάζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο. Η υπεραξία δεν αποσβένεται αλλά υπόκειται τουλάχιστον ετησίως σε έλεγχο απομείωσής της. Έτσι, μετά την αρχική καταχώρηση, η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος κτήσης, μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται, κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών που προβλέπεται ότι θα επωφεληθεί από την συνένωση. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας με τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας συμπεριλαμβανόμενης και της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα αυτή. Η ανακτήσιμη αξία, είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως της μονάδας. Η αξία χρήσης προσδιορίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών ροών με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ζημία απομείωσης που καταχωρείται για υπεραξία δεν αναστρέφεται σε επόμενες χρήσεις.

Τα κέρδη και οι ζημίες κατά τη διάθεση θυγατρικών προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη και της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην πωληθείσα οικονομική μονάδα.

3.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας, οι επενδύσεις σε θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης αυτών, μειούμενο με τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Ο έλεγχος της απομείωσης (impairment test) διενεργείται όποτε υπάρχουν σαφείς ενδείξεις απομείωσης με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων».

3.4 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή, αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές, είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Για τον Όμιλο η κατοχή δικαιωμάτων ψήφου, μίας εταιρείας από 20% έως και 50%, υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρεία αυτή. Η επιρροή αυτή καθιστά τη συγκεκριμένη εταιρεία συγγενή. Οι επενδύσεις σε συγγενείς ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης βάσει της οποίας απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης στο κόστος, προσαρμοζόμενο στις μεταγενέστερες μεταβολές του μεριδίου του Ομίλου στο καθαρό ενεργητικό της συγγενούς και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν απομειώσεις. Η υπεραξία που προκύπτει από αποκτήσεις συγγενών επιχειρήσεων περιλαμβάνεται στην αξία της επένδυσης, ενώ αρνητική υπεραξία καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης εντός της οποίας έγινε η απόκτηση.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημίες των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά.

Στην περίπτωση που οι συγγενείς επιχειρήσεις δεν έχουν υιοθετήσει τα ΔΠΧΑ και προκειμένου να εφαρμοστεί η μέθοδος της καθαρής θέσης, η μητρική Εταιρεία προσαρμόζει τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές του Ομίλου. Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων

επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Αντίστοιχα, μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Στις Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής Εταιρείας, οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αποτιμώνται στο κόστος κτήσης αυτών, μειούμενο με τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

3.5 Λειτουργικοί τομείς

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προκειμένου να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή πόρων.

Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη σε αυτές τις εσωτερικές αναφορές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8. Ως λειτουργικοί τομείς ορίζονται οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος και στους οποίους βασίζεται το εσωτερικό σύστημα πληροφόρησης του Ομίλου.

Για την κατηγοριοποίηση ανά λειτουργικό τομέα έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- η φύση των προϊόντων και υπηρεσιών,
- τα ποσοτικά όρια που ορίζει το ΔΠΧΑ 8.

Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος παρουσιάζει τις πληροφορίες ανά λειτουργικό τομέα ως ακολούθως (Σημείωση 5):

- Λιανική πώληση ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA).
- Λιανική πώληση αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF).

3.6 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου, επιμετρώνται με χρήση του νομίσματος του οικονομικού περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα κατά τη διάρκεια της χρήσης και κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης με τις υπάρχουσες ισοτιμίες, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου εκτός Ελλάδος

Κάθε εταιρεία του Ομίλου καθορίζει το λειτουργικό της νόμισμα και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε εταιρείας αποτιμώνται χρησιμοποιώντας το λειτουργικό της νόμισμα. Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από τη μητρική γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.
- Τα ίδια κεφάλαια μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία που προέκυψαν.
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της κάθε χρήσης και σε ετήσια βάση προκύπτει από τη μέση τιμή των δώδεκα (12) μηνών.
- Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και στο Αποθεματικό Συναλλαγματικών διαφορών από μετατροπή Κατάστασης Οικονομικής Θέσης σε Ξ.Ν. Κατά την πώληση θυγατρικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που υπάρχουν στο Αποθεματικό Συναλλαγματικών διαφορών από μετατροπή Κατάστασης Οικονομικής Θέσης σε Ξ.Ν, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως ως κέρδη ή ζημιές από την πώληση συμμετοχών.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν κατά την απόκτηση οικονομικών μονάδων εξωτερικού αποτελούν στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της μονάδας εξωτερικού και, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση.

3.7 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου έχουν αποτιμηθεί κατά κατηγορία ως ακολούθως:

- Όλες οι κατηγορίες παγίων αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημιές απομείωσης.
- Στο κόστος κτήσης περιλαμβάνονται όλες οι άμεσες επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Στις εν λόγω δαπάνες συμπεριλαμβάνονται και οι τόκοι και τα συναφή έξοδα δανείων που ελήφθησαν για την αγορά ή κατασκευή του παγίου, μέχρι την ημερομηνία λειτουργίας του.

Σημαντικές μεταγενέστερες προσθήκες και βελτιώσεις κεφαλαιοποιούνται στο κόστος κτήσης των σχετικών περιουσιακών στοιχείων εφόσον προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή ή/ και την παραγωγική δυναμικότητα της αξίας της επένδυσης. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης εξοδοποιούνται με την πραγματοποιήσή τους.

Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων λογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων. Η ωφέλιμη ζωή επανεξετάζεται σε ετήσια βάση.

Η ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου/ της Εταιρείας, εκτός των οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται, έχει καθορισθεί ως εξής:

Κατηγορία Παγίου	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια – Εγκαταστάσεις Κτιρίων	10 – 40 έτη
Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε Ακίνητα Τρίτων	10 – 36 έτη
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	9 – 10 έτη
Μεταφορικά Μέσα	6 – 9 έτη
Λοιπός Εξοπλισμός	4 – 10 έτη

Τα παραγωγικά ακίνητα ή αυτά για τα οποία δεν έχει προσδιοριστεί η χρήση τους και βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής, απεικονίζονται στο κόστος μειωμένα κατά τις τυχόν ζημιές απομείωσης. Το κόστος περιλαμβάνει επαγγελματικές αμοιβές και κόστος δανεισμού. Η απόσβεση αυτών των ακινήτων όπως και των υπολοίπων του Ομίλου αρχίζει όταν τα ακίνητα είναι έτοιμα για χρήση.

3.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους συμπεριλαμβανομένου και των εξόδων απόκτησης. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης τα επενδυτικά ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους η οποία εξετάζεται κάθε χρόνο. Σε περίπτωση ιδιοχρησιμοποίησης, το επενδυτικό ακίνητο αποαναγνωρίζεται και μεταφέρεται στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία την ημερομηνία μεταφοράς. Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως της χρήσης στην οποία προκύπτει.

3.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου (εκτός από την υπεραξία) αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή. Η ωφέλιμη ζωή επανεξετάζεται σε ετήσια βάση.

• Σήματα και άδειες

Τα σήματα και οι άδειες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης όπως προκύπτει από τα σχετικά τιμολόγια μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία έχει προσδιοριστεί από 5 έως 20 έτη.

• Λογισμικό – λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών και ο συντελεστής απόσβεσης είναι 15%.

Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη διατήρηση του λογισμικού καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών που ελέγχονται από τον Όμιλο (in – house developments), καταχωρούνται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις: α) δημιουργείται ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, β) πιθανολογείται ότι το δημιουργούμενο περιουσιακό στοιχείο θα αποφέρει μελλοντικά οικονομικά

οφέλη και γ) το κόστος ανάπτυξης μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα. Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού και αναλογία γενικών εξόδων. Σε περίπτωση αντικατάστασης λογισμικού από νέο πρόγραμμα, εφόσον το παλαιό δε χρησιμοποιείται, διαγράφεται από το Μητρώο Παγίων και η αναπόσβεστη αξία του επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης.

Σε περίπτωση αναβάθμισης λογισμικού, το εν λόγω κόστος προστίθεται στην αξία κτήσης και υπολογίζονται αποσβέσεις στη νέα αξία κτήσης.

3.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εκτός της υπεραξίας

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται τακτικά προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχουν ενδείξεις από τις οποίες να προκύπτει ότι η λογιστική τους αξία δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους ή δεν είναι αντιπροσωπευτική. Ο Όμιλος θεωρεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης ότι κάθε κατάσταση είναι μία μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating unit – CGU). Στις περιπτώσεις που τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν μέρος μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, όπως το κατάστημα και έχουν προσδιοριστεί ενδείξεις απομείωσης που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι η λογιστική αξία τους δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους ή δεν είναι αντιπροσωπευτική, το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζεται με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Η αξία λόγω χρήσης υπολογίζεται εφαρμόζοντας μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις της Διοίκησης και τυχόν απομείωση προσδιορίζεται από τη σύγκριση της λογιστικής αξίας με την αξία λόγω χρήσης.

Τα στοιχεία ενεργητικού ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δε θα ανακτηθεί δηλαδή ότι η λογιστική τους αξία υπερβαίνει το ποσό που ανακτάται από τη χρήση ή την πώλησή τους.

Η ανακτήσιμη αξία, είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας, μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως του περιουσιακού στοιχείου. Η αξία χρήσης προσδιορίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών ροών με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Εάν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της αναπόσβεστης, τότε η αναπόσβεστη αξία μειώνεται έως το ύψος της ανακτήσιμης.

Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε η ζημία απομείωσης, κατά το ποσό που καλύπτεται από προηγούμενες υπεραξίες, μειώνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εξετάζεται το κατά πόσο ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί στο παρελθόν υφίστανται ή έχουν μειωθεί. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, πραγματοποιείται επαναπροσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Όταν σε μεταγενέστερη χρήση η ζημία απομείωσης πρέπει να αναστραφεί, η αναπόσβεστη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται έως το ύψος της αναθεωρημένης εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας. Η νέα αναπόσβεστη αξία δεν υπερβαίνει την αναπόσβεστη αξία που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις.

3.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού του Ομίλου ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν:

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά καθώς και αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων.

ii) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις), δεν περιλαμβάνονται:

- απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,

- απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος,
- οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα Δάνεια και οι Απαιτήσεις περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα στοιχεία, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον ζημίες απομείωσης και λαμβάνοντας υπόψη τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Κέρδη ή ζημίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

iii) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη τους

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διατηρήσει ως τη λήξη τους. Τα στοιχεία αυτά αποτιμώνται, μετά την αρχική καταχώρηση, στο αναπόσβεστο κόστος με βάση την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον ζημίες απομείωσης. Κέρδη ή ζημίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

iv) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε ταξινομούνται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα και αφορούν επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες για τα στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαστικούς όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργείς αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος (χρεόγραφα).
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικά μέσα).

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει νέες απαιτήσεις για την αναγνώριση, την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου.

• Ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (Fair Value through Profit and Loss – FVPL), του κόστους συναλλαγής. Οι χρεωστικοί τίτλοι επιμετρώνται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (Fair Value through Other Comprehensive Income – FVOCI). Τα κριτήρια ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι δύο: α) το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που εφαρμόζει ο Όμιλος και β) το κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν «αποκλειστικές πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ονομαστικού ποσού του κεφαλαίου που δεν έχει εξοφληθεί (το «κριτήριο SPPI – Solely Payments for Principal and Interest»).

Την 1 Ιανουαρίου 2018 η Διοίκηση του Ομίλου αποτίμησε ποια επιχειρηματικά μοντέλα ισχύουν για τα διακρατούμενα από τον Όμιλο χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ταξινόμησε τους χρεωστικούς τίτλους της στο αναπόσβεστο κόστος. Ενδεικτικά, οι χρεωστικοί τίτλοι της αποτελούνται από εμπορικές απαιτήσεις, επενδύσεις σε προθεσμιακές καταθέσεις και έντοκα γραμμάτια.

• **Τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται και μεταγενέστερα επιμετρώνται ως εξής:**

Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συμμετοχικούς τίτλους ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, χωρίς εκ νέου αναγνώρισης των κερδών ή των ζημιών στα αποτελέσματα με την παύση αναγνώρισης. Ο Όμιλος σκοπεύει να διακρατήσει αυτούς τους συμμετοχικούς τίτλους για το ορατό μέλλον και αποφάσισε αμετάκλητα να τους ταξινομήσει στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων μετά την αρχική αναγνώριση ή μετάβαση. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, οι συμμετοχικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων δεν υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, οι επενδύσεις του Ομίλου σε συμμετοχικούς τίτλους είχαν ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

3.12 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση.

• **Περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος**

Εφόσον υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης απαιτήσεων και δανείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του υπολοίπου του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (μη συμπεριλαμβανομένου πιστωτικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί). Οι ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου (το πραγματικό επιτόκιο που υπολογίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου). Το υπόλοιπο του στοιχείου αυτού μπορεί να απομειωθεί είτε μέσω διαγραφής είτε μέσω αναγνώρισης πρόβλεψης.

Η τρέχουσα αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου μειώνεται μέσω χρησιμοποίησης πρόβλεψης και η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης. Ο Όμιλος αρχικά εξετάζει εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε επίπεδο εξατομικευμένων στοιχείων τα οποία θεωρούνται σημαντικά, ενώ τα στοιχεία τα οποία δε θεωρούνται σημαντικά ομαδοποιούνται και εξετάζονται στο σύνολό τους. Σε περίπτωση που συμπεραίνεται ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ύπαρξης απομείωσης για κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο, ανεξάρτητα από την σημαντικότητά του, το στοιχείο αυτό συμπεριλαμβάνεται στην αξιολόγηση απομείωσης ομάδων περιουσιακών στοιχείων με παρόμοιους πιστωτικούς κινδύνους.

Εξατομικευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία εξετάζονται για απομείωση και για τα οποία ζημίες απομείωσης συνεχίζουν να αναγνωρίζονται, δε συμπεριλαμβάνονται σε ομαδοποιημένη εξέταση στοιχείων. Εάν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση αυτή μπορεί να συσχετισθεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης, το ποσό της ζημίας που αναγνωρίστηκε στο παρελθόν αντिलογίζεται. Μεταγενέστεροι αντिलογισμοί ζημιών απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τον βαθμό όπου το υπόλοιπο του στοιχείου δεν υπερβαίνει το αναπόσβεστο κόστος του κατά την ημερομηνία του αντिलογισμού.

• **Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 13)**

Για τις εμπορικές απαιτήσεις ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των πιστωτικών ζημιών ECL. Ως εκ τούτου ο Όμιλος δεν παρακολουθεί τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, αλλά αναγνωρίζει ένα ποσοστό ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής, σε κάθε περίοδο αναφοράς. Ο Όμιλος έχει καταρτίσει πίνακα προβλέψεων που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία των πιστωτικών ζημιών, προσαρμοσμένη με μελλοντικούς παράγοντες κατάλληλους για τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 άλλαξε τη λογιστική του Ομίλου για τις ζημίες απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Κατόπιν τούτου, ο Όμιλος αντικατέστησε την προσέγγιση της «υφιστάμενης ζημίας» του ΔΛΠ 39 από την προσέγγιση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας (Expected Credit Loss – ECL). Το ΔΠΧΑ 9 υποχρεώνει τον Όμιλο να διενεργήσει πρόβλεψη βασισμένη στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα δάνεια και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους που δεν διακρατούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των οφειλόμενων συμβατικών ταμειακών ροών σύμφωνα με το συμβόλαιο και του συνόλου των ταμειακών ροών που αναμένει να εισπράξει ο Όμιλος. Στη συνέχεια, το έλλειμμα προεξοφλείται κατά προσέγγιση με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου υπολογίζοντας

τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για ολόκληρη τη ζωή τους. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την εμπειρία του παρελθόντος για να προσδιορίσει τον κίνδυνο αθέτησης πληρωμών καθώς και τις πληροφορίες για το μέλλον στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς σχετικά με τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον. Με αυτό το σκεπτικό, ο Όμιλος προσδιόρισε την πρόβλεψη για ζημία την 1 Ιανουαρίου 2018 χωρίς να υπάρξει ουσιαστική απόκλιση με την πρόβλεψη για ζημία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος χαρακτηρίζονται ως χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και η εύλογη αξία τους προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

3.13 Αποθέματα

Τα αποθέματα (εμπορεύματα) αποτιμώνται στο χαμηλότερο μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στη συνηθισμένη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης λαμβάνοντας υπόψη εποχικότητα και άλλες παραμέτρους. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

3.14 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες.

Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια, λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθέσιμων περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

3.16 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της αναπόσβεστης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη που απαιτούνται για την πώληση.

Όποια πιθανή αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης. Από την ημερομηνία κατά την οποία ένα περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται σαν κατεχόμενο προς πώληση, δε λογίζονται αποσβέσεις επί του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου.

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση κατατάσσονται ως κατεχόμενα για πώληση, εφόσον η αναπόσβεστη αξία τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Αυτή η προϋπόθεση θεωρείται ότι ισχύει μόνο όταν η πώληση είναι πολύ πιθανή και το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για άμεση πώληση στην κατάσταση που βρίσκεται. Η Διοίκηση πρέπει να επιθυμεί την πώληση η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί είτε βάσει του οριζόμενου από συμβατική δέσμευση χρόνου, είτε εντός ενός έτους από την καταχώρηση.

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί συστατικό μέρος μιας οικονομικής οντότητας που έχει είτε διατεθεί είτε καταταχθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και:

- αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή μία γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων,
- αποτελεί μέρος ενός ενιαίου, συντονισμένου προγράμματος εκποίησης ενός μεγάλου τμήματος δραστηριοτήτων ή μιας γεωγραφικής περιοχής εκμεταλλεύσεων ή
- είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με προοπτική να επαναπωληθεί.

3.17 Μετοχικό κεφάλαιο

Άμεσα κόσθη για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποθεματικού υπέρ το άρτιο. Το κόστος κτήσεως των ιδίων μετοχών μειωμένο με το φόρο εισοδήματος (εάν συντρέχει περίπτωση), εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου, μέχρις ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημία από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά κόστη και φόρο εισοδήματος, αν συντρέχει περίπτωση, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

3.18 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόντα άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι τόκοι και τα συναφή έξοδα δανείων που ελήφθησαν για την αγορά ή κατασκευή παγίου κεφαλαιοποιούνται. Από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των παγίων και μετά, οι τόκοι του δανείου βαρύνουν τα αποτελέσματα της εταιρείας. Σε περίπτωση λήψης δανείου για κατασκευή παγίου σύμφωνα και με τη Δανειακή Σύμβαση θα συνδέεται η Σύμβαση του δανείου με το εν λόγω πάγιο. Σε διαφορετική περίπτωση, για τον προσδιορισμό του μέρους του δανείου που αφορά το συγκεκριμένο πάγιο θα πρέπει να εφαρμοστεί μέθοδος προσδιορισμού της αναλογίας των τόκων που κεφαλαιοποιούνται και αυτών που θα επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της εταιρείας. Σε περίπτωση εσόδων που έχουν προκύψει από επένδυση μέρους του δανείου που έχει ληφθεί για την κατασκευή ενός παγίου, τα εν λόγω έσοδα μειώνουν τους προς κεφαλαιοποίηση τόκους.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή στο σύνολό τους, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

3.19 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα για την κάλυψη των κινδύνων που απορρέουν από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων (Σημείωση 21). Τα παράγωγα αυτά προϊόντα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία σύναψης του σχετικού συμβολαίου και μεταγενέστερα αποτιμώνται στις εύλογες αξίες τους. Για παράγωγα προϊόντα που δεν ικανοποιούν τις ιδιότητες αντισταθμιστικής λογιστικής, τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα του ίδιου έτους.

Μεταβολές στην εύλογη αξία των προϊόντων αντιστάθμισης ταμειακών ροών που έχουν ιδιότητες για αντισταθμιστική λογιστική και τα οποία είναι αποτελεσματικά, αναγνωρίζονται και καταχωρούνται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια εάν πρόκειται για αντιστάθμιση ταμειακών ροών (cash flow hedges), ενώ, το μη αποτελεσματικό τμήμα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα του Ομίλου. Εάν πρόκειται για αποτελεσματική αντιστάθμιση εύλογης αξίας (fair value hedges) οι προκύπτουσες ζημίες ή κέρδη από την επανεκτίμηση του για αντιστάθμιση παράγωγου στην εύλογη αξία, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και το κέρδος ή η ζημία του υπό αντιστάθμιση αντικειμένου, το οποίο υπόκειται στον προς αντιστάθμιση κίνδυνο, αναμορφώνει την τρέχουσα αξία του υπό αντιστάθμιση αντικειμένου και επίσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τη λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών, όταν οι προβλεπόμενες αντισταθμιζόμενες συναλλαγές οδηγούν στην αναγνώριση μιας μη χρηματοοικονομικής απαίτησης ή μιας μη χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, τότε κατά το χρόνο της αναγνώρισης του οφέλους ή της ζημίας, τα κέρδη και οι ζημίες που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια ενσωματώνονται στην αρχική αποτίμηση του κόστους των απαιτήσεων ή των υποχρεώσεων αυτών. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, τα κέρδη ή οι ζημίες που καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως της χρήσης κατά την οποία οι προβλεπόμενες αντισταθμισμένες συναλλαγές επηρεάζουν την Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων.

Οι νέες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου έχουν εναρμονίσει καλύτερα τη λογιστική των μέσων αντιστάθμισης με τα μέτρα διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει ο Όμιλος και, συνεπώς, αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των σχέσεων αντιστάθμισης που πληρούν τα κριτήρια για την εφαρμογή της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου. Την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, όλες οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης του Ομίλου θα αναγνωρίζονταν ως συνεχιζόμενες σχέσεις αντιστάθμισης. Από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μεταβολές στη χρονική αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης ως αναβαλλόμενο ποσό σε ένα νέο αποθεματικό με τίτλο «έξοδα αντιστάθμισης» εντός των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου. Τα αναβαλλόμενα ποσά αναγνωρίζονται έναντι της σχετικής συναλλαγής αντιστάθμισης όταν αυτή προκύπτει. Ωστόσο, επειδή τα ποσά ήταν επουσιώδη, δεν επήλθε αλλαγή στη συγκριτική βάση.

3.20 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους περιλαμβάνει τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων της χρήσης, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή/και απαιτήσεις προς ή από τις φορολογικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης. Οι τρέχοντες φόροι προσαυξάνονται με τυχόν φόρους εισοδήματος

που αφορούν προβλέψεις φορολογικών διαφορών ή πρόσθετους φόρους που έχουν καταλογιστεί από τις φορολογικές αρχές κατόπιν ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος, αφορούν περιπτώσεις προσωρινών διαφορών μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρεώσεως (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι αναμενόμενες φορολογικές επιπτώσεις από τις προσωρινές φορολογικές διαφορές, προσδιορίζονται και εμφανίζονται, είτε ως μελλοντικές (αναβαλλόμενες) φορολογικές υποχρεώσεις, είτε ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού των προσωρινών φορολογικών διαφορών, η αρχική καταχώρηση γίνεται σύμφωνα με εκτίμηση ως προς το χρόνο αναστροφής και επανεξετάζεται σε κάθε περίοδο.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και τις αξιοποιήσιμες φορολογικές ζημίες, κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξει επαρκές μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα έναντι του οποίου μπορεί να χρησιμοποιηθούν οι αξιοποιήσιμες φορολογικές ζημίες και οι πιστωτικοί φόροι ή επαρκείς φορολογίσιμες προσωρινές διαφορές που υπάρχουν στην ίδια εταιρεία και οι οποίες θα αντιστραφούν πριν οι ζημίες λήξουν. Η αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ελέγχεται σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και μειώνεται κατά την έκταση που δεν αναμένεται να υπάρξει επαρκές φορολογητέο εισόδημα που θα καλύψει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αν και μόνο αν:

- έχει ένα νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και
- οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρο εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

Αποτέλεσμα του χειρισμού αυτού είναι στις μεν ατομικές οικονομικές καταστάσεις οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις να απεικονίζονται σε συμψηφισμένο ποσό, στις δε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις να απεικονίζονται ξεχωριστά.

Εάν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από την αρχική καταχώρηση ενός στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνη της συνένωσης επιχειρήσεων, τότε κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη και ζημίες και επομένως δε λαμβάνεται υπόψη.

Οι φορολογικοί συντελεστές που χρησιμοποιούνται στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος παρουσιάζονται ακολούθως:

Χώρα	Συντελεστές Φόρου Εισοδήματος/ Αναβαλλόμενων Φόρων
Ελλάδα	29,0%
Ρουμανία	16,0%
Κύπρος	12,5%
Βουλγαρία	10,0%
Τουρκία	22,0%

3.21 Παροχές στο προσωπικό

Οι παροχές στο προσωπικό είναι:

α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν αποζημιώσεις στους συνταξιούχους, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών. Το πρόγραμμα θεωρείται πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση υπολογίζονται στη προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν σωρευθεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης εργασιακής ζωής. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τις οικονομικές και αναλογιστικές παραδοχές και καθορίζονται χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρέωσης (Projected Unit Method). Τα καθαρά κόστη συνταξιοδότησης της χρήσης συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων και αποτελούνται από την παρούσα αξία των παροχών που έγιναν δεδουλευμένες κατά τη διάρκεια του έτους, τους τόκους επί της υποχρέωσης παροχών και τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές τα οποία καταχωρούνται άμεσα απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και δε μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο. Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται η μέθοδος Full Yield Curve (καμπύλη επιτοκίου).

γ) Κρατικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Το ανθρώπινο δυναμικό των ελληνικών εταιρειών του Ομίλου καλύπτεται κυρίως από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από τον εργοδότη. Κατά την συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους εργαζομένους. Κατά συνέπεια ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα. Το δεδουλευμένο κόστος των εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Το πρόγραμμα αυτό θεωρείται και λογιστικοποιείται ως καθορισμένων εισφορών.

δ) Ιδιωτικά Ασφαλιστικά Προγράμματα

Κάθε εργαζόμενος του Ομίλου, που κατέχει διευθυντική θέση με βάση τον εσωτερικό κανονισμό της εταιρείας και είναι πλήρους απασχόλησης, καλύπτεται από ασφαλιστικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης και άλλων παροχών. Ο Όμιλος καλύπτει συνολικά, τη συμβατικά οριζόμενη εισφορά ενώ η οικονομική διαχείριση του προγράμματος ανατίθεται σε Ασφαλιστική Εταιρεία. Το δεδουλευμένο κόστος των εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά καθώς το πρόγραμμα αυτό θεωρείται και λογιστικοποιείται ως καθορισμένων εισφορών.

ε) Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (ΔΠΧΑ 2)

Η Εταιρεία αποσκοπεί να προσελκύσει, διατηρήσει και παροτρύνει τα στελέχη, της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτή εταιρειών, αφού μέσω Προγραμμάτων Διάθεσης Μετοχών (Stock Options), οι συμμετέχοντες αποκτούν άμεσο μετοχικό ενδιαφέρον για την Εταιρεία και θα συνδέσουν την απόδοσή τους με την απόδοση της Εταιρείας στο μέλλον, έτσι όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στην αύξηση της μετοχικής της αξίας. Τα Προγράμματα αποτελούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (equity share transactions).

Η Εταιρεία λαμβάνει αποφάσεις για την εφαρμογή Προγραμμάτων Διάθεσης Μετοχών (Stock Options) - σε στελέχη της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του Ν.2190/20.

Βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στα Προγράμματα Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών, είναι η έμμισθη σχέση εργασίας των στελεχών με την Εταιρεία ή τις Συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες. Το κόστος των παροχών προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των σχετικών δικαιωμάτων κατά την ημερομηνία που αυτά χορηγούνται και αναγνωρίζεται ως δαπάνη στην περίοδο από την ημερομηνία χορήγησης μέχρι την ημερομηνία ωρίμανσης των σχετικών δικαιωμάτων με ταυτόχρονη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

Τα Προγράμματα λαμβάνουν υπ όψιν τις κάτωθι μεταβλητές: Τιμή Άσκησης, Τιμή Μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων, Ημερομηνία Παραχώρησης, Ημερομηνία(ες) Ωρίμανσης των Δικαιωμάτων, Αναμενόμενη Μεταβλητότητα Μετοχής (Volatility), Μερισματική Απόδοση (Dividend Yield), Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου (Risk Free Rate).

3.22 Κρατικές επιχορηγήσεις για αγορά πάγιου εξοπλισμού

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι πληρούνται όλοι οι σχετικοί όροι για την είσπραξη. Κρατικές επιχορηγήσεις παγίων απεικονίζονται στον ισολογισμό ως έσοδα επομένων χρήσεων. Η απόσβεση της επιχορήγησης λογίζεται βάσει της ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων παγίων και καταχωρείται ως λοιπά έσοδα στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων (Σημείωση 22).

3.23 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροής πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι πιθανή.

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.24 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα έσοδα αποτιμώνται στην εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοοιλικά έσοδα απαλείφονται.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- *Πωλήσεις αγαθών*: Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος τιμολογεί και παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες και τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς. Οι λιανικές πωλήσεις γίνονται συνήθως μετρητοίς ή μέσω πιστωτικών καρτών. Το αναγνωριζόμενο έσοδο σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι το ποσό που εισπράττεται από τον πελάτη.
- *Παροχή υπηρεσιών*: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- *Έσοδα από τόκους*: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.
- *Μερίσματα*: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους. Το συγκεκριμένο δικαίωμα θεμελιώνεται κατόπιν απόφασης Γενικής Συνέλευσης (τακτικής ή έκτακτης). Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση.
- *Κόστος διαφήμισης*: Το κόστος διαφήμισης επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης με την πραγματοποίηση των σχετικών δαπανών και περιλαμβάνεται στα έξοδα λειτουργίας και διάθεσης.
- *Κόστος δανεισμού*: Τα κόστη αναδοχής, τα νομικά και τα λοιπά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται, σχετικά με την έκδοση μακροπρόθεσμων δανείων, αναμορφώνουν το ποσό των δανείων αυτών και καταχωρούνται στα αποτελέσματα, με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου κατά τη διάρκεια της σύμβασης του δανείου. Το κόστος δανεισμού αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο που πραγματοποιείται εκτός από την περίπτωση που ο Όμιλος κεφαλαιοποιεί κόστος δανεισμού σύμφωνα με το ΔΛΠ 23.

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Από 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς να υπάρξει κάποια αναπροσαρμογή στη συγκριτική πληροφόρηση (Σημείωση 2.3).

3.25 Μισθώσεις

Μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τους εκμισθωτές ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι λοιπές μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

- *Ο Όμιλος ως Εκμισθωτής*: Εισπράξεις που προκύπτουν από λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έσοδα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.
- *Ο Όμιλος ως Μισθωτής*: Τα έξοδα από λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων κατά τις οποίες μεταβιβάζονται στον Όμιλο όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που έχουν σχέση με την κυριότητα ενός στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας του στοιχείου αυτού, αποτελούν τις χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στο συντομότερο χρόνο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Ο Όμιλος ως Εκμισθωτής έχει μόνο λειτουργικές μισθώσεις ενώ ως Μισθωτής έχει και λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Τόσο οι λειτουργικές μισθώσεις όσο και οι χρηματοδοτικές αφορούν κτίρια και μηχανήματα.

3.26 Συμψηφισμός απαιτήσεων - υποχρεώσεων

Ο συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με υποχρεώσεις και η απεικόνιση του καθαρού ποσού στις οικονομικές καταστάσεις πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό ή για ταυτόχρονο διακανονισμό.

3.27 Από - αναγνώριση χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

• Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού) από - αναγνωρίζονται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού ή έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να τα εξοφλήσει πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση υπό την μορφή σύμβασης μεταβίβασης ενώ παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο στοιχείο ενεργητικού αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου ή της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του στοιχείου ενεργητικού και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος ή η Εταιρεία να κληθεί να καταβάλλει.

• Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού από - αναγνωρίζονται όταν η υποχρέωση διακόπτεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Στην περίπτωση όπου μία υφιστάμενη υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή στην περίπτωση όπου υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στους όρους μίας υφιστάμενης υποχρέωσης, τότε από - αναγνωρίζεται η αρχική υποχρέωση και αναγνωρίζεται μία νέα υποχρέωση και η διαφορά που προκύπτει στα υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

3.28 Κέρδη / Ζημίες ανά μετοχή

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, με το μέσο σταθμικό αριθμό μετοχών κάθε περιόδου/ χρήσης.

Ο μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών προκύπτει αθροίζοντας τις υφιστάμενες μετοχές στις οποίες διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο με τα δικαιώματα που δυνητικά μπορούν να ασκηθούν και τα οποία διαθέτει η Εταιρεία και αφαιρώντας τον αριθμό των ιδίων μετοχών.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

α) Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως συναλλαγματικό κίνδυνο, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων και κίνδυνο ρευστότητας. Η διαχείριση του κινδύνου διεκπεραιώνεται από την υπηρεσία διαχείρισης χαρτοφυλακίου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η υπηρεσία διαχείρισης χαρτοφυλακίου προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις θυγατρικές του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

Συναλλαγματικοί κίνδυνοι

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικούς κινδύνους προερχόμενους από εμπορικές συναλλαγές σε ξένα νομίσματα (RON, USD, TRY, SEK) με προμηθευτές που τιμολογούν τον Όμιλο σε νομίσματα διαφορετικά του τοπικού νομίσματος. Ο Όμιλος προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους συναλλαγματικούς κινδύνους σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες, σε ορισμένες περιπτώσεις διενεργεί προαγορά συναλλάγματος.

Πιστωτικοί κίνδυνοι

Ο Όμιλος έχει περιορίσει σημαντικά την έκθεσή του σε πιστωτικούς κινδύνους λόγω επικέντρωσης σε κλάδους λιανικής όπου η πληρωμή των εμπορευμάτων γίνεται κυρίως μετρητοίς ή με πιστωτικές κάρτες που προεξοφλούνται.

Κίνδυνοι επιτοκίων και ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους ταμειακών ροών που λόγω μιας ενδεχόμενης μελλοντικής μεταβολής των κυμαινόμενων επιτοκίων μπορεί να διαφοροποιηθούν θετικά ή αρνητικά τις ταμειακές εισροές ή/ και εκροές, που συνδέονται με περιουσιακά στοιχεία ή/ και υποχρεώσεις του Ομίλου.

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω διατήρησης επαρκών τραπεζικών πιστωτικών ορίων αλλά και διαθεσίμων. Για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων ο Όμιλος χρησιμοποιεί και παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (Interest Rate Swaps).

β) Σημαντικές Επίδικες Υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες υποθέσεις που η έκβασή τους μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου ή της Εταιρείας της χρήσης από 1/1 - 31/12/2018.

5. Λειτουργικοί τομείς

Οι δραστηριότητες του Ομίλου συνιστούν δύο λειτουργικούς τομείς ως ακολούθως:

- Λιανική πώληση ειδών οικιακού εξοπλισμού και επίπλων (Καταστήματα IKEA).
- Λιανική πώληση αθλητικών ειδών (Καταστήματα INTERSPORT και TAF).

Το κύριο ενδιαφέρον χρηματοοικονομικής πληροφόρησης επικεντρώνεται στην επιχειρηματική κατανομή της δραστηριότητας του Ομίλου στους ανωτέρω λειτουργικούς τομείς, όπου τα διαφορετικά λειτουργικά περιβάλλοντα συνοδεύονται από διαφορετικούς κινδύνους και οφέλη. Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε έναν γεωγραφικό τομέα, αυτόν του ευρύτερου Ευρωπαϊκού Χώρου, με κύρια χώρα δραστηριότητας την Ελλάδα και πρόσθετα τις χώρες Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Βουλγαρία, Κύπρο και Τουρκία).

Τα έσοδα πωλήσεων του Ομίλου το 2018 προκύπτουν κατά 62% από τη δραστηριότητα στην Ελλάδα (62% το 2017) και κατά 38% από τις άλλες χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (38% το 2017) που αναλύεται σε 14% από την Βουλγαρία (2017: 14%), σε 12% από την Κύπρο (2017: 11%), σε 9% από την Ρουμανία (2017: 9%) και σε 3% από την Τουρκία (2017: 4%). Τα έσοδα πωλήσεων της Εταιρείας αφορούν διατομεακές συναλλαγές και απαλείφονται εξολοκλήρου σε επίπεδο Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Ιστορικά, η καταναλωτική ζήτηση για τα προϊόντα του Ομίλου αυξάνεται κατά το τελευταίο τετράμηνο του έτους.

Τα αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων κατά τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

	1/1 – 31/12/2018				
	Είδη Οικιακού Εξοπλ. & Επίπλων	Αθλητικά Είδη	Μητρική	Εγγραφές Ενοποίησης	Σύνολο Ομίλου
Έσοδα πωλήσεων	296.698	151.787	4.288	(4.287)	448.486
Κόστος πωληθέντων	(175.429)	(80.299)	(4.100)	4.100	(255.728)
Μικτό κέρδος	121.269	71.488	188	(187)	192.758
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	6.914	825	1.300	(1.494)	7.545
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(92.823)	(56.448)	0	1.436	(147.834)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(11.839)	(6.970)	(2.931)	447	(21.292)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(547)	(426)	(31)	40	(964)
Κέρδη/(ζημίες) εκμετάλλευσης	22.974	8.470	(1.474)	243	30.212
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	105	891	10	0	1.006
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(7.378)	(5.451)	(2)	0	(12.831)
Συμμετοχή στα αποτελέσματα συγγενών εταιρειών	83	0	0	0	83
Έσοδα απο μερίσματα	0	0	5.000	(5.000)	0
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	15.784	3.910	3.534	(4.757)	18.470
Αποσβέσεις /Απομειώσεις	9.160	5.064	75	(243)	14.057

Αντίστοιχα, τα αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων κατά τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 για τον Όμιλο παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

1/1 – 31/12/2017					
	Είδη Οικιακού Εξοπλ. & Επίπλων	Αθλητικά Είδη	Μητρική	Εγγραφές Ενοποίησης	Σύνολο Ομίλου
Έσοδα πωλήσεων	291.312	142.735	4.126	(4.115)	434.059
Κόστος πωληθέντων	(171.263)	(75.083)	(3.721)	3.721	(246.347)
Μικτό κέρδος	120.049	67.652	405	(393)	187.712
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	4.701	1.122	836	(1.079)	5.581
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(90.756)	(54.595)	0	1.110	(144.241)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(11.441)	(6.668)	(2.291)	226	(20.174)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(336)	(618)	(34)	2	(986)
Κέρδη/(ζημίες) εκμετάλλευσης	22.216	6.892	(1.083)	(134)	27.892
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	438	650	119	0	1.207
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(7.723)	(5.681)	(2)	0	(13.407)
Συμμετοχή στα αποτελέσματα συγγενών εταιρειών	(1.160)	0	0	0	(1.160)
Έσοδα από μερίσματα	0	0	5.000	(5.000)	0
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	13.771	1.861	4.033	(5.134)	14.532
Αποσβέσεις /Απομειώσεις	8.765	4.974	53	153	13.945

Στους παραπάνω πίνακες οι συναλλαγές εντός των λειτουργικών τομέων (ενδοτομεακές) έχουν απαλειφθεί. Επίσης, από την 1/1/2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες που είχε επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στα έσοδα πωλήσεων και τις υποχρεώσεις.

Αντίστοιχα, η διάρθρωση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και την 31η Δεκεμβρίου 2017 στους ανωτέρω λειτουργικούς τομείς αναλύεται ως εξής:

	Είδη Οικιακού Εξοπλ. & Επίπλων 31/12/2018	Αθλητικά Είδη 31/12/2018	Μητρική 31/12/2018	Εγγραφές Ενοποίησης 31/12/18	Σύνολο Ομίλου 31/12/2018
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	251.446	27.632	81.444	(81.098)	279.423
Σύνολο Ενεργητικού	323.929	97.399	90.875	(88.059)	424.145
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	91.280	31.591	539	(0)	123.410
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	169.672	85.846	1.844	(6.961)	250.400

	Είδη Οικιακού Εξοπλ. & Επίπλων 31/12/2017	Αθλητικά Είδη 31/12/2017	Μητρική 31/12/2017	Εγγραφές Ενοποίησης 31/12/2017	Σύνολο Ομίλου 31/12/2017
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	249.639	28.758	81.191	(81.055)	278.533
Σύνολο Ενεργητικού	323.141	94.316	91.565	(87.591)	421.431
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	98.136	29.272	518	0	127.926
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	175.631	82.752	1.715	(6.536)	253.562

Σημειώνεται ότι στη στήλη εγγραφών ενοποίησης περιλαμβάνονται οι συναλλαγές μεταξύ της μητρικής και των λειτουργικών τομέων του Ομίλου.

6. Ανάλυση δαπανών και λοιπών εσόδων

(α) Οι δαπάνες εμφανίζονται στην Κατάσταση αποτελεσμάτων ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	135.843	132.174	(0)	(0)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	19.707	18.633	2.856	2.237
Αποσβέσεις/Απομειώσεις (Διαθεση)	11.991	12.067	(0)	(0)
Αποσβέσεις/Απομειώσεις (Διοικηση)	1.585	1.541	75	53
Έξοδα ενσωματωμένα στο κόστος πωλήσεων	3.090	2.774	4.100	3.721
Αποσβέσεις/Απομειώσεις στο κόστος πωλήσεων	480	337	(0)	(0)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	964	986	31	34
Σύνολο	173.661	168.512	7.062	6.046

Οι βασικότερες κατηγορίες δαπανών αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	71.178	67.661	4.793	4.232
Υπηρεσίες Τρίτων (Δικαιώματα, Μισθώσεις, Ενέργεια κλπ)	57.783	57.479	989	829
Φόροι-τέλη	2.369	2.557	2	3
Αποσβέσεις/Απομειώσεις	14.057	13.945	75	53
Λοιπά έξοδα (Διαφήμιση, Αποθηκ., Μεταφορικά κλπ)	28.274	26.869	1.203	929
Σύνολο	173.661	168.512	7.062	6.046

Για το έτος που έληξε την 31/12/2018, στα λοιπά έξοδα του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ποσού ευρώ 47 χιλ. που αφορούν σε υπηρεσίες πέραν του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων (εξαιρουμένων δηλαδή υπηρεσιών τακτικού ελέγχου και έκδοσης φορολογικού πιστοποιητικού).

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Μισθοί και ημερομισθία	55.610	52.318	3.474	3.120
Εργοδοτικές εισφορές	11.245	11.475	793	726
Λοιπές παροχές	4.323	3.868	527	386
Σύνολο	71.178	67.661	4.793	4.232

(β) Η ανάλυση των λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης είναι:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Επιδότηση Ν. 3299/04	150	178	0	0
Έσοδα διοικητικής υποστήριξης	0	5	0	0
Έσοδα από μη χρησιμοποίηση προβλέψεων	966	1.087	86	14
Κέρδη από πώληση παγίων	14	4	0	0
Λοιπά έσοδα	6.415	4.306	1.214	823
Σύνολο	7.545	5.581	1.300	836

Στα λοιπά έσοδα της χρήσης 2018 περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 3.545 χιλ. (2017: 2.655 χιλ.) που αφορούν κυρίως έσοδα αποστολής παραγγελιών και εισπρατόμενα ενοίκια και κοινόχρηστα θυγατρικών του Ομίλου, υπηρεσίες σε πελάτες ποσό ευρώ 474 χιλ. (2017: 194 χιλ.) και έσοδα από φωτοβολταϊκό ποσό € 334 χιλ. (2017: 351 χιλ.).

Επιπλέον, στα λοιπά έσοδα της Εταιρείας για τη χρήση 2018 περιλαμβάνονται έσοδα από τιμολόγηση συντήρησης αδειών χρήσης λογισμικού σε θυγατρικές ποσού ευρώ 913 χιλ. (2017: 584 χιλ.), έσοδα από υπεκμίσθωση ακινήτων και αναλογία κοινοχρήστων σε θυγατρικές ποσού ευρώ 225 χιλ. (2017: 165 χιλ.) και έσοδα από τιμολόγηση εξόδων ταξιδίων στο πλαίσιο των υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης ποσού ευρώ 75 χιλ. (2017: 59 χιλ.).

(γ) Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων είναι:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Χρεωστικοί τόκοι	(6.785)	(6.867)	0	0
Έξοδα πιστωτικών καρτών	(4.868)	(4.984)	(2)	(2)
Συναλλαγματικές διαφορές (έξοδα)	(1.178)	(1.528)	(0)	(0)
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	0	(28)	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(12.831)	(13.407)	(2)	(2)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	121	100	10	3
Συναλλαγματικές διαφορές (έσοδα)	885	685	0	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	0	422	0	115
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	1.006	1.207	10	119
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	(11.825)	(12.200)	8	116

(δ) Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης τις συγγενείς εταιρείες VYNER LTD και SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD. Κατά την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα ως κέρδος στο λογαριασμό «Έξοδα - έσοδα από συνδεδεμένες επιχειρήσεις», ποσό ευρώ 83 χιλ. (2017: ζημία ποσό ευρώ 1.160 χιλ.) με αντίστοιχη αύξηση της αξίας της Επένδυσης σε Θυγατρικές και Συγγενείς. Η περαιτέρω διαφοροποίηση της αξίας της επένδυσης οφείλεται σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στη συγγενή SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD κατά ποσό ευρώ 315 χιλ. και στη VYNER LTD κατά ποσό ευρώ 5.010 χιλ.

7. Ιδιοχρησιμοποιούμενα Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα Ιδιοχρησιμοποιούμενα Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος						Σύνολο Ενσώματων Περιουσιακών Στοιχείων
	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανήματα-Εγκαταστάσεις-Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	55.164	139.259	5.278	967	11.579	2.977	215.224
1.1 - 31.12.2018							
Προσθήκες	22	4.862	590	221	4.698	(52)	10.340
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	(1.169)	(2.758)	(160)	(115)	(1.747)	(67)	(6.016)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	0	(8.204)	(998)	(220)	(3.283)	0	(12.705)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	959	156	114	1.550	0	2.780
Αξία κτήσης 31.12.2018	54.017	217.921	11.225	5.228	54.131	2.857	345.379
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2018	0	(83.803)	(6.358)	(4.260)	(41.335)	0	(135.756)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	54.017	134.118	4.867	968	12.796	2.857	209.624

	Ο Όμιλος						Σύνολο Ενσώματων Περιουσιακών Στοιχείων
	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανήματα-Εγκαταστάσεις-Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	56.617	142.983	5.690	1.167	11.410	3.177	221.044
1.1 - 31.12.2017							
Προσθήκες	0	5.499	605	108	3.827	303	10.342
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	(1.453)	(1.863)	(175)	(122)	(1.978)	(503)	(6.093)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	0	(7.985)	(1.003)	(306)	(3.441)	0	(12.735)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	625	161	120	1.760	0	2.666
Αξία κτήσης 31.12.2017	55.164	215.817	10.795	5.122	51.181	2.977	341.055
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	0	(76.558)	(5.517)	(4.154)	(39.602)	0	(125.831)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	55.164	139.259	5.278	967	11.579	2.977	215.224

Οι προσθήκες στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία της χρήσης αφορούν έξοδα διαμόρφωσης και αγοράς εξοπλισμού καταστημάτων λιανικής (νέων και υφιστάμενων) για τους κλάδους οικιακού εξοπλισμού και επίπλων και αθλητικών ειδών.

Στον κλάδο οικιακού εξοπλισμού και επίπλων, την 20/3/2018 ξεκίνησε τη λειτουργία του ένα νέο σημείο προώθησης προϊόντων IKEA (Pop Up) στον Πειραιά ορισμένης διάρκειας το οποίο ολοκλήρωσε τη λειτουργία του την 1/12/2018. Επίσης, την 5/12/2018 ξεκίνησε τη λειτουργία του ένα νέο σημείο παραγγελιών και παραλαβών (Pick Up and Order Point) στο Plovdiv της Βουλγαρίας.

Στον κλάδο αθλητικών ειδών, την περίοδο 1/1-31/12/2018 ξεκίνησαν τη λειτουργία τους: ένα νέο κατάστημα INTERSPORT στην Κύπρο (Λευκωσία), ένα στην Τουρκία (Marlıtepe, Κωνσταντινούπολη), ένα στη Βουλγαρία (Plovdiv) και ένα στην Ρουμανία (Satu Mare).

Οι σημαντικότερες προσθήκες στη χρήση 2018 στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αφορούν:

- κτίρια και τεχνικά έργα ποσού ευρώ 2,2 εκ. των Καταστημάτων IKEA και ποσού ευρώ 2,5 εκ. των Καταστημάτων INTERSPORT & TAF.
- μηχανήματα – εγκαταστάσεις, έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός ποσού ευρώ 2,7 εκ. των Καταστημάτων IKEA και ποσού ευρώ 2,3 εκ. των Καταστημάτων INTERSPORT & TAF.

Οι λοιπές μεταβολές καθώς και οι μεταβολές αποσβεσμένων στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία της χρήσης, ποσού ευρώ 2,6 εκ. αφορούν μεταφορά ακινήτων από ιδιοχρησιμοποιούμενα σε επενδυτικά, συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την διαφορά των συναλλαγματικών ισοτιμιών μετατροπής των μεγεθών που αφορούν τα πάγια των εταιρειών του εξωτερικού ποσού 592 χιλ.. Επίσης, στις λοιπές μεταβολές κτήσης περιλαμβάνονται καταστροφές, πωλήσεις παγίων.

Στα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, συμπεριλαμβάνονται και τα μισθωμένα με χρηματοδοτική μίσθωση ενσώματα περιουσιακά στοιχεία θυγατρικών εταιρειών τα οποία ανέρχονται σε ποσό ευρώ 29.336 χιλ (31/12/2017: ευρώ 29.852 χιλ). Όσον αφορά το ακίνητο του Καταστήματος IKEA της HOUSEMARKET ποσό ευρώ 27.198 χιλ (31/12/2017: ευρώ 27.391 χιλ) στη Θεσ/νίκη, έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης και αντιμετωπίζονται διαδικαστικά θέματα με το Κτηματολόγιο προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση μεταβίβασης του ακινήτου στην HOUSEMARKET.

Το μέσο επιτόκιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης για τη χρήση 2018 διαμορφώθηκε στο 5,50% (2017: 5,24%).

Οι αποσβέσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων της χρήσης 2018 ανήλθαν στο ποσό των ευρώ 12.707 χιλ. (2017: ευρώ 12.735 χιλ.). Οι συνολικές αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων ευρώ 14.051 χιλ. (2017: ευρώ 13.945 χιλ.) καταχωρήθηκαν κατά ποσό ευρώ 480 χιλ. (2017: ευρώ 337 χιλ.) στο κόστος πωλήσεων, κατά ποσό ευρώ 11.993 χιλ. (2017: ευρώ 12.067 χιλ.) στα έξοδα διάθεσης και κατά ποσό ευρώ 1.577 χιλ. (2017: ευρώ 1.541 χιλ.) στα έξοδα διοίκησης. Την 31/12/2018 ο Όμιλος εξέτασε την αξία των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων ανα κατάσταση (CGU) και όπου διαπιστώθηκε η ύπαρξη ένδειξης για απομείωση της αξίας διενήργησε έλεγχο απομείωσης. Την 31/12/2018 δεν προέκυψε απομείωση της αξίας των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου. Η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που αφορούν τα Καταστήματα IKEA, INTERSPORT & TAF ανέρχεται για τον Όμιλο σε ποσό ευρώ 186.385 χιλ. (ευρώ 186.737 χιλ. το 2017).

Για την Εταιρεία, οι μεταβολές κατά τη χρήση 2018 στον πίνακα ενσώματων παγίων αφορούν προσθήκες στο μισθωμένο κτίριο και αγορά επίπλων.

	Η Εταιρεία		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο Ενσώματων Περιουσιακών Στοιχείων
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	130	79	208
1.1 - 31.12.2018			
Προσθήκες	5	25	30
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	0	(4)	(4)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(18)	(27)	(44)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	1	1
Αξία κτήσης 31.12.2018	302	258	560
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2018	(185)	(184)	(369)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	117	74	191

	Η Εταιρεία			
	Κτίρια και εγκαταστάσεις κτιρίων	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο Ενσώματων Περιουσιακών Στοιχείων
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	139	2	83	224
1.1 - 31.12.2017				
Προσθήκες	7	0	21	28
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	0	(3)	0	(3)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(17)	(0)	(25)	(42)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	1	0	1
Αξία κτήσης 31.12.2017	297	0	237	534
Σωρευμένες αποσβέσεις 31.12.2017	(167)	0	(159)	(326)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	130	0	79	208

8. Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι μεταβολές της τρέχουσας χρήσης 1/1 – 31/12/2018 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης	21.060	17.395	0	0
Προσθήκες	341	1.002	0	0
Απομειώσεις / Υπεραξίες ακινήτων	(8)	0	0	0
Μειώσεις	0	(45)	0	0
Λοιπές μεταβολές	2.600	2.708	0	0
Υπόλοιπο Λήξης	23.993	21.060	0	0

Στο ποσό των ευρώ 24 εκ (2017 ευρώ 21 εκ) περιλαμβάνονται τα εξής:

- ακίνητο προς εκμετάλλευση, αξίας ποσού ευρώ 8,2 εκ. (2017 ευρώ 7,1 εκ). Η εκτίμηση της εύλογης αξίας διενεργήθηκε στη χρήση 2018 από εγκεκριμένους. Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας χρησιμοποιήθηκε η Επενδυτική Μέθοδος με τη χρήση της Προεξόφλησης Ταμειακών Ροών (DCF) με ανάλυση δεκαετούς διάρκειας. Η μέθοδος αποτίμησης της εύλογης αξίας ιεραρχήθηκε σε επίπεδο 3. Οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για το ακίνητο ήταν: Μισθωτική αξία 61.905 €/μήνα, απόδοση εξόδου (exit yield) 10%, επιτόκιο προεξόφλησης (TRR) 11%.
- μέρος ακινήτων θυγατρικής εταιρείας με αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση ακινήτων, αξίας ποσού ευρώ 12,4 εκ. (2017 ευρώ 10,5 εκ.). Η εκτίμηση της εύλογης αξίας διενεργήθηκε στη χρήση 2018 από εγκεκριμένους εκτιμητές. Για τον

υπολογισμό της εύλογης αξίας χρησιμοποιήθηκε η Επενδυτική Μέθοδος βάσει της οποίας η αξία των ακινήτων υπολογίζεται κεφαλαιοποιώντας τα πραγματικά ή δυνητικά μισθώματα που μπορούν αυτά να παράγουν. Η μέθοδος αποτίμησης της εύλογης αξίας ιεραρχήθηκε σε επίπεδο 3. Οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τα καταστήματα λιανικής που μισθώνει η θυγατρική με αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση ακινήτων ήταν: Τιμή μισθώματος/μήνα ποσό ευρώ 14/τμ, απόδοση εξόδου (exit yield) 7,50%, επιτόκιο προεξόφλησης (TRR) 8,75% και ετήσια αύξηση μισθωμάτων 1,00%.

- ακίνητο αξίας ποσού ευρώ 3,4 εκ. θυγατρικής εταιρείας που μισθώνεται για εμπορική χρήση (2017 ευρώ 3,4 εκ). Η εκτίμηση της εύλογης αξίας διενεργήθηκε από τη Διοίκηση βάσει των συμφωνημένων όρων της μίσθωσης.

Οι λοιπές μεταβολές αφορούν μίσθωση σε εταιρεία εκτός Ομίλου μέρος ακινήτου που χρησιμοποιούσε για την εξυπηρέτηση της εμπορικής του λειτουργίας (βλέπε Σημείωση 7).

9. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος				
	Δικαιώματα	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	4.352	3.254	1.568	9.174
1.1 - 31.12.2018				
Προσθήκες	0	1.548	47	1.595
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	0	(81)	(522)	(603)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(278)	(958)	(109)	(1.344)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	30	172	202
Αξία κτήσης 31.12.2018	8.872	13.048	2.067	23.986
Σωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις 31.12.2018	(4.798)	(9.256)	(909)	(14.963)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	4.074	3.792	1.157	9.023

Ο Όμιλος				
	Δικαιώματα	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	4.630	2.859	1.938	9.427
1.1 - 31.12.2017				
Προσθήκες	0	1.214	107	1.320
Λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης	0	(61)	(471)	(533)
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(278)	(788)	(145)	(1.211)
Λοιπές μεταβολές αποσβεσμένων	0	31	139	169
Αξία κτήσης 31.12.2017	8.872	11.582	2.541	22.994
Σωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις 31.12.2017	(4.520)	(8.328)	(973)	(13.821)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	4.352	3.254	1.568	9.174

Τα δικαιώματα περιλαμβάνουν χρήση εμπορικών σημάτων (IKEA). Οι λοιπές μεταβολές αξίας κτήσης καθώς και οι μεταβολές αποσβεσμένων αφορούν συναλλαγματικές διαφορές. Οι προσθήκες στα άυλα περιουσιακά στοιχεία αφορούν άδειες χρήσεις λογισμικού.

Οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου της χρήσης 2018 ανήλθαν στο ποσό ευρώ 1.344 χιλ.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία για την Εταιρεία τη χρήση 2018 αναλύονται ως εξής:

Η Εταιρεία			
	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	95	84	180
1.1 - 31.12.2018			
Προσθήκες	48	45	92
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(21)	(10)	(31)
Αξία κτήσης 31.12.2018	553	129	682
Σωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις 31.12.2018	(431)	(10)	(441)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	122	120	241

Η Εταιρεία			
	Λογισμικά Προγράμματα	Λοιπά	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2016	53	0	53
1.1 - 31.12.2017			
Προσθήκες	54	84	138
Αποσβέσεις/απομειώσεις χρήσης	(11)	0	(11)
Αξία κτήσης 31.12.2017	506	84	590
Σωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις 31.12.2017	(410)	0	(410)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	95	84	180

10.Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜ/ΧΗΣ 2018	31/12/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜ/ΧΗΣ 2017	31/12/2017
ΧΩΡΑ					
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ					
GENCO TRADE SRL	Ρουμανία	1,57%	367	1,57%	367
HOUSEMARKET AE	Ελλάδα	100%	61.956	100%	61.956
INTERSPORT ATHLETICS AEE	Ελλάδα	100%	15.664	100%	15.664
STOCK OPTION			2.341		2.056
ΣΥΝΟΛΟ			80.328		80.042

Η δραστηριότητα της κάθε μίας εκ των εταιρειών ανωτέρω περιγράφεται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Την 31/12/2018 δεν υπήρχαν ενδείξεις για τη διενέργεια ελέγχου απομείωσης των θυγατρικών.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης τις συγγενείς εταιρείες VYNER LTD και SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD. Κατά την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα ως κέρδος στο λογαριασμό «Έξοδα - έσοδα από συνδεδεμένες επιχειρήσεις», ποσό ευρώ 83 χιλ. (2017: ζημία ευρώ 1.160 χιλ.) με αντίστοιχη αύξηση της αξίας της Επένδυσης σε Θυγατρικές και Συγγενείς. Η περαιτέρω διαφοροποίηση της αξίας της επένδυσης οφείλεται σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στη συγγενή SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD κατά ποσό ευρώ 315 χιλ. (2017: 85 χιλ.) και στη VYNER LTD κατά ποσό ευρώ 5.010 χιλ. (2017: 410 χιλ.).

Τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία της VYNER LTD έχουν ως εξής:

Χρήση	Χώρα εγκατάστασης	Σύνολο Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Κέρδη	Ποσοστό συμμετοχής
2018	Κύπρος	147.375	88.779	10.420	913	50,00%
2017	Κύπρος	145.712	101.426	9.439	(1.849)	50,00%

Τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία της SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD έχουν ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Σύνολο Ενεργητικού	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Ζημίες	Ποσοστό συμμετοχής
2018	Κύπρος	1.538	198	166	(747)	50,00%
2017	Κύπρος	1.889	201	156	(471)	50,00%

11. Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δοσμένες εγγυήσεις για μισθώσεις ακινήτων	4.285	4.675	47	47
Δοσμένες λοιπές εγγυήσεις σε τρίτους	124	56	0	0
Δοσμένες λοιπές εγγυήσεις	17	43	0	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	272	572	0	0
Σύνολο	4.699	5.346	47	47

Οι εγγυήσεις για μισθώσεις ακινήτων σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία των εταιρειών του Ομίλου αφού αφορούν εμπορικά ακίνητα. Επίσης, εγγυήσεις έχουν δοθεί και για δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς.

12. Αποθέματα

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	83.742	73.947	0	0
Προκαταβολές για αγορές εμπορευμάτων	122	3.412	0	0
Σύνολο	83.864	77.359	0	0

Το κόστος των αποθεμάτων του Ομίλου που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος πωληθέντων ανέρχεται σε ευρώ 252.158 χιλ. (ευρώ 243.235 χιλ. το 2017). Η αξία των αποθεμάτων που διαγράφηκαν εντός της χρήσης ανέρχεται σε ευρώ 1.242 χιλ. (ευρώ 1.194 χιλ. το 2017). Την παρούσα χρήση διενεργήθηκαν προβλέψεις απομείωσης για ακίνητα και βραδέως κινούμενα αποθέματα ποσού ευρώ 340 χιλ. (ευρώ 306 χιλ. το 2017). Το σύνολο της πρόβλεψης αποθεμάτων την 31/12/2018 ανέρχεται για τον Όμιλο σε ποσό ευρώ 1.113 χιλ. (ευρώ 1.590 χιλ. το 2017).

13. Απαιτήσεις από Πελάτες

Ο λογαριασμός απαιτήσεις από πελάτες αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	9.843	9.361	1.980	1.521
Επιταγές πελατών	18	18	0	0
Προβλέψεις επισφαλών πελατών	(7.320)	(7.239)	0	0
Σύνολο	2.541	2.140	1.980	1.521

Το ανωτέρω υπόλοιπο διαμορφώνεται από πλήθος πελατών χωρίς να υπάρχει μεμονωμένος πελάτης με σημαντικό υπόλοιπο στον Όμιλο.

Η μεταβολή της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων στη χρήση αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αρχικό υπόλοιπο	(7.239)	(7.387)	0	0
Αντιλογισμοί προβλέψεων	9	147	0	0
Προβλέψεις	(91)	(5)	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές υπολοίπου χρήσης	0	6	0	0
Τελικό υπόλοιπο	(7.320)	(7.239)	0	0

Την 31/12/2018 και την 31/12/2017, η κατανομή των απαιτήσεων από πελάτες σε μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες και σε ληξιπρόθεσμες και απομειωμένες είναι η εξής:

	Σύνολο	Μη ληξιπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις	Ληξιπρόθεσμες εμπορικές απαιτήσεις
31/12/2018	2.541	778	1.762
31/12/2017	2.140	774	1.366

Στις μη ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες απαιτήσεις περιλαμβάνονται ποσά που προέρχονται από τιμολόγηση μισθωμάτων και κοινοχρήστων ποσού ευρώ 306 χιλ. (2017: 251) , από πωλήσεις e-shop 53 χιλ. (2017: 242 χιλ.), από τιμολόγηση ηλεκτρικού ρεύματος στον ΛΑΓΗΕ ποσού ευρώ 93 χιλ. (2017: 148 χιλ.), από παροχή διοικητικών υπηρεσιών σε συνδεδεμένη εταιρεία ποσού ευρώ 119 χιλ. (2017: 133 χιλ.) και από λοιπές τιμολογήσεις ποσού ευρώ 207 χιλ.

14.Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΦΠΑ Χρεωστικός	1.717	1.422	0	0
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	3.725	7.168	0	0
Λοιποί χρεώστες	11.688	16.007	5.017	5.101
Σύνολο	17.130	24.596	5.017	5.101

Στους λοιπούς χρεώστες την 31/12/2018 περιλαμβάνονται ποσά ευρώ 3.497 χιλ. που αφορούν έξοδα επόμενων χρήσεων και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα καταχωρημένα σε μεταβατικούς λογαριασμούς (2017: ποσό ευρώ 4.047 χιλ.) και προκαταβολές προμηθευτών ποσού ευρώ 581 χιλ. (2017: ποσό ευρώ 1.142 χιλ.). Επιπλέον, περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 3.542 χιλ. που αφορά πρόγραμμα προεξόφλησης πιστωτικών καρτών θυγατρικής μέσω factoring (2017: ποσό ευρώ 6.775 χιλ.), ποσό ευρώ 1.209 χιλ. που αφορά απαίτηση δημοτικών τελών (2017: ποσό ευρώ 1.200 χιλ.), ποσό ευρώ 553 χιλ. που αφορά λογαριασμούς δεσμευμένων καταθέσεων (2017: ποσό ευρώ 526 χιλ.) και ποσό ευρώ 306 χιλ. που αφορά αγορές υπό παραλαβή (2017: ποσό ευρώ 226 χιλ.). Για την Εταιρεία τη χρήση 2018 περιλαμβάνεται στους λοιπούς χρεώστες, απαίτηση είσπραξης από θυγατρική μερίσματος ποσού ευρώ 5.000 χιλ. (2017: ποσό ευρώ 5.000 χιλ.).

15.Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση και αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο	1.765	2.232	2	1
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	38.089	34.372	1.523	2.842
Σύνολο	39.854	36.603	1.525	2.843

Τα προσωρινά αδιάθετα κεφάλαια των εταιρειών του Ομίλου επενδύονται σε πολύ βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις σε ευρώ. Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο καταθέσεων για τη χρήση 2018 ανήλθε στο 0,70% (2017: 0,70%).

16.Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο την 31η Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν σε ευρώ 47.144.655,52 διαιρούμενο σε 51.807.314 μετοχές ονομαστικής αξίας 0,91 ενενήντα επτά λεπτών του Ευρώ η κάθε μία (Σημείωση 1). Το μετοχικό κεφάλαιο την 31η Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν σε ευρώ 50.094.377,36 διαιρούμενο σε 51.643.688 μετοχές ονομαστικής αξίας 0,97 ενενήντα επτά λεπτών του Ευρώ η κάθε μία.

Η εξέλιξη και ο τρόπος κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, από τη σύσταση της παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας εξέλιξης μετοχικού κεφαλαίου (ποσά σε ευρώ)								
Ημερομηνία Γενικής Συνέλευσης/ Διοικητικού Συμβουλίου	Αριθμός Φ.Ε.Κ. ή ΤΑΠΕΤ	Ποσό αύξησης		Ποσό μείωσης		Σύνολο νέων μετοχών	Σύνολο Μετοχικό Κεφάλαιο μετά την αύξηση	Ονομαστική αξία μετοχής
		Με καταβολή μετρητών	Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών – υπεραξίας παγίων – Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Με μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής και επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους				
Ιδρυτικό Κεφάλαιο	618/13.6.66	514.673,51	-	-	5.000	5.000	14.673,51	2,93
27/07/68	930/23.8.68	-	514.673,51	-	5.000	10.000	29.347,03	2,93
29/11/71	1978/20.12.71	-	58.694,06	-	20.000	30.000	88.041,09	2,93
27/06/75	2233/15.10.75	-	17.608,22	-	6.000	36.000	105.649,30	2,93
11/10/82	4007/11.11.82	3,00	109.461,42	-	37.300	73.300	215.113,72	2,93
19/02/88	446/17.3.88	528.246,52	1.897.872,34	-	2.926.700	3.000.000	2.641.232,58	0,88
24/06/89	4336/29.12.89	-	264.123,26	-	300.000	3.300.000	2.905.355,83	0,88
21/12/92	228/21.1.93	-	290.535,58	-	330.000	3.630.000	3.195.891,42	0,88
11/06/94	2985/17.6.94	479.383,71	3.195.891,42	-	4.174.500	7.804.500	6.871.166,54	0,88
27/06/98	5395/7.7.98	-	5.496.933,24	-	6.243.600	14.048.100	12.368.099,78	0,88
05/03/99	1572/22.3.99	6.648.774,76	-	-	7.551.900	21.600.000	19.016.874,54	0,88
23/06/00	7051/25.7.00	3.847.395,45	-	-	4.370.000	25.970.000	22.864.269,99	0,88
22/06/01	5916/11.7.01	-	3.105.730,01	-	-	25.970.000	25.970.000,00	1
21/06/02	6897/8.7.02	-	25.970.000,00	-	25.970.000	51.940.000	51.940.000,00	1
20/06/03	12169/4.11.03	Ακύρωση 987.080 ιδίων ονομαστικών μετοχών		-	-	50.952.920	50.952.920,00	1
10/06/11	99/19.1.11	39.402,00	-	-	39.402	50.992.322	50.992.322,00	1
13/06/14	KAK 243951/3.9.14	Αύξηση κεφαλαίου 3.569.462,54 με κεφαλαιοποίηση αφορολ. αποθεματικών 3.297.339,74 και διαφοράς υπέρ το άρτιο 272.122,08		-	-	50.992.322	54.561.784,54	1,07
22/12/16	KAK 881038/03.01.17	361.754,16	-	-	338.088	51.330.410	54.923.538,70	1,07
16/06/17	KAK 1111376/06.7.17	-	-	5.133.041,00	-	51.330.410	49.790.497,70	0,97
18/12/17	KAK 1315305/26.1.18	303.879,66	-	-	313.278	51.643.688	50.094.377,36	0,97
15/06/18	KAK 1411661/27.6.18	-	2.065.747,52	-	-	51.643.688	52.160.124,88	1,01
15/06/18	KAK 1411661/27.6.18	-	-	5.164.368,80	-	51.643.688	46.995.756,08	0,91
17/12/18	KAK 1638212/22.1.19	148.899,66	-	-	163.626	51.807.314	47.144.655,74	0,91
Σύνολο						51.807.314	47.144.655,74	0,91

17. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τακτικό αποθεματικό	19.905	19.688	6.686	6.686
Αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων	722	722	0	0
Αποθεμ. συνολ. διαφορών από μετατροπή Καταστ. Οικον. Θέσης σε Ξ.Ν.	(9.193)	(7.265)	0	0
Έκτακτα / Αφορολόγητα αποθεματικά	16.313	16.313	6.970	6.970
Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.989	1.617	2.122	1.750
Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	(217)	(124)	0	0
Σύνολο	29.520	30.951	15.778	15.406

Τακτικό αποθεματικό: Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής νομοθεσίας, η δημιουργία τακτικού αποθεματικού - με την κατ' έτος μεταφορά ποσού ίσου με το 5% των ετήσιων, μετά από φόρους, κερδών - είναι υποχρεωτική, μέχρι να φθάσει το ύψος του αποθεματικού στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας, μπορεί όμως να συμψηφισθεί με συσσωρευμένες ζημίες.

Έκτακτα – αφορολόγητα αποθεματικά: Ο Όμιλος διατηρεί έκτακτα – αφορολόγητα αποθεματικά ποσού ευρώ 16.313 χιλ. (2017: ευρώ 16.313 χιλ.), τα οποία προήλθαν κυρίως από πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο ΧΑ, μερίσματα, τόκους και έσοδο από πρόβλεψη επισφάλειας του Ν. 3296 /04. Σε περίπτωση διαθέσεως ή κεφαλαιοποιήσεως θα φορολογηθούν με τον φορολογικό συντελεστή που προβλέπεται από το Ν.4172/2013 (βλέπε Σημείωση 24).

Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εταιρειών εξωτερικού: Το αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών από μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εταιρειών εξωτερικού αποτελείται από τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από τη μητρική.

Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών: Το αποθεματικό αυτό αφορά αποτίμηση στην εύλογη αξία προσδιορισμένου αποτελεσματικού μέσου αντιστάθμισης ταμειακών ροών (IRS)-βλέπε Σημείωση 21.

Αποθεματικό δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών: Το αποθεματικό δημιουργείται με την έγκριση από τη Γενική Συνέλευση Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης. Μετά την άσκηση των δικαιωμάτων ή την παραίτηση των δικαιούχων το υπόλοιπο του αποθεματικού μεταφέρεται στο Λογαριασμό Αδιανεμήτων Κερδών.

Αποθεματικά αναπροσαρμογής παγίων: Το αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων περιλαμβάνει διαφορές αποτίμησης αξίας οικοπέδων και κτιρίων. Τα αποθεματικά αναπροσαρμογής παγίων δε δύναται να διανεμηθούν στους μετόχους.

18.Μερίσματα

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 15/6/2018 δεν τέθηκε θέμα διανομής μερίσματος χρήσης 2017. Η μητρική εταιρεία καταχώρησε στα έσοδα της μέρισμα από θυγατρική ποσού € 5 εκ κατά τη χρήση 2018.

19.Παροχές σε εργαζόμενους

19.1 Υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η υποχρέωση για αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία (Νόμος 2112/20, 4093/12 για τις Ελληνικές Εταιρείες, Βουλγάρικη Εργατική Νομοθεσία για τις Βουλγάρικες Εταιρείες και Εργατική Νομοθεσία Ν1475 για την Τουρκική Εταιρεία) απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη η οποία εκπονήθηκε από την εταιρεία AON Hewitt με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι βασικές εκτιμήσεις της αναλογιστικής μελέτης για την Ελλάδα είναι οι εξής:

Ελληνικές Εταιρείες	2018	2017
Μέση ετήσια αύξηση μισθοδοσίας προσωπικού	1,00%	1,00%
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,75%- 2,05%	1,59% - 1,80%
Πληθωρισμός	1,00%	1,00%
Διάρκεια Προγράμματος (έτη)	15-22	16-23

Σε περίπτωση αύξησης της μέσης ετήσιας αύξησης μισθοδοσίας προσωπικού κατά 0,50% (δηλαδή 1,50%), τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού των ελληνικών εταιρειών θα αυξανόταν από 7,46% έως 11,12%. Σε περίπτωση αύξησης του επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,50%, τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού των ελληνικών εταιρειών θα μειωνόταν από 6,73% έως 9,76%.

Βουλγάρικες Εταιρείες	2018	2017
Μέση ετήσια αύξηση μισθοδοσίας προσωπικού	3,50%	3,50%
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,03%	1,70%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%
Διάρκεια Προγράμματος (έτη)	23-29	24-28

Σε περίπτωση αύξησης της μέσης ετήσιας αύξησης μισθοδοσίας προσωπικού κατά 0,50% (δηλαδή 4,00%), τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού των βουλγάρικων εταιρειών θα αυξανόταν από 11,70% έως 15,09%. Σε περίπτωση αύξησης του επιτοκίου προεξόφλησης αυξανόταν κατά 0,50% (δηλαδή 1,53%), τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού των Βουλγάρικων εταιρειών θα μειωνόταν από 10,55% έως 13,37%.

Τούρκικη Εταιρεία	2018	2017
Μέση ετήσια αύξηση μισθοδοσίας προσωπικού	15,00%	7,10%
Επιτόκιο προεξόφλησης	18,00%	10,50%
Πληθωρισμός	13,00%	5,10%
Διάρκεια Προγράμματος (έτη)	24	23

Σε περίπτωση αύξησης του πληθωρισμού κατά 0,50% (δηλαδή 13,50%), τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού θα αυξανόταν κατά 11% για την INTERSPORT ATLETİK MAĞAZACILIK VE DIŞ TİCARET A.Ş. Σε περίπτωση αύξησης του επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,50% (δηλαδή 18,50%), τότε το σύνολο των παροχών προσωπικού θα μειωνόταν κατά 9,50% για την INTERSPORT ATLETİK MAĞAZACILIK VE DIŞ TİCARET A.Ş. Στην ανάλυση ευαισθησίας της Τουρκίας γίνεται αναφορά στο ποσοστό του πληθωρισμού και όχι σε αυτό της αύξησης αποδοχών γιατί η παροχή της Τουρκίας υπόκειται σε ανώτατο όριο μισθού (plafond) και η αύξηση/μείωση του πληθωρισμού θα επηρεάσει το ανώτατο όριο του μισθού.

Η δαπάνη για πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, λόγω συνταξιοδότησης, που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	360	346	27	26
Χρηματοοικονομικό κόστος	77	74	8	8
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	273	283	(34)	2
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	710	704	1	36
Υπόλοιπο υποχρεώσεων στην έναρξη	4.357	3.921	494	430
Έξοδα συνταξιοδότησης	710	704	1	36
Πληρωθείσες παροχές	(371)	(375)	0	0
Αναλογιστικά κέρδη	53	118	20	28
Συναλλαγματικές διαφορές	(13)	(11)	0	0
Υπόλοιπο λήξεως	4.736	4.357	515	494

Τα ποσά που εμφανίζονται στην γραμμή Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) εμφανίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και αφορούν προγράμματα καθορισμένων παροχών.

19.2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας της 16ης Ιουνίου 2017, στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών, ενέκρινε τη διάθεση 2.566.520 δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών και την παροχή εξουσιοδοτήσεως στο Διοικητικό Συμβούλιο για τη ρύθμιση των διαδικαστικών θεμάτων και λεπτομερειών. Το πρόγραμμα θα υλοποιείται σε τέσσερις σειρές, με περίοδο ωρίμανσης πέντε ετών ανά σειρά. Τα δικαιώματα πρέπει να ασκηθούν εντός πέντε ετών από την ημερομηνία ωρίμανσής τους. Σε περίπτωση που μετά την παραπάνω κατανομή των δικαιωμάτων στους δικαιούχους της κάθε σειράς, παραμένουν αδιάθετα δικαιώματα, αυτά δε θα παραχωρούνται αλλά θα ακυρώνονται. Η τιμή διάθεσης των μετοχών της κάθε σειράς, είναι η χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για την έγκριση του προγράμματος.

Την 20/11/2017 το Δ.Σ προέβη στην παραχώρηση 641.630 Δικαιωμάτων Προαίρεσης, τα οποία αποτελούν την πρώτη από τις τέσσερις υπό παραχώρηση σειρές. Η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης προσδιορίζεται στο ποσό των ευρώ 5,768 ανά μετοχή που αποτελεί τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής (προσαρμοσμένη με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε μετά την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης).

Τα δικαιώματα της ανωτέρω σειράς κατοχυρώνονται σε πέντε έτη ως ακολούθως:

Ημερομηνία Κατοχύρωσης	Αριθμός Δικαιωμάτων
31/12/2017	128.326
31/12/2018	128.326
31/12/2019	128.326
31/12/2020	128.326
31/12/2021	128.326

Η εύλογη αξία των Δικαιωμάτων υπολογίστηκε βασισμένη στην προσομοίωση της τιμής της μετοχής της Εταιρείας υποθέτοντας ότι η τιμή θα εξελιχθεί στο μοντέλο της “Binomial Pricing”. Η εύλογη αξία ανά Δικαίωμα και ημερομηνία κατοχύρωσης προσδιορίστηκε με βάση το μοντέλο 5 Bermudan option ως εξής:

Ημερομηνία Κατοχύρωσης	Τιμή ανά Δικαίωμα €
31/12/2017	0,962
31/12/2018	1,064
31/12/2019	1,152
31/12/2020	1,225
31/12/2021	1,290

Οι μεταβλητές βάσει των οποίων υπολογίστηκαν τα παραπάνω είναι:

Μεταβλητή	Τιμή
Τιμή Άσκησης	€ 5,77
Ημερομηνία Παραχώρησης (Grant date)	20/11/2017
Μεταβλητότητα (Stock Volatility)	28,1%
Μερισματική Απόδοση (Dividend Yield)	1,72%
Ποσοστό παραίτησης (Attrition Rate)	0%
Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου (Risk Free Rate)	0,3953%

Την 19/11/2018 το Δ.Σ προέβη στην παραχώρηση 641.630 Δικαιωμάτων Προαίρεσης, τα οποία αποτελούν την δεύτερη από τις τέσσερις υπό παραχώρηση σειρές. Η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης προσδιορίζεται στο ποσό των ευρώ 5,667 ανά μετοχή που αποτελεί τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής (προσαρμοσμένη με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε μετά την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης).

Τα δικαιώματα της ανωτέρω σειράς κατοχυρώνονται σε πέντε έτη ως ακολούθως:

Ημερομηνία Κατοχύρωσης	Αριθμός Δικαιωμάτων
31/12/2018	128.326
31/12/2019	128.326
31/12/2020	128.326
31/12/2021	128.326
31/12/2022	128.326

Η εύλογη αξία των Δικαιωμάτων υπολογίστηκε βασισμένη στην προσομοίωση της τιμής της μετοχής της Εταιρείας υποθέτοντας ότι η τιμή θα εξελιχθεί στο μοντέλο της “Binomial Pricing”. Η εύλογη αξία ανά Δικαίωμα και ημερομηνία κατοχύρωσης προσδιορίστηκε με βάση το μοντέλο 5 Bermudan option ως εξής:

Ημερομηνία Κατοχύρωσης	Τιμή ανά Δικαίωμα €
31/12/2018	0,541
31/12/2019	0,623
31/12/2020	0,694
31/12/2021	0,756
31/12/2022	0,809

Οι μεταβλητές βάσει των οποίων υπολογίστηκαν τα παραπάνω είναι:

Μεταβλητή	Τιμή
Τιμή Άσκησης	€ 5,67
Ημερομηνία Παραχώρησης (Grant date)	19/11/2018
Μεταβλητότητα (Stock Volatility)	26,6%
Μερισματική Απόδοση (Dividend Yield)	2,012%
Ποσοστό παραίτησης (Attrition Rate)	0%
Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου (Risk Free Rate)	0,575%

Την 20/11/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέδωσε Πρόσκληση προς τους δικαιούχους του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγορών Μετοχών που ενέκρινε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 27/9/2013, και η Τακτική Γενική Συνέλευση της 16/6/2017 για την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Στην εν λόγω Πρόσκληση ανταποκρίθηκαν 16 δικαιούχοι και άσκησαν το δικαίωμά τους για την εξαγορά 163.626 μετοχών, ονομαστικής αξίας 0,91 ευρώ, στην τιμή διάθεσης 3,28 ευρώ ανά μετοχή και κατέβαλαν συνολικό ποσό πεντακοσίων τριάντα επτά χιλιάδων εξήντα εννέα ευρώ και εξήντα ενός λεπτού (€ 537.069,61).

Σημειώνεται ότι η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα απονεμόμενα δικαιώματα προαίρεσης είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των τριών ευρώ και σαράντα λεπτών (€ 3,40) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής την ημέρα της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης για το πρόγραμμα της 27/9/2013 (ημέρα Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης). Λόγω εταιρικών γεγονότων (επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών), η ιστορική τιμή κλεισίματος της μετοχής αναπροσαρμόστηκε και διαμορφώθηκε στο ποσό των τριών ευρώ και τριάντα τεσσάρων λεπτών (€ 3,34) ανά μετοχή (Δυνάμει της από 20/11/2017 απόφασης του ΔΣ). Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 15/6/2018 πραγματοποιήθηκε μεταβολή της ιστορικής τιμής της μετοχής, συνέπεια εταιρικής πράξης σχετιζόμενης με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και της επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους. Συνέπεια της άνω αναπροσαρμογής είναι η ιστορική τιμή διαμορφώθηκε πλέον στο ποσό των τριών ευρώ και είκοσι οκτώ λεπτών (€ 3,28).

Επίσης η τιμή διάθεσης των μετοχών στις οποίες αντιστοιχούν τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που θεσπίστηκε με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας την 16/6/2017 είχε προσδιορισθεί καταρχήν στο ποσό των πέντε ευρώ και ογδόντα επτά λεπτών (€ 5,87) ανά μετοχή, που αποτελούσε τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος της μετοχής. Λόγω εταιρικών γεγονότων (επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών), η ιστορική τιμή κλεισίματος της μετοχής αναπροσαρμόστηκε και διαμορφώθηκε στο ποσό των πέντε ευρώ και εβδομήντα επτά λεπτών (€ 5,77) ανά μετοχή (Δυνάμει της από 20/11/2017 απόφασης του ΔΣ). Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 15/6/2018 πραγματοποιήθηκε μεταβολή της ιστορικής τιμής της μετοχής, συνέπεια εταιρικής πράξης σχετιζόμενης με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής κατά το ποσό των δέκα λεπτών (€ 0,10) και της επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους. Η αναπροσαρμογή δεν επέφερε μεταβολή στην αξία του προγράμματος. Συνέπεια της άνω αναπροσαρμογής, είναι η ιστορική τιμή διαμορφώθηκε πλέον στο ποσό των πέντε ευρώ και εξήντα επτά λεπτών (€ 5,67).

Την περίοδο 1/1-31/12/2018 παραιτήθηκαν δικαιούχοι από την άσκηση 0 δικαιωμάτων (2017: 11.580) προαίρεσης τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 25/11/2013, δικαιούχοι 6.220 δικαιωμάτων (2017: 13.626) τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 24/11/2014 καθώς και δικαιούχοι 6.720 δικαιωμάτων προαίρεσης (2017: 26.097) τα οποία είχαν παραχωρηθεί από το ΔΣ της 25/11/2015.

Την περίοδο 1/1 - 31/12/2018 καταχωρήθηκε ως έξοδο στα ενοποιημένα αποτελέσματα, ποσό ευρώ 372.467 (2017: 219.258 χιλ.).

19.3 Εισφορές για παροχές σε εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης

Τη χρήση 2018, καταχωρήθηκε στα έξοδα εισφορά για παροχές σε εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης, από τη μητρική Εταιρεία ποσό ευρώ 333 χιλ. (2017: ευρώ 188 χιλ.) και από τον Όμιλο ποσό ευρώ 896 χιλ. (2017: ευρώ 477 χιλ.) σύμφωνα με το ισχύον ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

20.Χρηματοοικονομικά μέσα και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

20.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Ο Όμιλος έχει περιορίσει σημαντικά την έκθεσή του σε πιστωτικούς κινδύνους λόγω της αποεπένδυσης από τον κλάδο χονδρικής πώλησης ηλεκτρικών ειδών και επικέντρωσης σε κλάδους λιανικής όπου η πληρωμή των εμπορευμάτων γίνεται κυρίως μετρητοίς ή με πιστωτικές κάρτες που προεξοφλούνται. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης μη λαμβανομένης οποιασδήποτε μεθόδου αντιστάθμισης ή ασφάλισης ήταν:

	Λογιστική Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	
	2018	2017
Απαιτήσεις από πελάτες	2.541	2.140
Λοιποί Χρεώστες	11.688	16.007
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	3.725	7.168
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	39.854	36.603
Σύνολο	57.808	61.917

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο για τις εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου μη λαμβάνοντας υπόψη καμία μέθοδο αντιστάθμισης ή ασφάλισης κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, ανά γεωγραφική περιοχή, ήταν:

	Λογιστική Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)			
	Ελλάδα		Χώρες Νοτιοανατολικής Ευρώπης	
	2018	2017	2018	2017
Απαιτήσεις από πελάτες	2.455	2.079	86	61
Λοιποί Χρεώστες	9.464	13.706	2.224	2.301
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	2.029	4.922	1.697	2.246
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	22.769	25.634	17.085	10.969
Σύνολο	36.717	46.341	21.091	15.576

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο για τις εμπορικές απαιτήσεις κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης ανά τύπο πελάτη ήταν:

	Λογιστική Αξία (σε χιλιάδες ευρώ)	
	2018	2017
Πελάτες χονδρικής	2.356	1.884
Πελάτες λιανικής	185	256

20.2 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, μέσω διατήρησης επαρκών τραπεζικών πιστωτικών ορίων αλλά και σημαντικών διαθεσίμων τα οποία την 31/12/2018 για τον Όμιλο ήταν ευρώ 40 εκ. έναντι ευρώ 36,6 εκ. που είχε την 31/12/2017 ενώ, παράλληλα, ο Όμιλος πέτυχε το 2018 να διατηρήσει την αυξημένη περίοδο πίστωσης από βασικούς προμηθευτές του.

Οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα όσον αφορά τα δάνεια ενώ, οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις είναι συμβατικής λήξης μικρότερης των 12 μηνών.

	Άμεσης λήξης	3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Μεγαλύτερο από 5 έτη	Σύνολο
2018						
Αλληλόχρεοι λογαριασμοί	0	0	1.826	0	0	1.826
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	5.000	1.000	3.561	0	0	9.561
Μακροπρόθεσμα δάνεια	494	781	7.842	113.365	0	122.481
Χρηματοδοτική μίσθωση	48	96	443	409	0	995
Σύνολο	5.542	1.877	13.671	113.773	0	134.863
2017						
Αλληλόχρεοι λογαριασμοί	0	400	2.378	0	0	2.778
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	68	8.500	4.735	0	0	13.303
Μακροπρόθεσμα δάνεια	495	992	7.797	117.500	0	126.784
Χρηματοδοτική μίσθωση	45	91	419	995	0	1.549
Σύνολο	609	9.983	15.328	118.495	0	144.414

20.3 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικούς κινδύνους προερχόμενους από εμπορικές συναλλαγές σε διαφορετικά νομίσματα σε σχέση με το εκάστοτε τοπικό νόμισμα (RON, USD, TRY, SEK). Το ποσοστό του υπολοίπου των προμηθευτών σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα δημοσίευσης (ευρώ) ανέρχεται σε ποσοστό 18,64% του συνόλου. Ο Όμιλος προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους συναλλαγματικούς κινδύνους σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες, σε ορισμένες περιπτώσεις διενεργεί προαγορά συναλλάγματος.

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των οποίων εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αυτού του είδους (translation risk), υφίσταται λόγω της δραστηριότητας στη Ρουμανία που προκύπτει από το RON (Lei Ρουμανίας), της Βουλγαρίας BGN (Leva Βουλγαρίας) και της Τουρκίας TRY (Lira Τουρκίας). Η Διοίκηση έχει φροντίσει να περιορίσει το συναλλαγματικό κίνδυνο, δεδομένης της ισχυρής κεφαλαιακής διάρθρωσης των εταιρειών και ελαχιστοποιώντας το δανεισμό σε νόμισμα διαφορετικό του τοπικού νομίσματος.

Πιο συγκεκριμένα, το 90% περίπου των δανείων της εταιρείας «GENCO TRADE SRL», η οποία δραστηριοποιείται στη Ρουμανία είναι σε τοπικό νόμισμα (RON), με σκοπό, την αποφυγή καταγραφής συναλλαγματικών διαφορών σε περίπτωση διακυμάνσεων του τοπικού νομίσματος σε σχέση με το ευρώ. Στη Βουλγαρία το τοπικό νόμισμα BGN έχει σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία με το ευρώ (EUR/BGN = 1.95583) χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα οικονομικά προβλήματα και οι επιπτώσεις της παγκόσμιας κρίσης στη Βουλγαρία, δεν αυξάνουν τον κίνδυνο αποσταθεροποίησης της ισοτιμίας. Στην Τουρκία η χρηματοδότηση που αφορά την εμπορική δραστηριότητα είναι σε τοπικό νόμισμα, ενώ η χρηματοδότηση των επενδύσεων είναι σε Ευρώ.

	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις Ξ.Ν.σε χιλ ευρώ	
	31/12/2018	31/12/2017
Δολ ΗΠΑ	(70)	138
Αγγλική Λίρα	6	0
Ελβετικό φράγκο	0	(1)
Σουηδική κορώνα	284	460
Νέο ΛΕΙ Ρουμανίας	3.187	2.800
Τούρκικη Λίρα	16.299	3.566
Βουλγάρικο λέβα	0	0
Ευρώ	4.804	7.538

Ανάλυση ευαισθησίας

Μία ενίσχυση κατά 10% του ευρώ έναντι των παρακάτω νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου θα αύξανε (μείωνε) την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα κατά τα ποσά που αναφέρονται παρακάτω. Η ανάλυση αυτή υποθέτει όλες οι άλλες μεταβλητές, και συγκεκριμένα τα επιτόκια, θα παρέμεναν σταθερές. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιήθηκε κατά τον ίδιο τρόπο για το 2017.

Επίδραση σε χιλιάδες ευρώ	Καθαρή θέση	Αποτελέσματα
31 Δεκεμβρίου 2018		
Δολ ΗΠΑ	(7)	(7)
Αγγλική Λίρα	1	1
Σουηδική κορώνα	28	28
Τούρκικη Λίρα	1.630	1.630
Νέο Λέι Ρουμανίας	319	319
Σύνολο	1.971	1.971
31 Δεκεμβρίου 2017		
Δολ ΗΠΑ	14	14
Σουηδική κορώνα	46	46
Τούρκικη Λίρα	357	357
Νέο Λέι Ρουμανίας	280	280
Σύνολο	697	697

Μία μείωση κατά 10% του ευρώ έναντι των παραπάνω νομισμάτων την 31 Δεκεμβρίου θα είχε την ισόποση αλλά αντίθετη επίδραση στα παραπάνω νομίσματα με τα ποσά που αναγράφονται πιο πάνω, στη βάση ότι όλες οι άλλες μεταβλητές θα παρέμεναν σταθερές.

Οι ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018, παρουσιάζονται στον πίνακα παρακάτω:

Χρηματοοικονομική Θέση	31/12/2018
TRY - Turkish Lira	6.0588
BGN - Bulgarian Lev	1.95583
RON - Romanian New Leu	4.6635
Αποτελέσματα	1/1/2018 - 31/12/2018
TRY - Turkish Lira	5.7077
BGN - Bulgarian Lev	1.95583
RON - Romanian New Leu	4.654

20.4 Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Προφίλ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους ταμειακών ροών, που λόγω μιας ενδεχόμενης μελλοντικής μεταβολής των κυμαινόμενων επιτοκίων μπορεί να διαφοροποιήσουν θετικά ή αρνητικά τις ταμειακές εισροές ή/ και εκροές που συνδέονται με περιουσιακά στοιχεία ή/ και υποχρεώσεις του Ομίλου. Παρότι σε ένα περιβάλλον παρατεταμένης παγκόσμιας επιβράδυνσης, ο κίνδυνος αύξησης των επιτοκίων παραμένει χαμηλός, ο Όμιλος προκειμένου να ελέγξει τις αρνητικές επιπτώσεις μιας πιθανής ανοδικής κίνησης των επιτοκίων, έχει συνάψει συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων (IRS), μετατρέποντας μέρος του δανεισμού από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο τριών έως πέντε ετών.

Κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, το προφίλ των χρηματοοικονομικών μέσων του Ομίλου αναλύεται στην παράγραφο Δάνεια.

Ανάλυση ευαισθησίας εύλογης αξίας για χρηματοοικονομικά μέσα μεταβλητού επιτοκίου

Μία μεταβολή κατά 1% του επιτοκίου δανεισμού του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, θα αύξανε (μείωνε) ισόποσα την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα κατά ευρώ 1.349 χιλ. τη χρήση 2018 και ευρώ 1.444 χιλ. τη χρήση 2017.

Ανάλυση ευαισθησίας εύλογης αξίας για χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου

Η Εταιρεία δεν έχει χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου που να αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

20.5 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Δεν υφίσταται διαφορά μεταξύ των εύλογων αξιών και των αντίστοιχων λογιστικών των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (δηλαδή των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, των ταμειακών διαθεσίμων, των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων, των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, των δανείων και των χρηματοδοτικών μισθώσεων). Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι το ποσό που εισπράττεται για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή πληρώνεται για το διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μία συναλλαγή υπό κανονικές συνθήκες μεταξύ δύο εμπορικά συναλλασσόμενων κατά την ημερομηνία αποτίμησης της. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Οικονομικών Καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2018 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από την Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Οι μέθοδοι αποτίμησης της εύλογης αξίας ιεραρχούνται σε τρία επίπεδα:

- Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές αξίες από ενεργές χρηματαγορές για ακριβώς ίδια εμπορεύσιμα στοιχεία,
- Επίπεδο 2: Αξίες που δεν είναι επιπέδου 1 αλλά μπορεί να εντοπισθούν ή να προσδιορισθούν άμεσα ή έμμεσα μέσω χρηματιστηριακών τιμών από ενεργές χρηματαγορές,
- Επίπεδο 3: Αξίες για περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που δεν βασίζονται σε χρηματιστηριακές τιμές από ενεργές χρηματαγορές.

Οι παρακάτω μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε κατηγορία χρηματοοικονομικού στοιχείου:

- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις: Η λογιστική αξία είναι σχεδόν ίδια με την εύλογη επειδή είτε η λήξη αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι βραχυπρόθεσμη είτε δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος που να επηρεάζει την εύλογη αξία.
- Δάνεια: Η λογιστική αξία είναι σχεδόν ίδια με την εύλογη επειδή τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα: Η μέθοδος αποτίμησης προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες προκειμένου να προσδιοριστεί με ακρίβεια η εύλογη αξία, όπως η τρέχουσα και μελλοντική πορεία των επιτοκίων καθώς και η διάρκεια και είναι επιπέδου 2.

Κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδιας χρήσης δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

20.6 Διαχείριση κεφαλαίου

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη των επενδυτικών σχεδίων και τη μεγιστοποίηση της απόδοσης των επενδυμένων κεφαλαίων προς όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τη διαχείριση κεφαλαίου μέσω της χρήσης του δείκτη μόχλευσης - καθαρός δανεισμός προς ίδια κεφάλαια συν καθαρό δανεισμό. Στον καθαρό δανεισμό συμπεριλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια μείον τα ταμειακά διαθέσιμα. Στρατηγικός στόχος του Ομίλου είναι ο παραπάνω δείκτης να κυμαίνεται μεταξύ 30% και 45%. Την 31/12/2018 ο δείκτης ανήλθε σε ποσοστό 35% (2017 39%).

21. Δάνεια

Τα δάνεια του Ομίλου την 31/12/2018 και 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος	
	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	122.481	126.784
Χρηματοδοτική Μίσθωση	995	1.549
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων και βραχυπρόθεσμου μέρους	123.476	128.334
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων	9.117	9.285
Βραχυπρόθεσμο μέρος για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	586	555
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	113.773	118.495
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις για κεφάλαιο κίνησης	11.387	16.081
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	134.863	144.414

Η Εταιρεία δεν είχε δάνεια την 31/12/2018 και την 31/12/2017.

Η χρηματοδοτική μίσθωση αποπληρώνεται ως ακολούθως:

Ο Όμιλος	1/1 - 31/12/2018				1/1 - 31/12/2017			
	Έως 1 έτος	2-5 χρόνια	Άνω των 5 ετών	Σύνολο	Έως 1 έτος	2-5 χρόνια	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Μελλοντικά μισθώματα	629	420	0	1.049	629	1.049	0	1.678
Μείον τόκοι	(43)	(11)	0	(54)	(75)	(54)	0	(129)
Παρούσα αξία μελλοντικών μισθωμάτων	586	409	0	995	555	995	0	1.549

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων κυμαίνεται από 1 – 7 έτη και το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου διαμορφώθηκε την περίοδο από 1/1/2018 έως 31/12/2018 σε 3,97% (την αντίστοιχη περίοδο του 2017 διαμορφώθηκε σε 4,08%). Οι αποπληρωμές και οι εισπράξεις δανείων την τρέχουσα περίοδο ανήλθαν σε ποσό ευρώ 40.341 χιλ. (2017: 67.948 χιλ.) και 32.347 χιλ. (2017: 65.915 χιλ.) αντίστοιχα. Τα μακροπρόθεσμα δάνεια, συμπεριλαμβανομένου και του μέρους τους που είναι πληρωτέο εντός 12 μηνών, καλύπτουν κυρίως τις ανάγκες ανάπτυξης του Ομίλου και αναλύονται σε ομολογιακά, κοινοπρακτικά και λοιπά μακροπρόθεσμα δάνεια ως ακολούθως για 31/12/2018 και 31/12/2017 αντίστοιχα:

31/12/2018		Ποσό σε χιλ. ευρώ	Ημερομηνία Έκδοσης	Διάρκεια
H.M. HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD	Διμερές	2.386	17/3/2016	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 1.139 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	600	30/3/2016	3,5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 600 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	1.350	30/3/2016	6 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 600 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		4.336		
TRADE LOGISTICS A.E.B.E.	Ομολογιακό	5.950	8/3/2017	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 600 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		5.950		
PENTHS A.E.	Ομολογιακό	8.250	19/7/2017	3 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (αποπληρωμή στη λήξη)
		8.250		
HOUSE MARKET BULGARIA AD	Κοινοπρακτικό	32.228	11/7/2016	9 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 4.257 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		32.228		
INTERSPORT A.E	Ομολογιακό	27.186	28/7/2017	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 1.920 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση).
	Ομολογιακό	5.000	31/3/2018	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (αποπληρωμή στη λήξη)
		32.186		
HOUSEMARKET A.E.	Ομολογιακό	39.531	4/10/2016	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης
		39.531		
Σύνολο		122.481		

31/12/2017		Ποσό σε χιλ. ευρώ	Ημερομηνία Έκδοσης	Διάρκεια
H.M. HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD	Διμερές	305	17/8/2011	7 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 305 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	2.900	17/3/2016	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 514 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	582	17/3/2016	2 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 582 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	1.400	30/3/2016	3,5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 800 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
	Διμερές	1.950	30/3/2016	6 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 600 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		7.137		
TRADE LOGISTICS A.E.B.E	Ομολογιακό	6.550	8/3/2017	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 600 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		6.550		
PENTHS A.E.	Ομολογιακό	8.250	19/7/2017	3 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (αποπληρωμή στη λήξη)
		8.250		
HOUSE MARKET BULGARIA AD	Κοινοπρακτικό	36.304	11/7/2016	9 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 3.948 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		36.304		
INTERSPORT A.E	Ομολογιακό	29.182	28/7/2017	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης (ευρώ 1.935 χιλ. πληρωτέο την επόμενη χρήση)
		29.182		
HOUSEMARKET A.E.	Ομολογιακό	39.361	4/10/2016	5 έτη από την ημερομηνία έκδοσης
		39.361		
Σύνολο		126.784		

Στο μακροπρόθεσμο δανεισμό συμπεριλαμβάνεται:

- α) το κοινό ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της εταιρείας HOUSEMARKET A.E. πενταετούς διάρκειας. Το Κοινό Ομολογιακό Δάνειο, διατέθηκε μέσω δημόσιας προσφοράς μεταξύ 28 και 30 Σεπτεμβρίου 2016 στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και οι διαθέσιμες σαράντα εκατομμύρια κοινές ανώνυμες ομολογίες εισήχθησαν στις 6 Οκτωβρίου 2016 προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Σταθερού Εισοδήματος της Οργανωμένης Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το δάνειο υπάγεται στο ελληνικό δίκαιο, έχει πενταετή διάρκεια με σταθερό επιτόκιο 5% ανά έτος και τριμηνιαία καταβολή τόκων. Τα άμεσα κόστη έκδοσης του κοινού ομολογιακού δανείου ανήλθαν σε ποσό ευρώ 853 χιλ. εκ των οποίων ποσό ευρώ 43 χιλ. έχει κατανεμηθεί στη χρήση 2016, ποσό ευρώ 171 χιλ. έχει κατανεμηθεί στη χρήση του 2017, ποσό ευρώ 171 χιλ. έχει κατανεμηθεί στη χρήση του 2018, ποσό ευρώ 171 χιλ. θα κατανεμηθεί στους δώδεκα μήνες της χρήσης του 2019 και ποσό ευρώ 297 χιλ. σε επόμενες χρήσεις.
- β) το υπόλοιπο ποσού ευρώ 1.000 χιλ. της υποχρέωσης χρηματοδοτικής μίσθωσης της εταιρείας INTERSPORT ATHLETICS A.E.E. μέσω της οποίας έχει χρηματοδοτηθεί από τις 29 Σεπτεμβρίου 2015 η αγορά καινούριου μηχανολογικού εξοπλισμού αποθήκευσης και διακίνησης εμπορευμάτων σε αποθηκευτικό χώρο της συνδεδεμένης εταιρείας TRADE LOGISTICS A.E.B.E. Η χρηματοδοτική μίσθωση λήγει τον Σεπτέμβριο του 2020.

Οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τα βραχυπρόθεσμα δάνεια και τους αλληλόχρεους λογαριασμούς που χρησιμοποιούνται ως κεφάλαιο κίνησης για τις δραστηριότητες του Ομίλου προκειμένου να καλύψουν κυρίως υποχρεώσεις προς προμηθευτές.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο δανεισμού της χρήσης από 1/1/2018 έως 31/12/2018 ανέρχεται σε 10,18% (την αντίστοιχη περίοδο του 2017 διαμορφώθηκε στο 6,05%), συνεπεία της αύξησης των επιτοκίων στην Τουρκία. Η θυγατρική INTERSPORT ATLETIK AS παρά το χαμηλό δανεισμό (TRY 21.170.557 με 31/12/2018), αποτελεί το 31% του συνόλου κεφαλαίων κίνησης του Ομίλου, με αποτέλεσμα να επηρεάζει σημαντικά τον υπολογισμό του μεσοσταθμικού μέσου όρου.

Την παρούσα περίοδο συνεχίζουν να υφίστανται προϊόντα αντιστάθμισης κινδύνου ανταλλαγής επιτοκίων, με σκοπό την κάλυψη θυγατρικών από τον κίνδυνο αύξησης των επιτοκίων στη διαπραγματική αγορά.

Οι όροι της αντιστάθμισης έχουν ως ακολούθως:

- Επταετές χρηματοοικονομικό προϊόν αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου (IRS) μέσω ανταλλαγής σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου για ποσό ευρώ 25,1 εκ. € αρνητικής εύλογης αξίας για την HOUSE MARKET BULGARIA AD την 31/12/2018 ποσό ευρώ 241 χιλ. (31/12/2017: 122 χιλ.). Το αποτέλεσμα της αποτίμησης έχει καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.
- Πενταετές χρηματοοικονομικό προϊόν αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου (IRS) μέσω ανταλλαγής σταθερού/ κυμαινόμενου επιτοκίου για ποσό ευρώ 5 εκ. αρνητικής εύλογης αξίας για την HOUSE MARKET BULGARIA AD την 31/12/2017 ποσό ευρώ 16 χιλ. Το οποίο πρόγραμμα έληξε την 11/6/2018.

Ορισμένα από τα δάνεια του Ομίλου περιέχουν περιοριστικούς όρους. Ο Όμιλος κατά την 31/12/2018 ήταν σε συμμόρφωση με τους όρους των δανείων του.

Ο Όμιλος, έχοντας κεντριοποιήσει τη διαχείριση κεφαλαίου έχει τη δυνατότητα άμεσης αναγνώρισης, ποσοτικοποίησης, αντιμετώπισης και αντιστάθμισης, αν κρίνεται απαραίτητο, των χρηματοοικονομικών κινδύνων που δημιουργούνται από τις κύριες λειτουργικές δραστηριότητες του ώστε να εναρμονίζεται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον. Ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί συνεχώς τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να διασφαλίζεται η ύπαρξη ανοικτών γραμμών πίστωσης για την κάλυψη πρόσκαιρων κεφαλαιακών αναγκών. Ο Όμιλος διαθέτει επαρκείς ανοικτές γραμμές πίστωσης με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής για την κάλυψη των αναγκών των κατά τόπους εταιρειών σε κεφάλαιο κίνησης. Την 31/12/2018 το υπόλοιπο των ανοικτών γραμμών πίστωσης ήταν ποσό € 95 εκ.

22.Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιφθείσες εγγυήσεις	179	173	23	23
Κρατικές Επιχορηγήσεις	4.331	4.481	0	0
Υποχρέωση προϊόντος αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου (IRS)	241	138	0	0
Σύνολο	4.751	4.792	23	23

23. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	76.049	76.472	143	175
Δεδουλευμένα έξοδα	8.816	8.715	676	531
Λοιποί λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	4.951	2.260	81	129
Υποχρεώσεις από φόρους	11.373	7.745	219	185
Προκαταβολές πελατών	1.768	1.458	0	0
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2.786	2.875	167	157
Σύνολο	105.743	99.526	1.285	1.177

Η αύξηση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για τον Όμιλο οφείλεται κατά κύριο λόγο στις υποχρεώσεις από προγράμματα επιβράβευσης πελατών που θα εξαργυρωθούν στο διάστημα ισχύος του προγράμματος. Για τον Όμιλο η συνολική υποχρέωση που προκύπτει από την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 15 είναι ποσό ευρώ 3.092 χιλ. (1/1/2018: 2.829 χιλ. και 31/12/2017: 0).

Η επίδραση στα κέρδη εις νέο την 1/1/2018 από την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 15 έχει ως εξής: Αναγνώριση υποχρέωσης κυρίως από το πρόγραμμα επιβράβευσης πελατών ποσό ευρώ 2.829 χιλ. (31/12/2017: 0), αναλογούντες φόροι 732 χιλ. (31/12/2017: 0) και αδιανέμητα κέρδη ποσού ευρώ 2.098 χιλ. (31/12/2017: 0).

24. Φόρος Εισοδήματος

Οι φορολογικοί συντελεστές στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, κυμαίνονται από 10% ως 29% για τη χρήση 2018. Πιο συγκεκριμένα:

Χώρα	Συντελεστής Φορολογίας Εισοδήματος (31/12/2018)	Συντελεστής Φορολογίας Εισοδήματος (31/12/2017)
Ελλάδα (*)	29,0%	29,0%
Ρουμανία	16,0%	16,0%
Βουλγαρία	10,0%	10,0%
Κύπρος	12,5%	12,5%
Τουρκία	22,0%	20,0%

(*) Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.4579/2018 οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Στις 31/12/2018 η επίπτωση της μεταβολής των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών στα λοιπά συνολικά έσοδα του Ομίλου ανέρχονται σε € 230 χιλ. κέρδος και στην Εταιρεία € 99 χιλ. ζημία.

Η μητρική Εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις ακόλουθες χρήσεις:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΧΡΗΣΕΙΣ
FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	2013-2018 (*)
INTERSPORT ATHLETICS A.E.E	2013 – 2018 (*)
GENCO TRADE SRL	2007 – 2018
GENCO BULGARIA EOOD	2017- 2018
TRADE LOGISTICS A.E.B.E.	2013 – 2018 (*)
HOUSEMARKET A.E.	2013 – 2018 (*)
HM HOUSEMARKET (CYPRUS) LTD	2012 – 2018
HOUSE MARKET BULGARIA AD	2013 – 2018
PENTHS A.E.	2013 – 2018 (*)
INTERSPORT ATHLETICS (CYPRUS) LTD	2006-2010 και 2012-2018
WYLDDES LTD	2009 – 2018
INTERSPORT ATLETIK MAGAZACILIK VE DIS TICARET ANONIM SIRKETI	2018

Οι συγγενείς εταιρείες δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις ακόλουθες χρήσεις:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΧΡΗΣΕΙΣ
VYNER LTD	2009-2018
SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD	2015-2018

(*) Όλες οι εταιρείες του Ομίλου FOURLIS με έδρα στην Ελλάδα, για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 έχουν υπαχθεί στον φορολογικό έλεγχο των τακτικών Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 82 παρ. 5 Ν. 2238/1994 και για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 με βάση τις διατάξεις του άρθρου 65 α Ν.4174/2013. Έλαβαν Γιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ενώ, ο έλεγχος για τη χρήση 2018 είναι σε εξέλιξη. Κατά την ολοκλήρωση του ελέγχου, η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές υποχρεώσεις, πέρα από αυτές που έχουν καταχωρηθεί και απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις. Για να θεωρηθούν οι χρήσεις 2011, 2012, 2013 περαιωμένες, θα πρέπει να ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ.1 α του άρθρου 6 ΠΟΛ.1159/2011. Η περαίωση των χρήσεων 2014 και 2015 πραγματοποιείται βάσει της ΠΟΛ.1124/2015.

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης 1/1 – 31/12/2018 σε σύγκριση με την περίοδο 1/1/ - 31/12/2017 είναι:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Τρέχων φόρος εισοδήματος	2.551	2.119	(0)	(0)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	(0)	228	(0)	(0)
Αναβαλλόμενοι Φόροι:				
Διαφορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	670	731	(2)	(1)
Προβλέψεις για παροχές στο προσωπικό	(101)	(86)	(14)	(11)
Επίδραση αλλαγής φορολογικών συντελεστών	(230)	(0)	99	(0)
Τακτοποίηση υπολοίπου προμηθευτή	(0)	(0)	(0)	(0)
Προβλέψεις	2	272	(0)	2
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών	1.287	1.110	(0)	14
Πρόβλεψη απομείωσης αποθέματος	(0)	120	(0)	(0)
Σύνολο Αναβαλλόμενων Φόρων	1.628	2.147	84	4
Φόρος εισοδήματος	4.179	4.493	84	4

Η συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή, απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη προ Φόρων ΔΠΧΑ	18.470	14.532	3.534	4.033
Φόρος εισοδήματος βάσει εφαρμογής φορολογικού συντελεστή	(5.356)	(4.214)	(1.025)	(1.170)
Φόρος διαφοράς φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	2.770	2.132	0	0
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	0	0	1.450	1.450
Φόρος που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενα έξοδα	(429)	(696)	0	(36)
Αναλογούν φόρος φορολογικής ζημιάς	(1.388)	(1.542)	(425)	(221)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	0	(228)	0	0
Λοιπές προσωρινές διαφορές	224	56	(84)	(27)
Φόρος εισοδήματος σε Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	(4.179)	(4.493)	(84)	(4)

Στις λοιπές προσωρινές διαφορές περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 230 χιλ. (31/12/2017: 0) για τον Όμιλο και ποσό (99) χιλ. (31/12/2017: 0) για την Εταιρεία, που αφορά την επίδραση του φόρου λόγω αλλαγής φορολογικών συντελεστών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι την 31/12/2018 που εμφανίζονται στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και αφορούν την επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 15 για τον Όμιλο είναι ευρώ 732 χιλ. (31/12/2017: 0) (βλέπε Σημείωση 23).

Οι αναβαλλόμενοι φόροι την 31/12/2018 που εμφανίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και αφορούν έσοδο λόγω αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών είναι ποσό ευρώ 10 χιλ. (31/12/2017: 25 χιλ.) και ποσό ευρώ 11 χιλ λόγω προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (2017 ευρώ 23 χιλ) για τον Όμιλο. Οι αναβαλλόμενοι φόροι την 31/12/2018 που εμφανίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και αφορούν έσοδο λόγω προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για την Εταιρεία είναι ποσό ευρώ 6 χιλ. (2017 8 χιλ.).

Οι αναβαλλόμενοι φόροι την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 31 Δεκεμβρίου 2017 που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Υποχρεώσεις:				
Διαφορά από λογισμό αποσβέσεων	518	417	0	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (ΔΛΠ 19)	(183)	(199)	0	0
Πρόβλεψη εξόδων προσωπικού	(17)	63	0	0
Αναγνώριση πρόβλεψης εσόδου	8	0	0	0
Λογισμός τόκων ομολογιακού δανείου	82	0	0	0
Πρόβλεψη λοιπών εξόδων	(241)	0	0	0
Απομείωση αξίας αποθεμάτων	(18)	0	0	0
Σύνολο	150	282	0	0
Απαιτήσεις:				
Διαφορά από λογισμό αποσβέσεων	(3.737)	(4.194)	7	6
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (ΔΛΠ 19)	938	1.003	125	139
Απομείωση αξίας αποθεμάτων	196	295	0	0
Προβλέψεις λοιπών εξόδων	415	(146)	25	12
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	944	1.087	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών	5.370	6.846	480	557
Αναπροσαρμογή παγίων	(290)	0	0	0
Σύνολο	3.837	4.890	637	714

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προέρχονται από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής αναγνώρισης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και αναγνώρισής τους κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Κατά την 31/12/2018 ο Όμιλος είχε σωρευμένες μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές στις θυγατρικές του επί μέρους των οποίων έχει σχηματιστεί συνολική πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσό ευρώ 5.370 χιλ. (ευρώ 6.846 χιλ. την 31/12/2017) καθώς η Διοίκηση έκρινε ότι πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Για το μέρος των φορολογικών ζημιών επί των οποίων έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, η Διοίκηση εκτιμά ότι αυτές θα καλυφθούν με φορολογητέα κέρδη πριν παρέλθει η ημερομηνία λήξης τους.

Με δεδομένο ότι εκκρεμούν οι φορολογικοί έλεγχοι για ορισμένες χρήσεις εταιρειών που αναφέρθηκαν ανωτέρω, ο Όμιλος με βάση την προσέγγιση και την ερμηνεία των φορολογικών αρχών για τον προσδιορισμό του τελικού φόρου, πιστεύει ότι έχει σχηματίσει επαρκή πρόβλεψη για πιθανές διαφορές από μελλοντικούς και τρέχοντες φορολογικούς ελέγχους. Το σωρευμένο ποσό της πρόβλεψης φόρου για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις την 31/12/2018 ανέρχεται σε ευρώ 114 χιλ. για τον Όμιλο (ευρώ 139 χιλ. την 31/12/2017) και σε ευρώ 20 χιλ. για την Εταιρεία (ευρώ 20 χιλ. την 31/12/2017) το οποίο απεικονίζεται στη γραμμή φόρος εισοδήματος του παθητικού.

25. Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας κέρδους με τον σταθμισμένο μέσο όρο των σε κυκλοφορία μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης. Ο σταθμισμένος μέσος όρος μετοχών για βασικά κέρδη ανά μετοχή την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι 51.807.314 μετοχές και την 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 51.643.688 μετοχές.

	Ο Όμιλος	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κέρδη / (Ζημιές) μετά φόρων αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	14.291	10.039
Αριθμός εκδοθείσων μετοχών	51.807.314	51.643.688
Επίδραση από πρόγραμμα παροχής προαίρεσης αγοράς μετοχών	608.759	731.933
Επίδραση από αγορές ιδίων μετοχών	0	0
Σταθμισμένος Μ.Ο. μετοχών (απομειωμένος)	52.416.073	52.375.621
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	0,2758	0,1944
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - απομειωμένα (σε €)	0,2726	0,1917

26. Ίδιες Μετοχές

Την 31/12/2018 η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επισημαίνεται ότι δυνάμει σχετικής αποφάσεως της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 17/6/2016 είχε θεσπιστεί πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών, μέχρι του αριθμού των 2.549.616 μετοχών (5% του κατεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου) με ισχύει έως την 17/6/2018, ήτοι 24 μηνών από της παρασχεθείσας από τη ΓΣ εγκρίσεως.

27. Δεσμεύσεις και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

27.1 Δεσμεύσεις

Οι δεσμεύσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2018 είναι:

- Έχουν δοθεί από τη μητρική Εταιρεία, εγγυητικές επιστολές σε θυγατρικές εταιρείες για εξασφάλιση υποχρεώσεων ποσού ευρώ 82.261 χιλ.
- Έχουν δοθεί από θυγατρικές εταιρείες, εγγυητικές επιστολές σε έμμεσες θυγατρικές για εξασφάλιση υποχρεώσεων, ποσού ευρώ 21.632 χιλ.
- Η μητρική Εταιρεία έχει συμβληθεί ως εγγυητής ποσού ευρώ 2.100 χιλ για μελλοντικά μισθώματα και δανειακές υποχρεώσεις από επένδυση συγγενούς εταιρείας.
- Έχει δοθεί από τη μητρική Εταιρεία, εγγύηση υπέρ τρίτης εταιρείας για λήψη δανείου, ποσού ευρώ 4.000 χιλ.
- Θυγατρική του Ομίλου προσημείωσε το ακίνητό της για την εξασφάλιση ομολογιακού δανείου ποσού ευρώ 11.005 χιλ.
- Θυγατρική του Ομίλου προσημείωσε το ακίνητό της για την εξασφάλιση ομολογιακού δανείου ποσού ευρώ 45.372 χιλ.
- Θυγατρική του Ομίλου προσημείωσε το ακίνητό της για την εξασφάλιση ομολογιακών δανείων ποσού ευρώ 22.700 χιλ.
- Θυγατρική εταιρεία έχει παράσχει κυμαινόμενη εξασφάλιση επί των στοιχείων ενεργητικού μέχρι ποσού ευρώ 6.800 χιλ. για την εξασφάλιση διμερών δανείων.

27.2 Λειτουργικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως Μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα και εξοπλισμό για τις λειτουργικές του ανάγκες. Για το σκοπό αυτό συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής και λειτουργικής μίσθωσης. Σχετικά με τις χρηματοδοτικές μισθώσεις βλέπε ανωτέρω στην παράγραφο Δάνεια. Όσον αφορά τις λειτουργικές μισθώσεις, τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μέχρι 1 έτος	20.802	24.633	197	200
Από 1-5 έτη	69.297	85.953	648	676
Μετά από 5 έτη	85.227	117.865	209	351
Σύνολο	175.326	228.451	1.054	1.227

Η δαπάνη της χρήσης 2018 για λειτουργικές μισθώσεις που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα ανήλθε σε ευρώ 23.128 χιλ. (2017: ευρώ 23.254 χιλ.).

Ο Όμιλος ως Εκμισθωτής

Τα μελλοντικά μισθώματα του Ομίλου ως εκμισθωτής ακινήτων έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μέχρι 1 έτος	1.090	1.069	0	0
Από 1-5 έτη	3.608	4.765	0	0
Μετά από 5 έτη	2.441	3.273	0	0
Σύνολο	7.139	9.107	0	0

27.3 Δικαστικές υποθέσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και αποφάσεις δικαστικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην περιουσιακή κατάσταση των εταιρειών του Ομίλου.

28.Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη της και οι εταιρείες που ελέγχονται από αυτά. Η μητρική εταιρεία παρέχει συμβουλές και υπηρεσίες στις θυγατρικές της στους τομείς πληροφορικής, ανθρώπινου δυναμικού, οικονομικού προγραμματισμού και ελέγχου και διαχείρισης διαθεσίμων και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 31 Δεκεμβρίου 2017.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Απαιτήσεις από:				
HOUSE MARKET SA	0	0	5.250	5.248
H.M. HOUSE MARKET (CYPRUS) LTD	0	0	17	14
INTERSPORT SA	0	0	851	631
INTERSPORT (CYPRUS) LTD	0	0	5	3
RENTIS SA	0	0	2	2
GENCO TRADE SRL	0	0	156	25
GENCO BULGARIA	0	0	12	10
HOUSE MARKET BULGARIA AD	0	0	43	111
INTERSPORT ATLETIK	0	0	504	323
TRADE LOGISTICS SA	0	0	23	21
SPEEDEX SA	0	0	0	0
VYNER	140	0	0	0
TRADE STATUS SA	119	132	118	132
SW SOFIA MALL ENTERPRISES LTD	96	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	355	132	6.980	6.520
Υποχρεώσεις προς:				
HOUSE MARKET SA	0	0	0	0
TRADE LOGISTICS SA	0	0	1	1
SPEEDEX SA	0	181	0	1
TRADE STATUS SA	1	1	0	0
SOFIA SOUTH RING MALL AED	3	4	0	0
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	38	24	38	24
ΣΥΝΟΛΟ	42	210	38	26

Οι συναλλαγές με τις θυγατρικές και συγγενείς κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017 αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έσοδα πωλήσεων	95	107	4.288	4.114
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	0	20	1.080	784
Έσοδα απο μερίσματα	0	0	5.000	5.000
Σύνολο	95	128	10.368	9.898

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	241	265	12	13
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	0	476	0	(0)
Σύνολο	241	742	12	13

Στις χρήσεις 2018 και 2017 οι συναλλαγές και αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης ήταν:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	2.515	2.452	568	546

Δεν υφίστανται άλλες συναλλαγές, απαιτήσεις – υποχρεώσεις μεταξύ του Ομίλου και της Εταιρείας με τα διευθυντικά στελέχη και τα μέλη διοίκησης. Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη γίνονται με τους εμπορικούς όρους και περιλαμβάνουν κυρίως πωλήσεις και αγορές αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της συνήθους λειτουργίας του Ομίλου.

29.Συναλλαγές με Θυγατρικές

Στις χρήσεις 2018 και 2017 έγιναν οι ακόλουθες συναλλαγές μεταξύ μητρικής και θυγατρικών του Ομίλου:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Πωλήσεις	41.308	36.958	4.193	4.019
Κόστος πωληθέντων	29.146	25.956	0	0
Λοιπά έσοδα	2.245	1.925	1.080	765
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	9.072	8.585	11	7
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	5.293	4.356	0	0
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	43	2	0	0
Έσοδα απο μερίσματα	8.000	8.000	5.000	5.000

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	14.586	14.125	6.861	6.388
Αποθέματα	281	281	(0)	(0)
Πιστωτές	14.586	14.125	1	1

Έχουν δοθεί από τον Όμιλο σε θυγατρικές και σε συγγενή εταιρεία, εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στην παράγραφο «Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις».

30.Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31/12/2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου πέραν των κάτωθι:

- όσων αναφέρονται στην Ενότητα 6 της Έκθεσης Διαχείρισης και αφορούν στην εξάσκηση των δικαιωμάτων του Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών,
- στις 28/2/2019, ανακοινώθηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την υπ' αριθμ. 838/28.2.2019 συνεδρίασή του, αποφάσισε την παροχή άδειας λειτουργίας στην υπό σύσταση εταιρεία με την επωνυμία «TRADE ESTATES Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», για την λειτουργία της ως: α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2778/1999 και β) Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων με εσωτερική διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4209/2013. Σκοπός του Ομίλου είναι η TRADE ESTATES ΑΕΕΑΠ να δραστηριοποιείται αμιγώς σε ποιοτικά ακίνητα λιανικής αγοράς και υποδομών ηλεκτρονικού εμπορίου. Θεωρούμε ότι η εξέλιξη του κλάδου Λιανικής σε φυσική και ψηφιακή μορφή, παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρουσες ευκαιρίες για την αγορά ακινήτων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Επί του παρόντος δεν έχει η ποσοτικοποιηθεί η επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- στις 24/1/2019, εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης η αίτηση θυγατρικής εταιρείας για την υπαγωγή στις διατάξεις του Ν.4399/2016 του επιχειρηματικού σχεδίου της για προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού ποσού ευρώ 6.719.230,
- στις 28/1/2019, η εγγύηση της μητρικής Εταιρείας υπέρ τρίτης εταιρείας (συνδεδεμένης έως και την χρήση 2017) για λήψη δανείου ποσού ευρώ 4.000 χιλ., έχει μειωθεί κατά 1.000 χιλ., μειώνοντας ισόποσα τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου,
- στις 20/2/2019, θυγατρική εταιρεία του Ομίλου προχώρησε στην έκδοση πενταετούς Κοινού Ομολογιακού Δανείου άνευ εξασφαλίσεων ποσού ευρώ δέκα πέντε εκατομμυρίων με σκοπό την χρηματοδότηση γενικών επιχειρηματικών σκοπών. Το δάνειο καλύφθηκε εις ολόκληρο από τον ομολογιούχο δανειστή στις 26/2/2019.

Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες και Εταιρικές), η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 1/1- 31/12/2018 έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας: www.fourlis.gr. Στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση αναρτώνται οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχου του Νόμιμου Ελεγκτή και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών οι οποίες ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες και οι οποίες αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή ενεργητικού ή αποτελεσμάτων μετά την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας.

FOURLIS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Σωρού 18-20, Κτίριο Α Μαρούσι, ΤΚ 15125
τηλ +302106293000, fax +302106293205
email info@furlis.gr, <http://www.furlis.gr>